

Laga kraft 2013-07-24 DNR: 2007-0269-212

Fördjupad översiktsplan för samhället Tingsryd med centrumstudie har upprättats under 2009 - 2010 av Vectura Consulting AB på uppdrag av Tingsryds kommun. Arbetet har bedrivits i samarbete med kommunens tjänstemän. Planen antogs den 24 november 2011 och har därefter överklagats. Materialet har reviderats för att nu ställas ut på nytt. Arbetet med revideringen av handlingarna har genomförts av Sweco Architect AB.

Från Tingsryds kommun har deltagit:

Arbetsgrupp

Peter Persson (fd Plan- och miljöchef)

Anna Arvidsson (Plan- och miljöchef)

Annika Säw (Planarkitekt)

Tekniska förvaltningen

I arbetet med revidering av planen inför förnyad utställning har även Birgitta Holgersson, planarkitekt, deltagit.

Styrgrupp

Arne Karlsson (Kommunalråd)

Kristin Andersson (Kommunchef)

Miljö- och byggnämnden/Samhällsbyggnadsnämnden

Från Vectura har deltagit:

Lisa Johansson (Planarkitekt, uppdragsledare/planförfattare)

Helena Holm (Planarkitekt, planförfattare)

Annica Magnusson (Miljöutredare)

Örjan Wennman (Miljöutredare)

Arbetet med revidering av planen har genomförts av Sweco genom Helena Holm (uppdragsledare) och Lisa Johansson, båda tidigare anställda på Vectura.

Kartor från Lantmäteriet Copyright Lantmäteriverket 2001. Ur GSD Fastighetskartan ärende nr M2001/2251

Fotografier: Tingsryds kommun

Illustrationer: Vectura Consulting AB

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	6
Bebyggelse	6
Kommunikationer	6
Parkering	6
Gång- och cykeltrafik.....	6
Centrumstudie	7
Miljökonsekvensbeskrivning	7
INLEDNING.....	9
Bakgrund och syfte	10
Planområdets avgränsning	10
Översiktsplanen och plansystemet .	10
Planarbete	10
Förändringar	11
Tidplan	13
LANDSKAPS- OCH	
BEBYGGELSEANALYS	14
Övergripande inventering.....	15
Kvaliteter	15
Brister.....	15
ÖVERGRIPANDE MÅL	16
Vision	17
Målsättning.....	17
FÖRUTSÄTTNINGAR	18
Historik.....	19
Tingsryd idag	19
Planeringsförutsättningar	20
Översiktsplan	20

Följande utredningsområden för Tingsryds tätort redovisas i översiktsplanen:.....	20
Detaljplaner och områdesbestämmelser	21
Markägoförhållanden	22
Riksintressen och övriga allmänna intressen.....	22
Miljökvalitetsnormer.....	23
Mellankommunala intressen	23
Handel	23
Turism.....	24
Kommunikation och infrastruktur	24
Utbildning	24
Kulturmiljö.....	24
Kulturhistoriska byggnader	24
Fornlämningar	25
Landskap och natur	25
Landskapsbild och naturmiljöer .	25
Strandskydd.....	26
Kronobergs natur.....	27
Barriärer	27
Väg 27 m.fl.	27
Bräkneån	27
Samhället.....	27
Väg 120 och sjön Tiken	28
Fritid.....	28
Hästriket	29
Turism	29
Markanvändning och bebyggelse...	30
Bostäder.....	30

Verksamheter	31
Hästhållning	31
Offentlig och kommersiell service	31
Kommunikationer	31
Övergripande vägnät	31
Gatustruktur – centrum	32
Målpunkter	33
Parkering	33
Kollektivtrafik.....	35
Arbetspendling	35
Till fots och på cykel.....	35
Trafiksäkerhetsprogram.....	35
Ridvägar	36
Hälsa och säkerhet.....	36
Radon	36
Markförhållanden.....	37
Kraftledningar	37
Miljöstörande verksamhet.....	37
Översvämningsrisk.....	37
Räddningstjänst.....	37
Djurhållning	37
Teknisk försörjning	38
Vatten och avlopp	38
Optokabel	38
Värme och el	38
Avfallshantering.....	38
PLANFÖRSLAG TINGSRYDS	
TÄTORT	39
Riktlinjer	40
Struktur.....	40
Markanvändning	40

Bebyggelse	41
Allmänt.....	41
Bostäder.....	41
1 Spånvägen, villatomter	42
2 Sjönära boende väster om sjön	
Tiken, nya villatomter.....	42
3 Villatomter vid Badvägen.....	42
4 Infilttomter Ebbalycke	43
5 Sjönära boende vid sjön Ygden,	
nya tomter.....	43
6 Centralt sjönära boende,	
flerfamiljs-hus.....	44
7 Bostäder vid Bräkneån, nya	
tomter	44
8 Bostäder med möjlighet till	
hästhållning i Mårslycke	45
Centrumfunktioner	45
Service	45
Verksamheter	45
Kommunikationer.....	46
Bristanalys.....	46
Biltrafik	47
Parkering	49
Gång- och cykeltrafik.....	51
Kollektivtrafik	51
Ridvägar	51
Naturmiljö	53
Vattenområden	54
Fritid.....	54
Mårslycke	54
Belyst promenadväg längs Tiken	
Båtbrygga vid campingen.....	55

Häst- och hundbadplats	55
Turism	56
CENTRUMSTUDIE	57
Inledning.....	58
Kvaliteter och brister	58
Målsättning.....	58
Avgränsning	59
Förutsättningar	59
Funktioner i centrum	59
Riktlinjer för gestaltning av centrum	
.....	60
Uteserveringar	60
Möbler	60
Belysning.....	60
Skyltar mm	60
Redovisning av föreslagna	
delområden	60

MILJÖBEDÖMNING/ MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING	
.....	78
Allmänt om miljöbedömning	79
Sammanfattning av och syfte med	
planen	79
Fysiska åtgärder bostäder:	79
Fysiska åtgärder övrigt:	79
Avgränsning av	
miljökonsekvensbeskrivning.....	80
Alternativ.....	80
Om planen inte genomförs -	
nollalternativ.....	80
Nollalternativ:	81
Nulägesbeskrivning.....	81

Miljö kvalitetsmålen.....	87
Begränsad klimatpåverkan	87
Frisk luft	87
Ett rikt odlingslandskap.....	87
God bebyggd miljö.....	87
Miljö kvalitetsnormer	88
Sammanfattande miljöbedömning -	
föreslagna åtgärders miljöpåverkan	88
Trafik	89
Vatten	89

The background features three large, overlapping circles made of orange dots. One circle is on the left, another is on the right, and a third is at the bottom, partially overlapping the other two.

sammanfattning

SAMMANFATTNING

Tingsryds tätort ska vara en attraktiv ort med stadens funktioner i småskalig charm. Man ska kunna bo bra med närhet till de kvaliteter var och en värderar högst och alla ska känna sig välkomna, både boende och besökare. Utvecklingen av centrum ska ske i ett nära samarbete mellan näringsidkare, boende och kommen.

Planområdet består till stora delar av bebyggd mark och föreslagna förändringar berör främst delarna norr om sjön Tiken och väg 27. Vid utformningen av planförslaget har hänsyn tagits till de natur- och kulturvärden som finns inom området.

Bebyggelse

Föreslagna förändringar för bebyggelse rör främst bostadsbebyggelse.

Mark för bostadsbebyggelse har lagts ut enligt någon av följande principer:

- Nya bostäder i sjö- eller ånära läge
- Nya bostäder i centrumnära läge
- Nya bostäder med möjlighet till hästhållning
- Nya bostäder som infilltomter i befintliga områden

Planförslaget visar en möjlighet att bygga ut Tingsryds tätort med ett varierat bestånd av bostäder där huvuddelen föreslås utgöras av enfamiljshus, dels i form av villor, dels som parhus/radhus närmare centrum. I centrala lägen kan flerfamiljshus vara aktuellt. Målsättningen är att få en blandning av upplåtelseformer för att attrahera en så stor grupp av människor som möjligt.

Kommunikationer

Tanken är att framkomligheten för biltrafik ska vara god i utkanten av centrum för att längre in mot centrum bli mer och mer anpassad för gång- och cykeltrafik.

Väg 27 föreslås göras om för att ge en stadsmässig karaktär mellan Strömgatan och väg 120 med tydliga markeringar där centrum börjar och slutar.

I centrum föreslås en gatustruktur där framkomlighet och tillgänglighet för alla trafikslag ska främjas, dock i en småskalig miljö. För att skapa utrymme i centrum för åtgärder krävs att en del av den trafik som idag väljer Storgatan istället lotsas till andra vägar, i detta fall

främst Lokgatan, vars funktion helt förändras jämfört med dagsläget.

Parkering

För att undvika överbelastning av de mest attraktiva platserna samt för att öka genomströmningen föreslås en enhetlig tidsbegränsning på de parkeringsplatser som används mest frekvent, längs gångfartsstråket samt anslutande gator. Vidare föreslås att parkeringsplatserna i centrum tydligare märks upp för att förhindra felaktiga parkeringar samt för att öka säkerheten för alla trafikanter.

Särskilda parkeringsmöjligheter föreslås för större fordon med målpunkt centrum, exempelvis hästtransporter, husvagnar, bussar och lastbilar.

Gång- och cykeltrafik

Kommunens Trafiksäkerhetsprogram redovisar förslag till olika åtgärder i form av nybyggnation av gång- och cykelvägar på flera platser inom nu aktuellt planområde. Utöver dessa åtgärder föreslås ytterligare kompletteringar i gc-nätet för att tillmötesgå de krav på tillgänglighet som följer vid en utbyggnad av nya bostadsområden.

I centrum föreslås platser för särskilda cykelparkeringar i strategiska lägen för att ytterligare uppmuntra till ökat användande av cykel istället för bil.

Centrumstudie

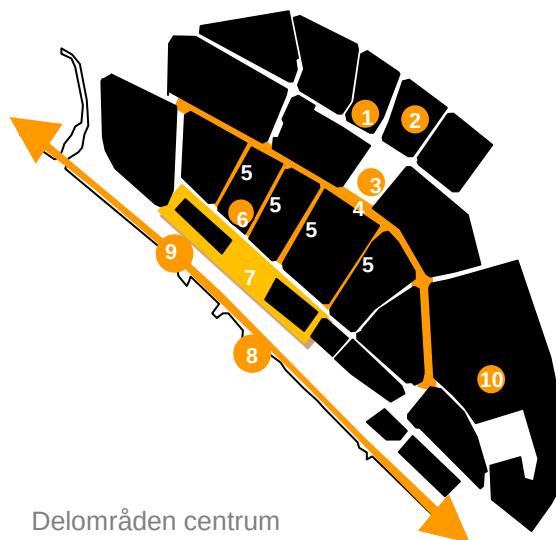
För att skapa en tydlig centrummiljö med en tillgänglig attraktiv kärna görs även en särskild centrumstudie som ingår i denna plan.

Centrumområdet utgörs till största del av offentliga platser i form av gator, parkering, torg och parker. Dessa platser ska vara attraktiva och tillgängliga, vilket är viktigt såväl för de människor som vistas där som för fastighetsägare, köpmän och för kommunen som till stor del ansvarar för utformningen av offentliga platser.

Inom centrumområdet har tio olika delområden valts ut, vilka redovisas mer detaljerat i detta avsnitt med förklarande skisser och text. Dessa områden är:

- 1 Parkeringen och parken norr om befintligt torg.
- 2 Ny parkering och bostäder söder om Trädgårdsgatan.
- 3 Upplevelsetorg med lek, servering och torghandel.

- 4 Storgatan.
- 5 Centralgatan, Varendsgatan, Östra Parkgatan, Västra Parkgatan.
- 6 Askhagen.
- 7 Kommunikationstorg med parkering och nya bostäder.
- 8 Centrumpir.
- 9 Väg 27.
- 10 Kvarteret Örnen.

Delområden centrum

Det mest spektakulära förslaget i centrumstudien är förmodligen centrumpiren. För att minska barriärkänslan och öka den faktiska kontakten med sjön

föreslås en passage över väg 27 till en ny pir. Åtgärden medför att ett stråk från torget norr om Storgatan, via varuhuset och det nya kommunikationstorget över väg 27 och ut på nytillkommen ”centrumpir”.

Miljökonsekvensbeskrivning

De miljöaspekter som är av störst betydelse i arbetet med fördjupningen och kommande detaljplaner bedöms vara konsekvenser kopplade till trafiken samt för vatten- och strandmiljöer.

Nya bostads- och verksamhetsområden kan ge en påverkan på landskapsbilden. Mark med vissa natur- och kulturvärden tas i anspråk. En skonsam exploatering med ett val av passande boendeformer bör Tingsryds natur och kulturvärden klara. Goda boendemiljöer erbjuds med ren luft i lugna och tysta omgivningar.

Minskat transportbehov ger positiva miljöeffekter. Minskad biltrafik då attraktiva bostäder byggs i närhet till arbete, centrum och rekreation. Gång- och cykelbanor underlättar för minskat bilåkande inom samhället.

Ett ökat boendeunderlag i samhället ger möjlighet till förbättrad service, vilket i

sin tur kan minska bilresorna till närliggande tätorter.

Föreslagna åtgärder för väg 27 och intilliggande kvarter kan påverka känslig vattenmiljö men attraktiva områden vid sjön Tiken tillgängliggörs för Tingsryds invånare/besökare vilket ger samhället en positiv utveckling. Konsekvenser för vattenmiljön bör studeras vidare i kommande detaljplaner/arbetsplan.

I kommande detaljplaner bör följande särskilt beaktas:

Trafik

- Mobilitetsåtgärder som påverkar människors resande och underlättar hållbart resande.
- Lokalisera och utforma trafikinfrastrukturen med hänsyn till människors hälsa. Det kan röra sig om avstånd till bostäder och utformningar som dämpar hastigheten i bostadsområden.
- I sista hand bör skyddsåtgärder i form av bullerplank väljas.

Vatten

- Lokalisera och utforma infrastruktur och bebyggelse så att konsekvenser

för friluftsliv samt växt och djurliv minimeras.

- Om möjligt förbättra livsförutsättningarna för växt- och djurliv, t.ex. genom tillskapande av dammar och våtmarker.
- Där så är lämpligt tillgängliggöra strandområden genom anläggande av promenadstråk m.m.

inledning

INLEDNING

Bakgrund och syfte

Tingsryds tätort är centralort och har en viktig roll i utvecklingen av kommunen. I den kommunövergripande översiktsplanen redovisas utvecklingsmöjligheter för såväl bostäder som industri. Inom tätorten finns goda möjligheter att skapa trevliga boendemiljöer i tex strandnära lägen eller i centrum.

Den fördjupade översiktsplanen syftar till att utreda om, och i så fall var och i vilken omfattning, ny bebyggelse kan vara möjlig inom planområdet. Planen ska också ge förslag till säkra trafiklösningar för såväl bil- som gång- och cykeltrafikanter i området. Den fördjupade översiktsplanen kommer inom det aktuella området att ersätta den kommunomfattande översiktsplanen.

Fördjupningen omfattar även en centrumstudie, vilken syftar till att skapa ett levande, attraktivt centrum i Tingsryd för handel och boende samt att tydliggöra såväl befintliga områden som utvecklingsområden.

Den fördjupade översiktsplanen beskriver och formulerar rekommenda-

tioner för hur kulturmiljö, naturmiljö, grönstruktur, bebyggelse, service, kommunikationer, teknisk försörjning samt säkerhet och risker ska kunna hanteras, bevaras eller utvecklas.

Planområdets avgränsning

Planområdet omfattar Tingsryds tätort och avgränsas i norr vid sjön Ygden. I öster avgränsas området öster om området Korpalycke, i väster av området Mårslycke, vilket ingår i sin helhet i planområdet, och i söder ingår området för travbanan samt delar av sjön Tiken (se karta nästa sida). Avgränsning för delen centrum redovisas mer under kapitlet *Centrumstudie*.

Översiktsplanen och plansystemet

En kommunövergripande översiktsplan ska enligt plan- och bygglagen (PBL) finnas för varje kommun. Tingsryds översiktsplan antogs 2006. För kommunens tätorter behövs mer detaljerade redovisningar av översiktsplanen i form av sk ”fördjupade översiktsplaner”. Fördjupningen över Tingsryds tätort är den första fördjupningen som tas fram efter att den övergripande översiktsplanen antogs 2006.

Översiktsplanen har en strategisk inriktning och ska vara vägledande för den fortsatta planeringen men den har ingen juridisk verkan. Det är först i den efterföljande detaljplanen som byggrätter tillskapas.

Enligt PBL och miljöbalken (MB) ska kommunen göra en miljöbedömning när en plan upprättas om planen kan antas få betydande miljöpåverkan. Enligt förordningen om upprättande av miljökonsekvensbeskrivningar (MKB-förordningen) ska genomförandet av översiktsplaner nästan undantagslöst antas medföra betydande miljöpåverkan.

Planarbete

Planarbetet utförs enligt 4 kap PBL och delas in i tre faser: plansamråd, utställning och antagande. Syftet med samrådet är att förbättra beslutsunderlaget och ge både allmänhet och berörda myndigheter med flera möjlighet att påverka i ett tidigt skede i processen. Eventuella synpunkter som framförs under samrådet sammanställs i en samrådsredogörelse och ligger till grund för framtagandet av utställningshandlingen. Under utställningstiden ska planförslaget ställas ut under minst två månader. Under utställningstiden ges

ytterligare möjlighet för berörda att skriftligen lämna synpunkter på planförslaget. Efter utställningstiden sammanställs de synpunkter som kommit in i ett så kallat utlåtande. Här ges även eventuella förslag till justeringar av planförslaget. Om förslaget ändras väsentligt efter utställningen ska en ny utställning ske. Om inte kan planförslaget föras vidare till antagande i kommunfullmäktige.

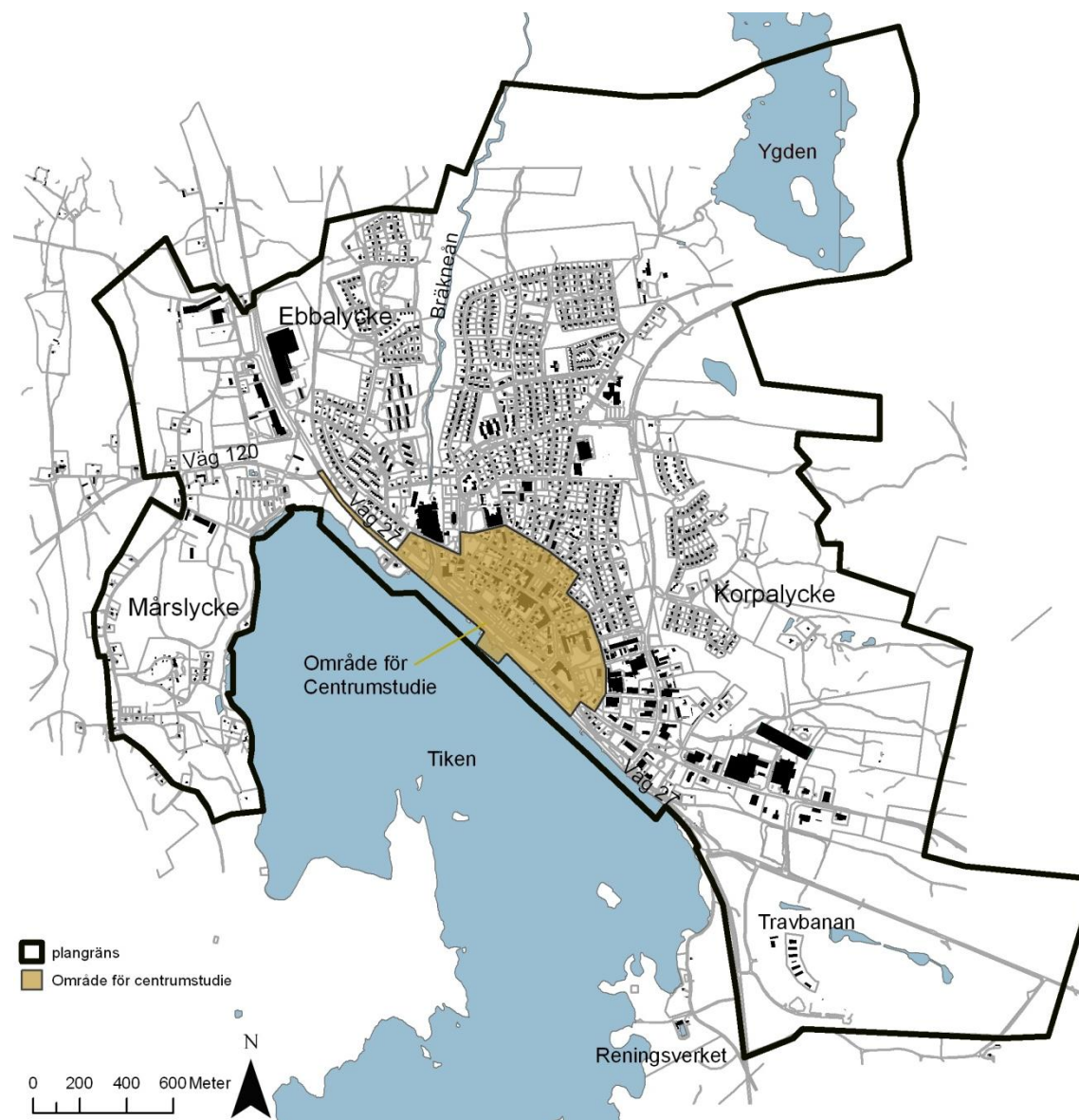
Planen antogs i kommunfullmäktige den 24 november 2011. Den har därefter överklagats och till följd av detta har kommunen genom Samhällsbyggnadsutskottet den 3 september 2012 valt att revidera den fördjupade översiktsplanen för att sedan genomföra en ny utställning.

Förändringar

Revideringen av den fördjupade översiktsplanen berör följande områden:

- Sjönära boende vid sjön Ygden
- Bostäder vid Bräkneån
- Bostäder i Korpalycke

Förändringarna beskrivs vidare på nästa sida.

Avgränsning av planområdet

Minskad yta för bostadsbebyggelse vid sjön Ygden

Område 5 i antagandehandlingen

Området öster om sjön Ygden som i tidigare förslag redovisats som lämpligt för bostadsbebyggelse, tas bort helt.

Området väster om sjön blir kvar.

Område för bostäder vid Bräkneån

Område 7 i antagandehandlingen

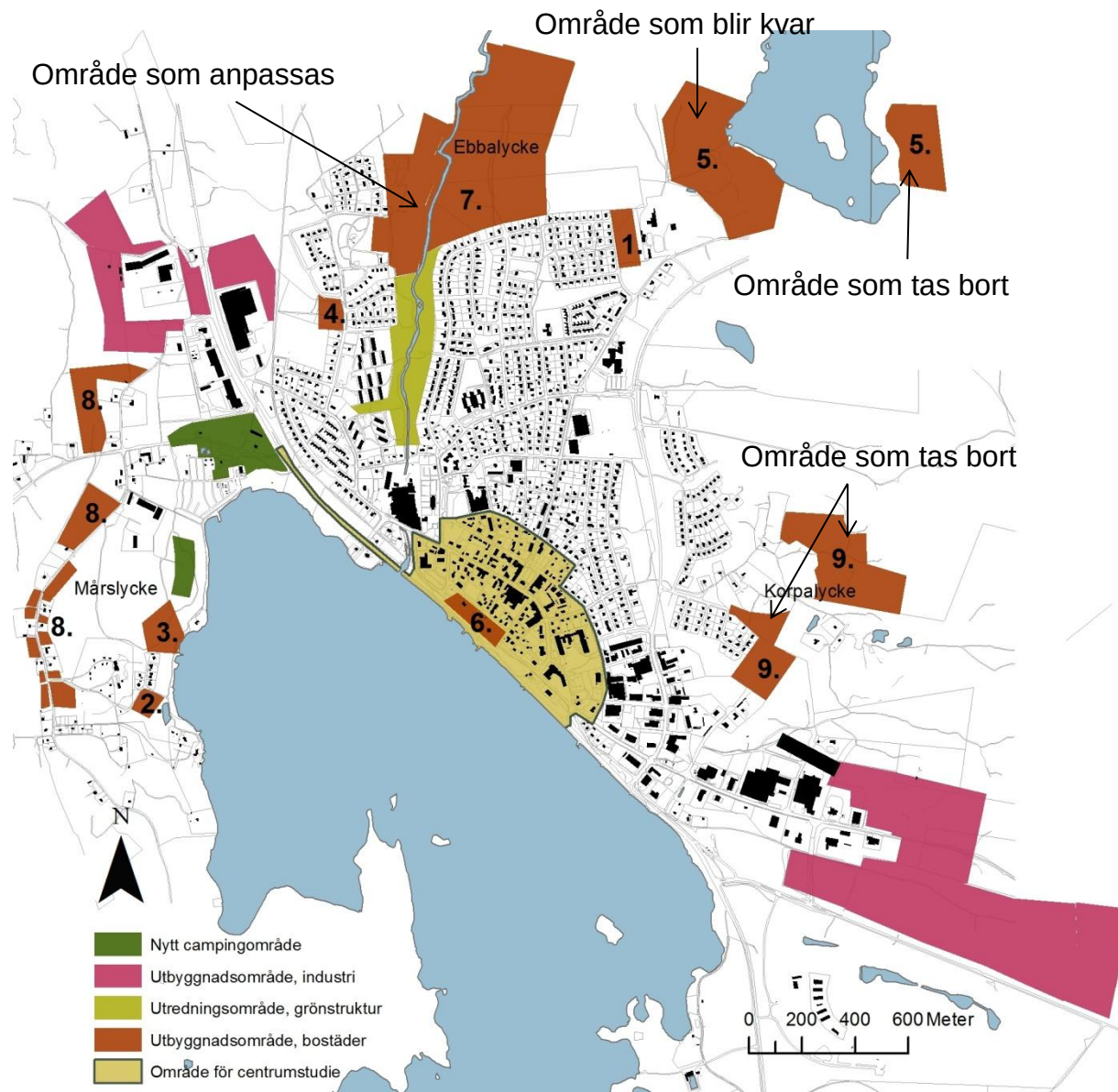
I anslutning till befintligt bostadsområde vid Ebbalycke väster om Bräkneån samt vid området öster om ån föreslogs en utbyggnad av bostäder. Området blir kvar men anpassas i det nya förslaget till framtida våtmark och till befintlig begravningsplats.

Område för bostäder med möjlighet till hästhållning i Korpalycke

Område 9 i antagandehandlingen

Området föreslogs utredas för möjligheten till etablering av större villatomter alternativt mindre hästgårdar.

Området tas bort helt.

Föreslagna utbyggnadsområden enligt tidigare förslag.

Utöver de förändringar som redovisas på föregående sida (och som till viss del redovisas ytterligare i nu reviderad plan under beskrivning av respektive område i delen Planförslag på sidorna 40 ff) är den fördjupade översiktsplanen i princip helt densamma som den som antogs i kommunfullmäktige i november 2011.

Tidplan

Arbetet med fördjupningen av översiktsplanen för Tingsryds tätort påbörjades i februari 2009. Samråd hölls januari-april 2010 och utställning sommaren 2011. Planen antogs i kommunfullmäktige den 24 november 2011.

Arbetet med revideringen av den fördjupade översiktsplanen för Tingsryds tätort genomförs under oktober 2012, utställning planeras till november-december 2012 och planen beräknas antas under våren 2013.

landskaps- och bebyggelseanalys

LANDSKAPS- OCH BEBYGGELSEANALYS

Övergripande inventering

Planområdet är relativt kuperat och de centrala delarna sluttar söderut ner mot sjön Tiken, vilket medför utblicksmöjligheter från flera platser även en bit från vattnet. Marken är till största delen bebyggd, tätare i de centrala delarna och mer glest ju längre från centrumkärnan man förflyttar sig. Bräkneån rinner genom tätorten i nord-sydlig riktning och utgör dels en blå-grön kil genom området, dels en tydlig barriär mellan bostadsområdena. Landskapet bildar i och med ån som förlängning av sjön Tiken en tydlig nord-sydlig struktur där merparten av bostadsbebyggelsen finns lokaliserad. I västra och östra delen av tätorten ligger två större industriområden som hindrar bostadsbebyggelsen att växa i dessa riktningar.

Gatustrukturen i området skiljer sig från landskapets övergripande struktur. Väg 27 som leder förbi Tingsryd i gränsen mellan sjön Tiken och centrum ligger i väst-östlig riktning. Även Storgatan, Järnvägsgatan och Lokgatan genom centrum håller samma riktning. Väg 27

bildar dels en visuell, dels en funktionell barriär mellan centrala Tingsryd och sjön Tiken. I och med höjdskillnaderna ges ändå möjligheter till fina utblickar över vattnet som är viktigt att ta till vara vid all form av exploatering eller annan förändring i området.

Söder om väg 27 och väg 120 är bebyggelsestrukturen av en helt annan form än norr om. Här är bebyggelsen glesare och inslagen av rekreationsområden och mindre gårdar blir vanligare. Väster om sjön Tiken ligger Mårslycke ridanläggning och öster om ligger Tingsryds travbana, vilka representerar Tingsryds profil som "Hästriket".

Tingsryds första etableringar skedde under 1500- och 1600-talet och fortfarande andas byn den charm som ett mindre industri-/stationssamhälle från den tiden för med sig. Bebyggelsen är småskalig och tydligt uppbyggd kring det som förr var det viktigaste för olika verksamheter, nämligen vattenkraften vid Bräkneåns mynning i sjön Tiken. Tingsryd är en ort med gamla anor och många kulturhistoriskt intressanta områden, vars karaktär är viktig att värna om i den fortsatta utvecklingen.

Kvaliteter

- Flera möjligheter till utveckling av bebyggelse i attraktiva lägen; sjönära, naturnära, centralt etc.
- Varierat landskap med skog, öppna beteshagar, odlingsmark, höjdskillnader och vatten.
- Centrum med bra service.
- Väl etablerade verksamheter med kända namn.
- Närhet till sjöar och å.
- Natur- och rekreationsnära.
- Profilerings Hästriket.
- Bra kommunikationer.
- Bra centrumnära parkeringsmöjligheter.

Brister

- Stor förbifart (väg 27) skapar visuell och funktionell barriär mot sjön.
- Parallella vägar (Väg 27, Lokgatan, Stationsgatan) förstärker barriäreffekten ovan.
- Centrumnära industrier.
- Otydliga infarter till centrum, avsaknad av stadskaraktär väg 27.
- Delvis avsaknad av gång- och cykelvägar genom centrum.
- Avsaknad av ridvägar, koppling mellan hästverksamhetsområden.
- Sjöarna delvis otillgängliga.

övergripande mål

ÖVERGRIPANDE MÅL

Vision

Tingsryds tätort ska vara en attraktiv ort med stadens funktioner i småskalig charm. Man ska kunna bo bra med närhet till de kvaliteter var och en värderar högst och alla ska känna sig välkomna, både boende och besökare. Utvecklingen av centrum ska ske i ett nära samarbete mellan näringsidkare, boende och kommunen.

Tingsryd har stora såväl natur- som kulturvärden. Dessa är delvis vägledande vid planering för nya exploateringsområden och är viktiga frågor att beakta för att långsiktigt säkra områdets kvaliteter.

Målsättning

- Bevara den småskaliga miljön samtidigt som nyare inslag och attraktiva miljöer tillkommer som väl avvägda komplement till det befintliga.
- Skapa en tydlig samhällsstruktur och ett ännu attraktivare centrum med goda möjligheter för boende, näringsidkare och besökare.
- Effektivt utnyttja befintlig infrastruktur för att minska transportbehov.
- Skapa boendemiljöer i attraktiva natur- och vattenlägen utan att bygga bort själva naturvärdena och allmänhetens tillgänglighet till natur och vatten.
- Skapa varierade boendeformer; villor, radhus, parhus, flerbostadshus, hästgårdar mm, för att attrahera olika målgrupper.
- Värna om rekreation och fritidssysselsättningar för alla åldrar.
- Skapa trygga och säkra miljöer som alla kan använda oavsett ålder, kön, eventuella handikapp etc.
- Värdefull vegetation ska bevaras för att utgöra gröna inslag i nya områden.
- Säkerställa allmänhetens tillgång till områdena längs med vattnet genom

att inte föreslå bostadsbebyggelse inom strandskyddsområde om det inte kan ske med ökad eller bibehållen tillgänglighet för allmänheten.

- Planera för ersättande parkeringsmöjligheter där befintlig parkering tas bort.
- Planera för tätare bebyggelse närmast centrum och successivt glesa ut bebyggelsen längre norr- respektive söderut.
- Hänsyn tas till landskapet och till värdefulla natur- och kulturvärden.

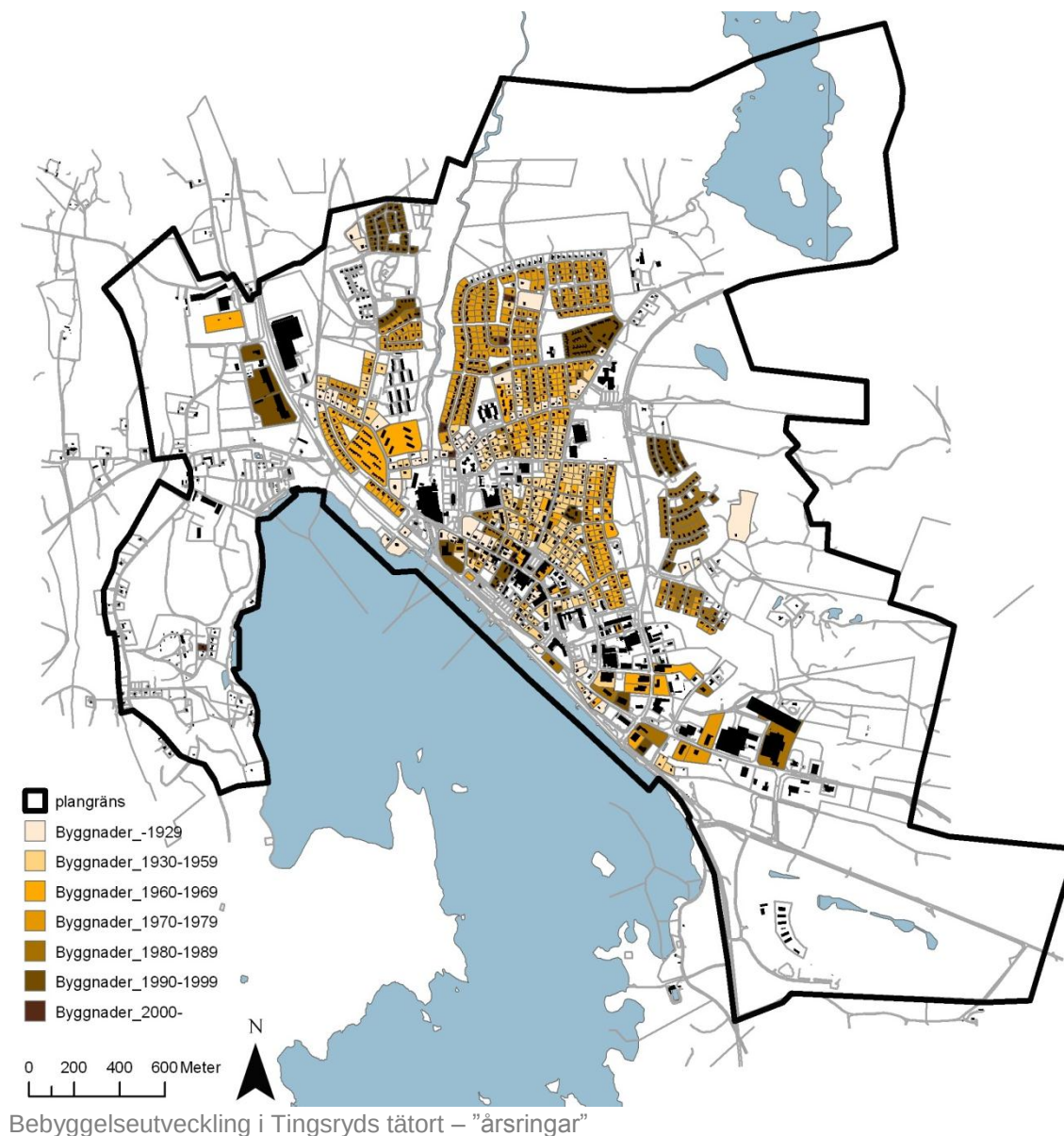
förutsättningar

FÖRUTSÄTTNINGAR

Historik

Tingsryds första etableringar skedde under 1500- och 1600-talet, i området där Bräkneån mynnar i sjön Tiken. Där byggdes det första sågverket, garv-industri, kvarn, smedjor och en del andra verksamheter som var beroende av kraften från Bräkneån. Från detta område växte bostäderna ut längs Storgatan, vilken då utgjorde landsvägen som sammanband Tingsryd med närliggande byar och centralorten Växjö. På 1900-talet var det järnvägs- trafiken och verksamheten kring stationsområdet som allt utvecklades ifrån. Bostadskvarteren lades utifrån Järnvägsgatan och upp mot Storgatan, vilken ännu fram till 1960-talet fortfarande fungerade som landsväg. När järnvägen lades ner och den nya riksvägen byggdes vid sjön Tikens strand fick samhället i stort den struktur som fortfarande gäller. Lokgatan byggdes ut till att bli en sekundär matar- led för att avlasta centrum från genom- fartstrafik.

Tingsryd idag

Tingsryd är en tätort med knappt 3000 invånare, centralt belägen i kommunen vid väg 27. Tingsryds tätort är omgiven av tre sjöar; Tiken, Ygden och Hyllen. Här finns goda förutsättningar för att skapa trevliga bostadsmiljöer i strandnära lägen – i dagsläget är det förhållandevis få bostäder som har kontakt med vattnet. Tingsryd har en strategisk geografisk placering mellan universitetet i Växjö och Blekinges högskoleenheter. Tingsryd ligger också i stråket mellan glasriket och de stora städerna i Öresundsregionen.

Planeringsförutsättningar

Översiktsplan

Planområdet ingår i Översiktsplan för Tingsryds kommun (antagen av kommunfullmäktige 2006-06-29) och benämns *Centralorten Tingsryd*. I översiktsplanen anges att Tingsryds tätort har en viktig roll i utvecklingen av kommunen och flera alternativ till åtgärder föreslås, både för bostadsändamål, industri, handel och för rekreation. Översiktsplanen redogör vidare för allmänna intressen och bevarandeområden mm som särskilt bör

beaktas vid planering och rekommendationer för hur utvecklingen ska ske.

Följande utredningsområden för Tingsryds tätort redovisas i översiktsplanen:

1. Utredningsområde Bamsan, bostadsändamål. Området ej aktuellt, redovisas ej vidare i fördjupningen.

2. Utredningsområde norra och södra kurorten för bostadsändamål. Detaljplan klar i den norra delen, eventuell vidare planläggning med några tomter. Redovisas vidare under *Planförslag, bebyggelse, bostäder*.

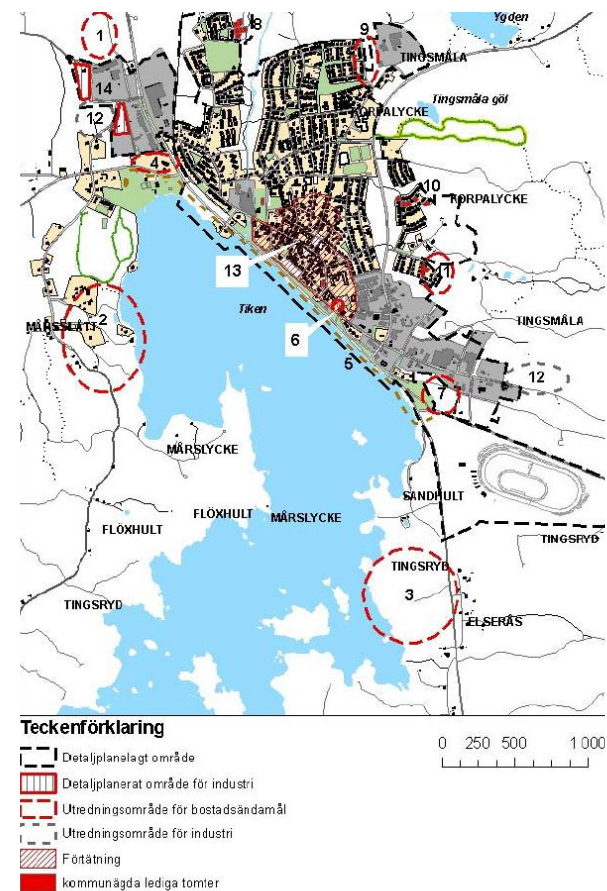
3. Utredningsområde Pepparudden, bostadsändamål. Området ej aktuellt pga Boverkets rekommendationer, redovisas ej vidare i fördjupningen.

4. Utredningsområde Mårslycke, bostadsändamål och handel. Området redovisas vidare under *Planförslag, bebyggelse, verksamheter*.

5. Utredningsområde Hästlänken, gång/cykel/ hästväg. Förslaget redovisas vidare i annan sträckning under *Planförslag, trafik, ridvägar*.

6. Utredningsområde kvarteret Ören, bostadsändamål. Ej påbörjat, redovisas vidare under *Planförslag, bebyggelse, service*.

7. Utredningsområde Kungastenarna för bostadsändamål. Ej påbörjat, redovisas vidare under *Planförslag, bebyggelse, bostäder*.

Utredningsområden Tingsryds tätort enligt ÖP 2006

8. Kommunägda lediga tomter Ebba-lycke. Redovisas ej i fördjupningen.

9. Utredningsområde Spånvägen, bostadsändamål. Planläggning pågår, redovisas vidare under *Planförslag, bebyggelse, bostäder*.

10. Kommunägda lediga tomter Korpalycke. Redovisas ej vidare.

11. Utredningsområde Korpalycke för bostadsändamål. Redovisas ej vidare.

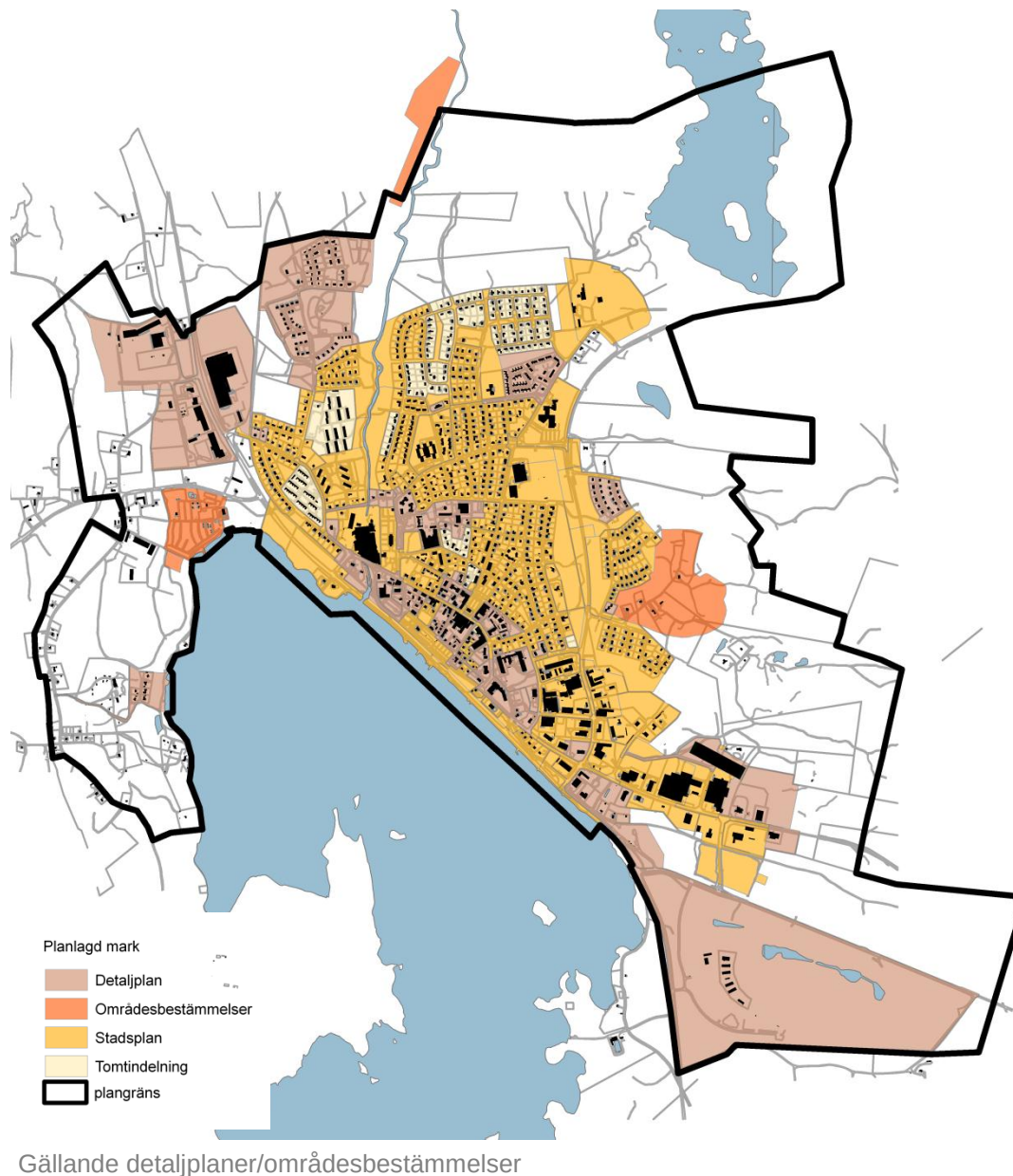
12. Utredningsområde för industri. Ej påbörjat, redovisas vidare under *Planförslag, bebyggelse, verksamheter*.

13. Förtätning av befintlig bebyggelse inom gällande plan. Området kommer att ingå i avsnittet *Centrumstudie*.

14. Detaljplanelagt område för industri. Planlagt område, redovisas ej vidare.

Detaljplaner och områdesbestämmelser

Planområdet regleras till stor del av befintliga detaljplaner eller områdesbestämmelser. För vissa kvarter gäller fortfarande äldre tomtindelning. För

områdena söder om väg 27 är andelen icke planlagd mark större än norr om, där de centrala delarna utgör huvuddel av planområdet.

Markägoförhållanden

Marken inom planområdet ägs till största del av kommunen.

Riksintressen och övriga allmänna intressen

Planområdet omfattas av riksintresse för kommunikationer, väg 27. Detta redovisas på kartan för kommunikationer, under *Kommunikationer*, sid 31.

Sjön Tiken med Mårslyckeområdet väster om Tiken pekas i Naturvårdsprogrammet Kronobergs natur ut som naturvårdsintresse klass 3. Sjön Ygden pekas ut som naturvårdsintresse klass 2. (se vidare under *Landskap och natur*, sid 24 ff)

Hela Tingsryds kommun är rikt på fornlämningar. I nu aktuellt område finns några lämningar, främst väster om Tiken men även något inne i samhället (se vidare under *Kulturmiljö*, sid 23 ff)

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel i miljölagstiftningen gällande kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt. De används för att förebygga eller åtgärda miljöproblem med utgångspunkt från kunskaper om vad människan och naturen tål.

Varje kommun är enligt kraven i 5:e kapitlet miljöbalken och i förordningen om miljökvalitetsnormer (SFS 2001: 527) skyldig att kontrollera att miljökvalitetsnormerna för utomhusluft uppfylls inom sin kommun. Kunskap om de lokala luftkvalitetsförhållandena behövs bl.a. när detaljplaner ska fastställas och vid ansökan om tillstånd till miljöfarliga verksamheter, eftersom dessa inte får godkännas om de kan befaras medföra att en miljökvalitetsnorm överskrids. Miljökvalitetsnormer för utomhusluft finns för Kvävedioxid, Kväveoxider, Svaveldioxid, Bly, Partiklar (PM10), Bensen, Kolmonoxid, Ozon, Arsenik, Kadmium, Nickel samt Bens(a)pyren.

De miljökvalitetsnormer som tagits fram hittills är:

- Normer för utomhusluft avseende halten av kväveoxid och svaveloxid för skydd av människors hälsa i tätorter.
- Ett värde för kvävedioxid för skydd av vegetation utanför tätorter och ett för svaveldioxid för skydd av ekosystem utanför tätorter.
- Ett värde för halten av bly i utomhusluft för skydd av människors hälsa och miljön i hela landet.

Inom Kronobergs Luftvårdsförbund pågår ett samarbete mellan kommunerna där den lokala luftkvaliteten mäts på ett antal platser för att ligga till grund för en bedömning av luftkvaliteten i alla kommunerna. Utifrån de mätningar som gjorts kan konstateras att endast vissa platser i Växjö i dagsläget har värden som ligger över normerna.

Vattenmyndigheten Södra Österjöns vattendistrikt har beslutat om föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster inom distriktet. Vattenmyndigheten har fastställt miljökvalitetsnormer för varje yt- respektive grundvattenförekomst och när dessa ska uppnås. Vattenkvaliteten bedöms utifrån en mängd olika kvalitetsfaktorer och uttrycks som mått på vattnets yt- eller grundvattenstatus, uppdelad i ekologisk

status och kemisk status. Utgångspunkten är att sjöar, vattendrag och kustvatten ska uppnå god ekologisk och kemisk ytvattenstatus senast år 2015, eller, om det inte anses möjligt, till år 2021. Denna typ av miljökvalitetsnorm är inte rättsligt bindande på samma sätt som exempelvis normer för luftkvalitet. Dock finns ett generellt krav på att ytvattenkvalitet inte får försämrats, vilket är bindande.

Föreslagna åtgärder bedöms inte påverka vattenförekomstens möjlighet att uppnå god ekologisk respektive kemisk status enligt gällande normer.

Mellankommunala intressen

Handel

Tingsryds tätort har med sitt positiva handelsnetto en stark ställning som handelsort. En inpendling till Tingsryd sker vad gäller inköp, både från boende i andra delar av kommunen och från andra kommuner. Även handeln i andra av kommunens tätorter har till viss del sin kundkrets bosatt utanför kommunen. Ett ökat samarbete i regionen kring handels- och etableringsfrågor kan skapa goda utvecklingsmöjligheter.

Turism

Turismen är en viktig näring i Tingsryds kommun. De turistiska förutsättningarna är goda, vilket resulterar i en betydande besöksnäring för kommunen. En aktiv samverkan inom turismen sker mellan kommunerna i södra Småland. För Tingsryds tätort är det förutom stora natur- och kulturvärden främst handeln och hästriket som lockar samt Tingsryds camping som varje år lockar ett stort antal besökare och dessutom fungerar som rastplats för ”spontanturism”, badplats mm.

Kommunikation och infrastruktur

Länstrafiken Kronoberg, som är en del i Regionförbundet Södra Småland, svarar för all lokal och regional linjetrafik i länet. Ansvaret omfattar såväl landsbygdstrafik, kompletteringstrafik, tätortstrafik och tågtrafik. Målsättningen är att uppnå en tillfredsställande trafikomfattning för länets invånare till lägsta möjliga samhällskostnad.

Ett flertal större riks- och länsvägar har sin sträckning genom Tingsryds kommun. Dessa vägar förbinder Tingsryds kommun med närliggande kommuner och vidare mot andra resmål som storstäder och kopplingar mot utlandet. Ökade transporter till följd av växande handelsutbyte med länder på andra sidan Östersjön ställer också krav på vägnätet. Riks- och länsvägnätet bör därför förbättras för att hålla en ordinär nationell standard.

IT-infrastrukturen har under de senaste åren byggts ut både i Tingsryds kommun och i angränsande kommuner, antingen i form av fiberkabelnät eller i form av radiolänknät. Näten har dock inte kopplats samman till regionnät ännu. En hopkoppling av näten till regionnät skulle ge verksamheter i

kommunerna möjlighet att samverka i högre grad än i dag och att samutnyttja IT-system och telefonväxlar.

Vattenförekomster

Planområdet omfattar del av vattenförekomsterna Tiken, Bräkneån (Tiken-Ygden) och Ygden, vilka ingår i Bräkneåns huvudavrinningsområde med kustmynning i Vierydfjorden i Blekinge län. För huvuddelen av de vattenförekomster som berörs finns miljöproblem med övergödning, vilket ska beaktas vid kommande detaljplanering. (se även föregående sida samt miljökonsekvensbeskrivning sid 80).

Utbildning

Tingsryd ligger strategiskt väl placerat mellan de tre större lärosätena i sydöst; Växjö, Kalmar, Karlskrona. Möjligheten att bo i Tingsryd och studera på någon av högskolorna finns men kräver goda kommunikationer, främst i form av kollektivtrafik.

Kulturmiljö

Kulturhistoriska byggnader

I Tingsryd kommuns kulturmiljöprogram från 1992 har 41 områden pekats ut som särskilt värdefulla ur

kulturhistorisk synpunkt. Inget av dessa områden ligger inom nu aktuellt planområde. Utöver de utpekade områdena finns även enstaka byggnader av särskilt stort värde upptagna i programmet. För Tingsryds tätort gäller detta kyrkan, prästgården samt flera andra centralt belägna byggnader. I det fortsatta arbetet kommer en inventering av kulturhistoriskt intressanta byggnader att genomföras av Tingsryds kommun.

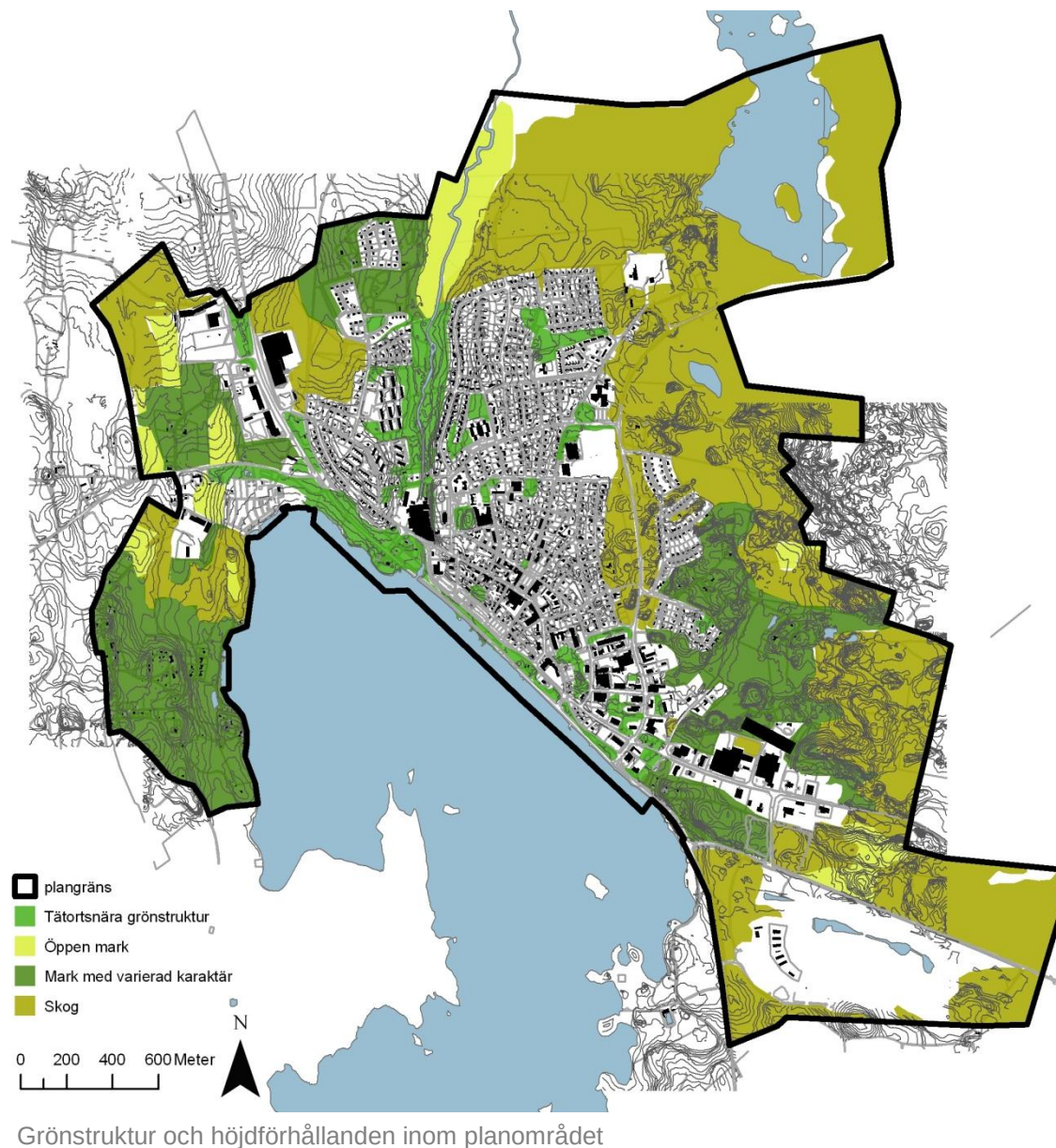
Fornlämningar

Tingsryds kommun är rik på fornlämningar. Inom nu aktuellt planområde finns flera fornlämningar utpekade, främst inom redan ianspråktagen mark. Vid all ny exploatering ska stor hänsyn tas om området innehåller några fornlämningar. Länsstyrelsen ska alltid kontaktas vid eventuell påverkan av fornlämning.

Landskap och natur

Landskapsbild och naturmiljöer

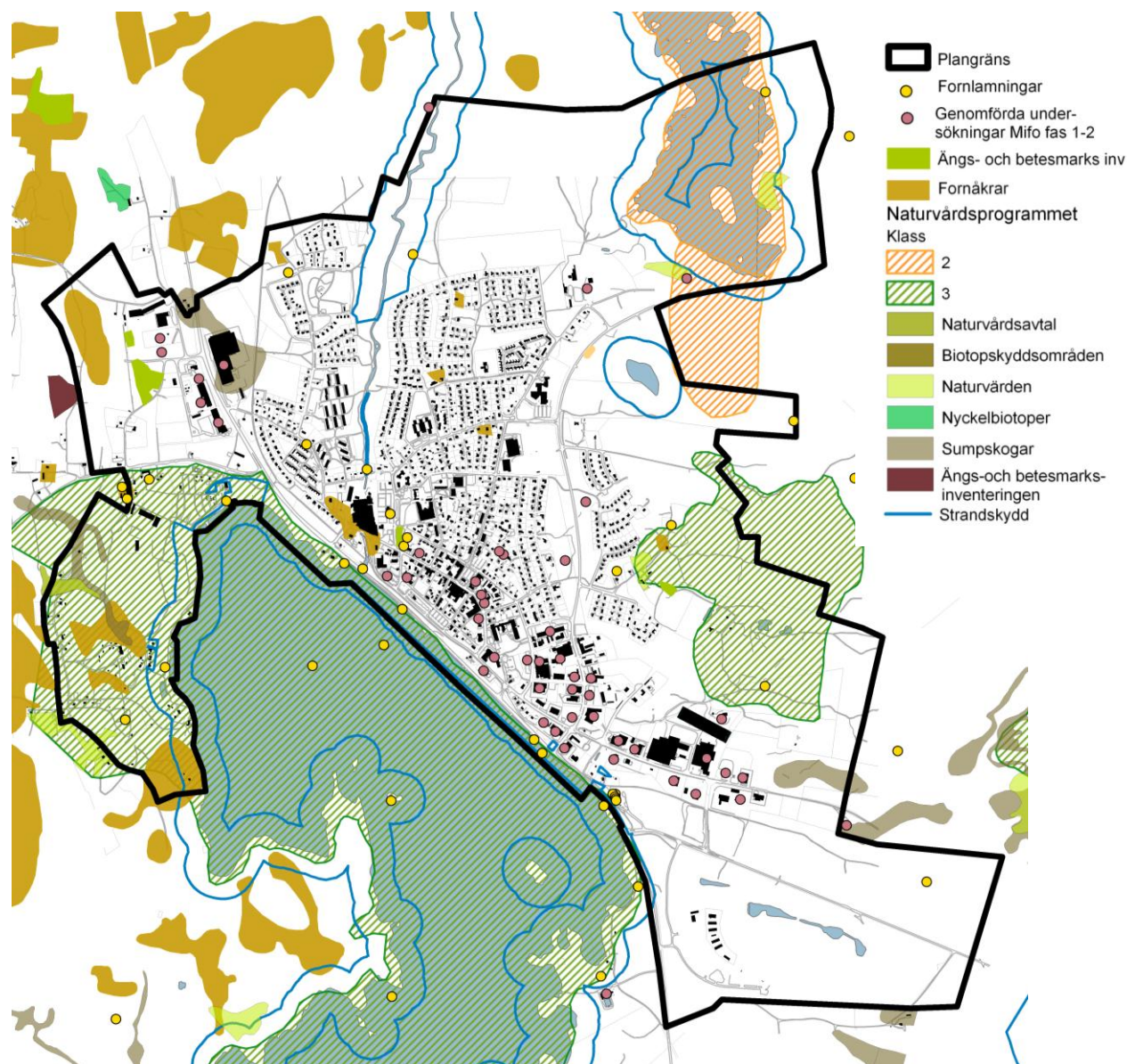
Tingsryds kommun består främst av sjö- och skogsbygd och tätorten Tingsryd är inget undantag. Det nu aktuella

planområdet består av ett omväxlande landskap med kuperad topografi, bebyggelseområden, skogsområden samt öppna beteshagar och odlingsmark. Bebyggelsen är till största del koncentrerad norr om sjön Tiken och väg 27, vilket skvallrar om bygdens historiska utveckling. Från stora delar av planområdet har man kontakt med vatten även om sjöarna är relativt svåra att nå rent fysiskt. Söder om väg 27 ligger planområdet främst väster om sjön och utgörs av kultur- och naturintressanta områden. Här har bebyggelsen en annan karaktär och natur- och rekreationsvärden bör särskilt vara vägledande för all utveckling i området.

Strandskydd

Tingsryds tätort är omgiven av tre sjöar; Tiken, Ygden och Hyllen och det finns goda möjligheter att skapa bostadsmiljöer i strandnära lägen. För ovan nämnda sjöar gäller generellt strandskydd på 100 m inom vilken ny bebyggelse inte får komma till stånd. Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet. Strandskyddet regleras i 7 kap 13-18 §§ miljöbalken.

Natur- och kulturvärden samt strandskydd

Lis-områden

För att få dispens från strandskyddet krävs ett särskilt skäl enligt lagen samt att syftet med strandskyddet inte påverkas negativt. Inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära läge kan ytterligare ett särskilt skäl för att pröva en strandskyddsdispens vara att en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utveckling av landsbygden. Det kan tex handla om en åtgärd som bidrar till långsiktiga positiva sysselsättningseffekter, till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden samt till att upprätthålla ett ekonomiskt och personellt underlag för olika former av kommersiell och offentlig service.

I Tingsryds kommun har tolv områden studerats och avgränsats, varav två stycken berör nu aktuell plan (se bilaga 8). Dessa områden redovisas utförligt i ett tillägg till Tingsryds översiktsplan – LIS-OMRÅDEN I TINGSRYD, mars 2011.

Kronobergs natur

Naturvårdsprogrammet ”Kronobergs natur” är länsstyrelsens långsiktiga handlingsprogram för skydd och vård av naturområden som är särskilt värdefulla

i länet. Programmet pekar ut de områden i länet som är mest värdefulla för naturvård och friluftsliv samt utgör underlag för beslut om säkerställande av naturvärden enligt bl a naturvårdslagen. I Kronobergs natur pekas sjön Tiken med omgivning ut som område med stora naturvärden, klass 3. Sjön Tiken och dess omgivningar har stort värde för landskapsbild och biologi och är mycket känslig för omdanande ingrepp på öar, näs och i lövskogar.

Även i Naturvärdesbedömning för Tingsryds kommun (1991) påpekas de stora naturvetenskapliga värdena och värdena för friluftslivet i området.

Barriärer

Väg 27 m.fl

Väg 27 bildar tillsammans med Lokgatan, Järnvägsgatan och parkeringsytorna däremellan en tydlig barriär mellan sjön Tiken och centrum. Bebyggelsen vänder sig i dagsläget från sjön istället för att vända sig mot den, vilket borde vara det naturliga. Vägarna bildar dels en visuell, dels en funktionell barriär mellan centrala Tingsryd och sjön Tiken. I och med höjdskillnaderna ges ändå möjligheter till fina utblickar över vattnet vilket är viktigt att ta till

vara vid all form av exploatering eller annan förändring i området.

Bräkneån

Bräkneån bildar en nord-sydlig barriär som delar Tingsryds tätort i två delar med bostadsområden på respektive sida men där centrumfunktionerna ligger öster om ån. Trots att man kan röra sig längs med ån och ta sig över den på flera platser upplevs den ändå som en barriär, dock ej i övervägande negativ bemärkelse.

Samhället

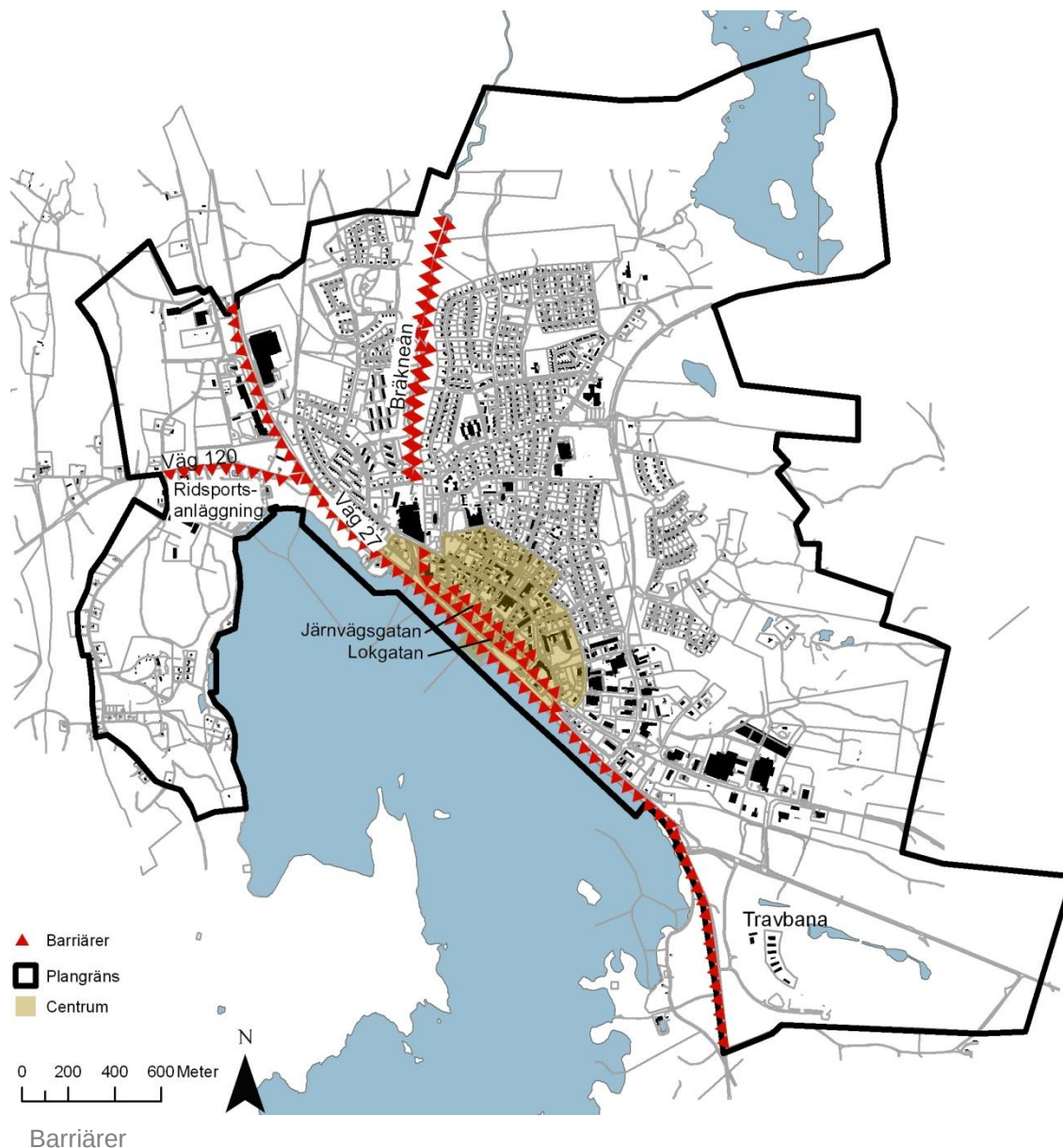
Samhället i sig bildar en barriär mellan de båda större hästverksamhetsområdena. Det saknas en koppling mellan områdena i form av ridväg eller ridbara vägar. För att ta sig mellan områdena krävs idag att hästarna transporteras med trailer, trots att det faktiska avståndet inte är längre än att man lätt hade kunnat gå mellan. Risken med att anlägga en ridväg mellan områdena är att andra konflikter uppstår då hästarna kommer närmare såväl bostäder som centrumfunktioner.

Väg 120 och sjön Tiken

Väster om sjön Tiken i Mårslyckeområdet är det många olika intressen som samsas, vilket medför vissa konfliktrisker. I norra delen ligger Tingsryds camping, i västra delen ligger en större ridanläggning och övrig mark är dels ett populärt rekreationsområde, dels ett natur- och kulturhistoriskt intressant område. Området avgränsas av väg 120 i norr och väster och av Tiken i öster. Dessa gränser bildar barriärer som medför att utvecklingsmöjligheterna för verksamheterna inom området är begränsade.

Fritid

I Tingsryds tätort finns flera möjligheter till rekreation och fritidssysselsättningar för alla åldrar. Tingsryds tätort ligger naturskönt vid sjön Tiken och närheten till naturområden med strövstigar är stor var man än befinner sig. I centrum ligger idrottshall, idrottsplats, ishall, äventyrsbad/simhall, bibliotek, kulturhus (ungdom), hembygdsgård mm. I anslutning till centrum finns ridanläggning, travbana, motionsspår, badplats/campingplats, scoutstuga mm.

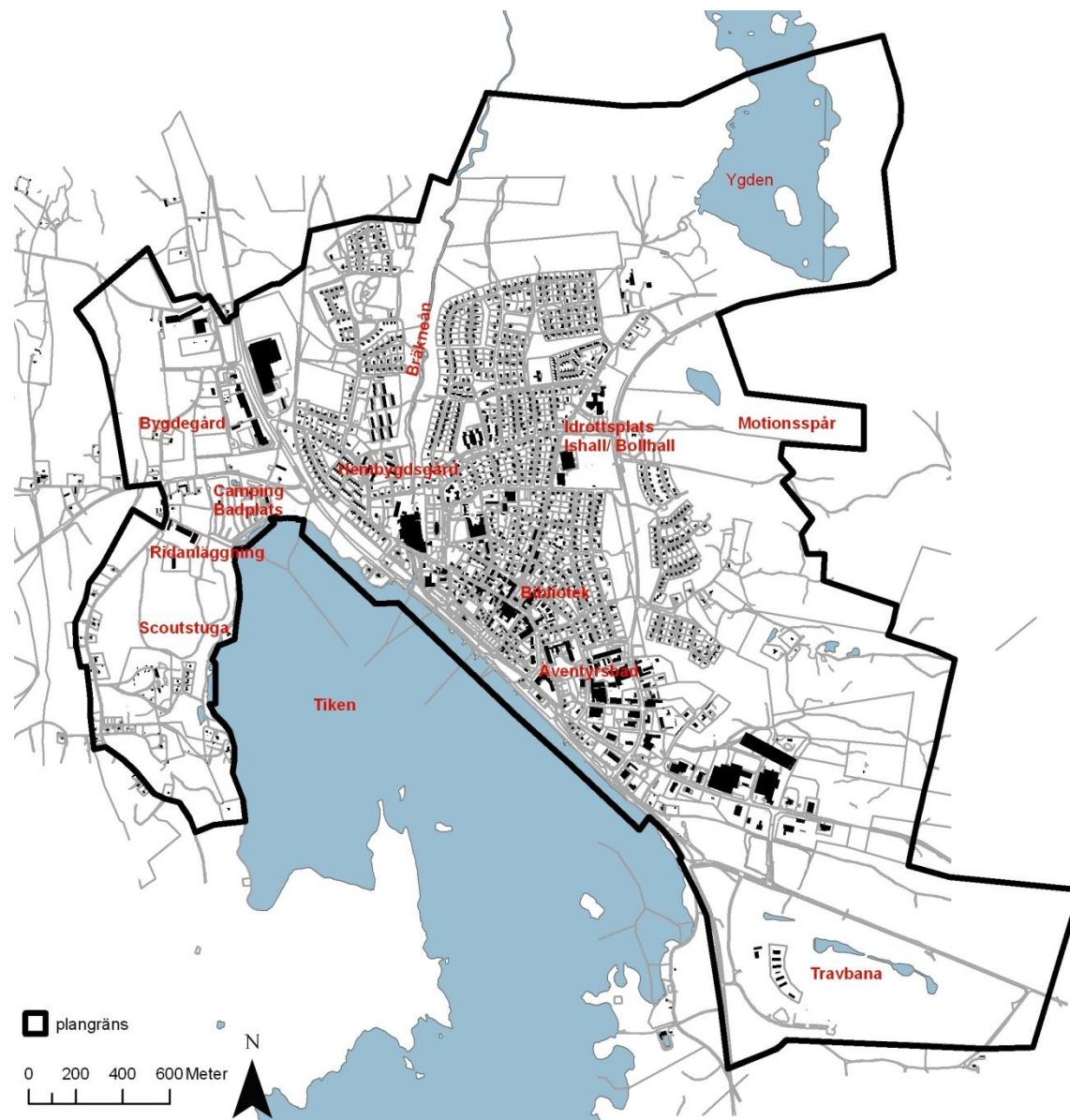

Hästriket

Tingsryd har profilerat sig som en hästrik kommun, "Hästriket". Tanken bygger på ett helhetskoncept där avsikten bland annat är att utveckla hästverksamheten och därigenom skapa fler arbetstillfällen, bibehålla ett öppet landskap, skapa möjligheter för en värdefull fritid och för utveckling av hästturismen. Hästriket är ett registrerat varumärke som ägs av Tingsryds kommun. Verksamheten har idag sin bas på arenan Tingsrydstravet, direkt öster om samhället, men arbetar i hela regionen. Vid travbanan ligger även distriktsveterinärstation. I Tingsryds tätort, direkt väster om sjön Tiken, finns kommunens största ridanläggning med föreningsdrift. Många av invånarna har egna hästar som hobby, turistverksamhet med hästskjutsar liksom företag med omfattande försäljning av hästartiklar. Förutsättningar för ökad ridsport finns t.ex. genom anknytning till turismen.

Turism

Tingsryds kommun är attraktiv för turister och erbjuder förutom fantastiska naturupplevelser marknader, festivaler, utställningar, sommarteater, trav, ridtävlingar och mycket annat spännande.

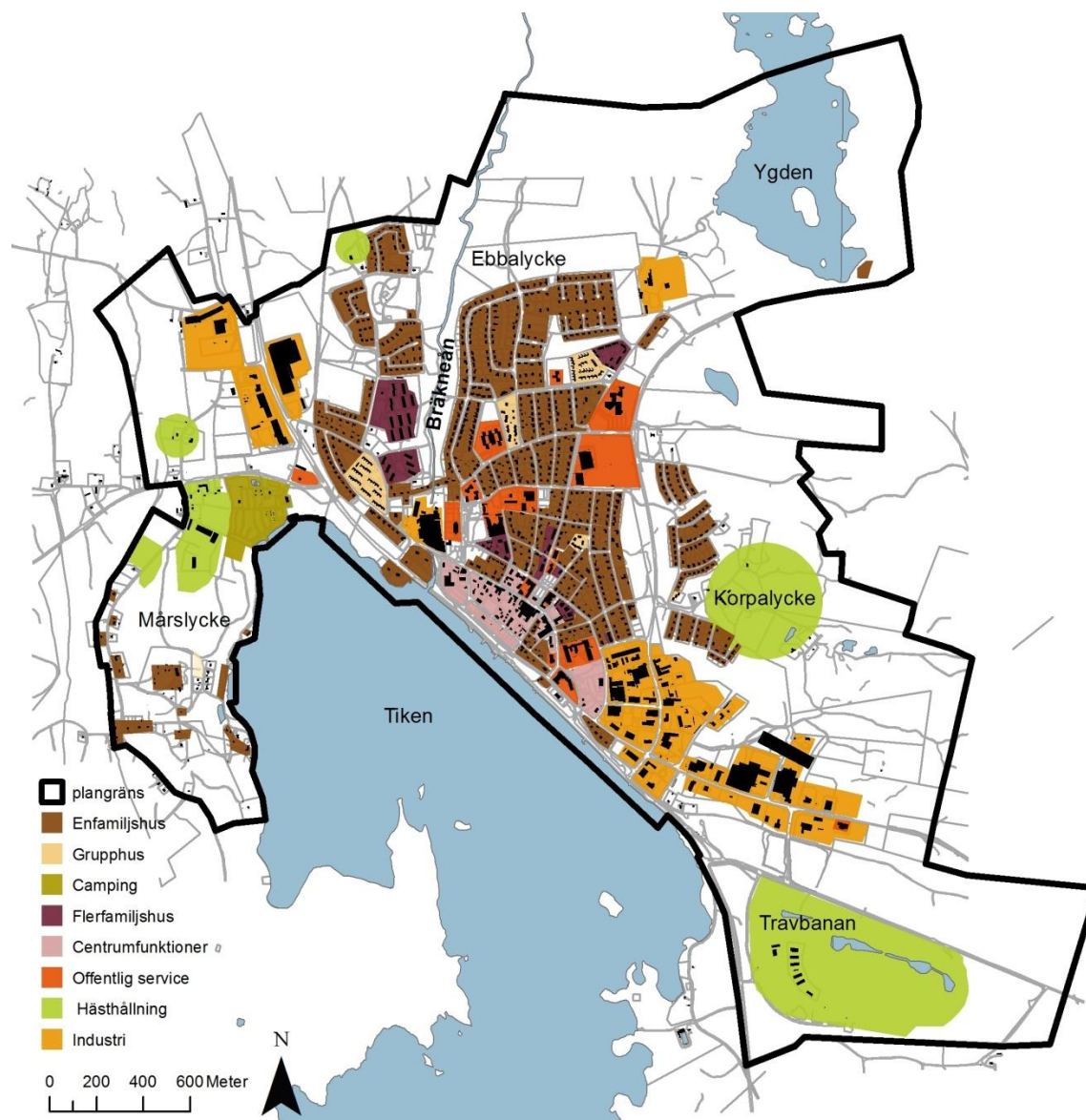
Rekreation och fritid

I kommunen finns cykel- och vandringsleder, som kan nyttjas större delen av året, samt kanotleder under sommarsäsongen. Det finns många sjöar och vattendrag som inbjuder till bad och fiske. Här finns vida skogar och brett utbud av campingmöjligheter. I direkt anslutning till Tingsryds tätort ligger Tingsryds camping som är en familjecamping med hög standard. På området finns förutom nära 200 campingplatser och stugor även servicebyggnader, restaurang samt badplats och banor för olika sport/lekaktiviteter. I anslutning till befintligt campingområde avses verksamheten utökas. Nya områdesbestämmelser medger en exploatering i form av anläggande av nya stugor, vilka kommer att ingå i befintligt campingområde vad gäller service och aktiviteter.

Markanvändning och bebyggelse

Bostäder

Tingsryd har i dag karaktären av ett litet samhälle med väl bevarad tidstypisk bebyggelse från olika epoker med viss komplettering i form av nyare inslag. Bostadsbebyggelsen består till största del av enfamiljshus i de yttre delarna av

Markanvändning och bebyggelse

tätorten och flerfamiljshus och service-funktioner närmare centrum. Ett tiotal illustrationer till nya villaområden har tagits fram och kan med olika lång uppstart påbörjas beroende på efterfrågan. Förutom villatomter på olika platser runt om sjön Tiken finns också möjlighet till flerbostadshus i direkt anslutning till de centrala delarna av Tingsryd. Utöver de kommunala lediga tomterna finns ett mindre antal privata lediga tomter.

Verksamheter

Tingsryd har två relativt stora industriområden, vilka ännu inte är fullt utbyggda. Båda industriområdena har mycket bra skyltläge nära de stora trafiklederna riksväg 27 och länsväg 120. Ett industriområde i sydost är avsett för tyngre industri och det andra i nordväst är avsett för mindre störande verksamheter.

Hästhållning

Hästsportverksamheten är liksom industriområdena geografiskt delad i två områden. Ridsportverksamheten ligger i Mårslycke och travsporten i sydöstra delen av samhället. Dessa verksamheter har många gemensamma intressen att utveckla och på sikt kan en ridlänk mellan områdena underlätta en sådan expansion med tillhörande utveckling.

Offentlig och kommersiell service

I Tingsryds tätort finns barnomsorg, F-9-skola samt gymnasium. Det finns även äldreomsorg, vårdcentral, folktandvård, apotek, polis, brandkår, bibliotek, arbetsförmedling samt försäkringskassa. Det finns livsmedelsbutiker med post-service samt ett flertal butiker med olika utbud.

Kommunikationer

Övergripande vägnät

Ett flertal större riks- och länsvägar har sin sträckning genom Tingsryds tätort. Dessa vägar förbinder Tingsryds kommun med närliggande kommuner och vidare. Trafikverket är väghållare för de större vägarna i Tingsryd, medan kommunen har påtagit sig långtgående åtaganden då det gäller det enskilda vägunderhållet på de privata utfartsvägarna.

Väg 27, 120 och 797 är viktiga vägar för både personbilstrafik och transporter. Trafikbelastningen är relativt hög vilket medför en del problem i form av bullerstörningar och säkerhetsrisker. Årsmedeldygnstrafiken (ÅDT) på väg 27 är 4549 (bil) resp 717 (lastbil) (mätår 2005), på väg 120 3097 (bil) resp 354 (lastbil) (mätår 2002) och på väg 797 1292 (bil) resp 110 (lastbil) (mätår 2003). På väg 651 förbi Mårslycke är ÅDT 143 (bil) resp 9 (lastbil) (mätår 2007).

Väg 27, 120 och 797 har hastighetsbegränsning 70 km/h, 50 km/h resp 60 km/h på aktuella sträckor i anslutning till planområdet. På väg 651 samt de

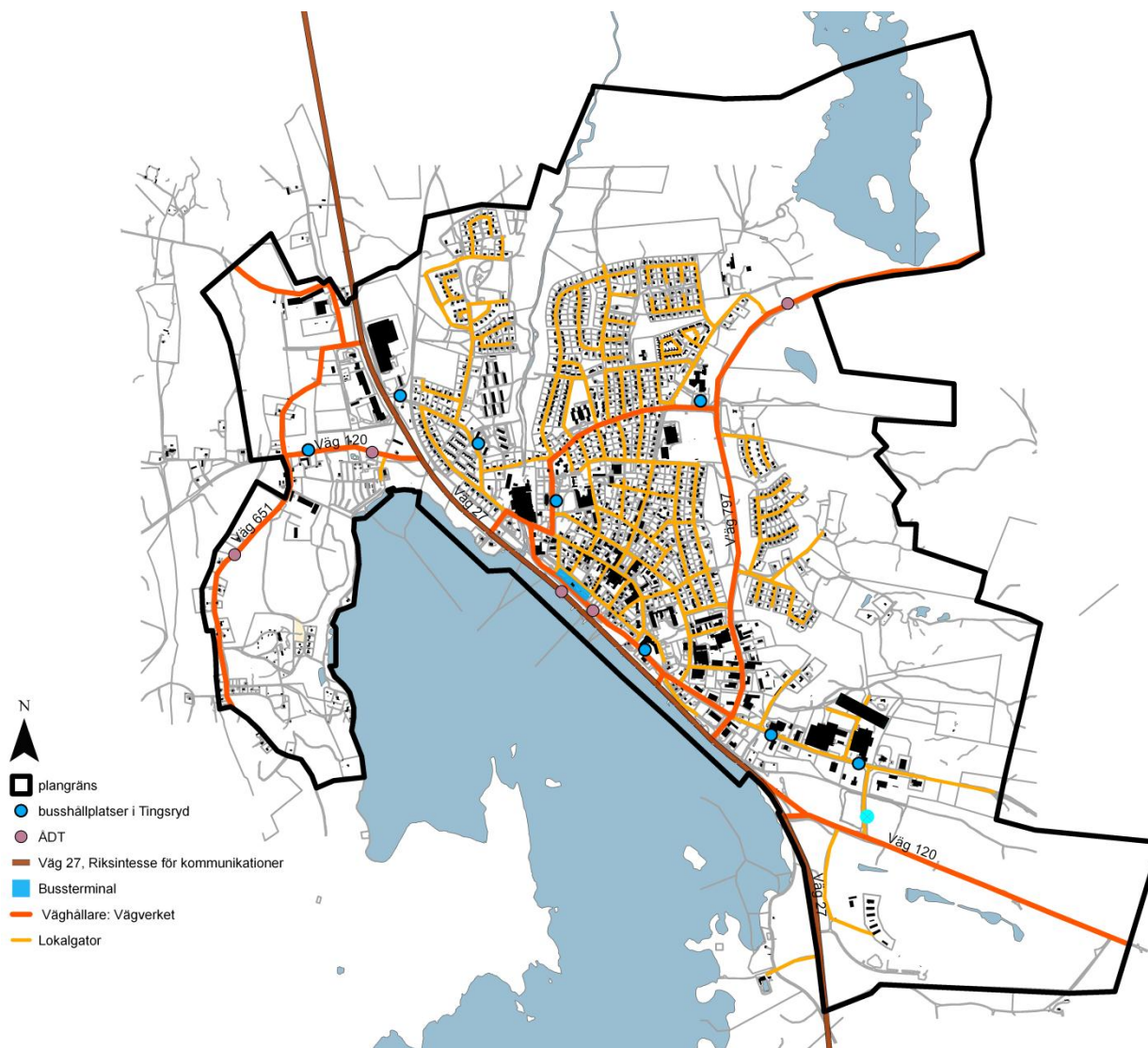
mindre vägarna inne i samhället är hastigheten begränsad till 50 km/h. På Storgatan, sträckan mellan Skyttegatan och Södra Smedjegatan, gäller gångfartsområde med 6 km/h.

Gatustruktur – centrum

Bilvägnätet i Tingsryds centrum är i huvudsak uppbyggt kring de gamla genomfartslederna, vilka fortfarande fungerar som de viktigaste länkarna för biltrafiken till och från målpunkter i centrum. I centrum:s södra delar bildar väg 27, Lokgatan och Järnvägsgatan en barriär mellan sjön och centrum-funktionerna. Detta gatuband blir onödigt brett och möjligheten att minska barriärkänslan bör utredas vidare.

Gatorna i centrum är bitvis onödigt stora, vilket resulterar i oklarheter och säkerhetsrisker för samtliga trafikantslag. Längs vissa gator saknas trottoar samtidigt som spontanparkering längs båda sidor förekommer, ibland i direkt anslutning till utfarter och korsningar.

Delar av Storgatan har genomgått förbättringsåtgärder i form av ny beläggning och allmän standardförbättring. På Lokgatan är ÅDT 1223 (bil) resp 93 (lastbil) (mätår 2003).

Kommunikationskarta – vägar, busshållplatser

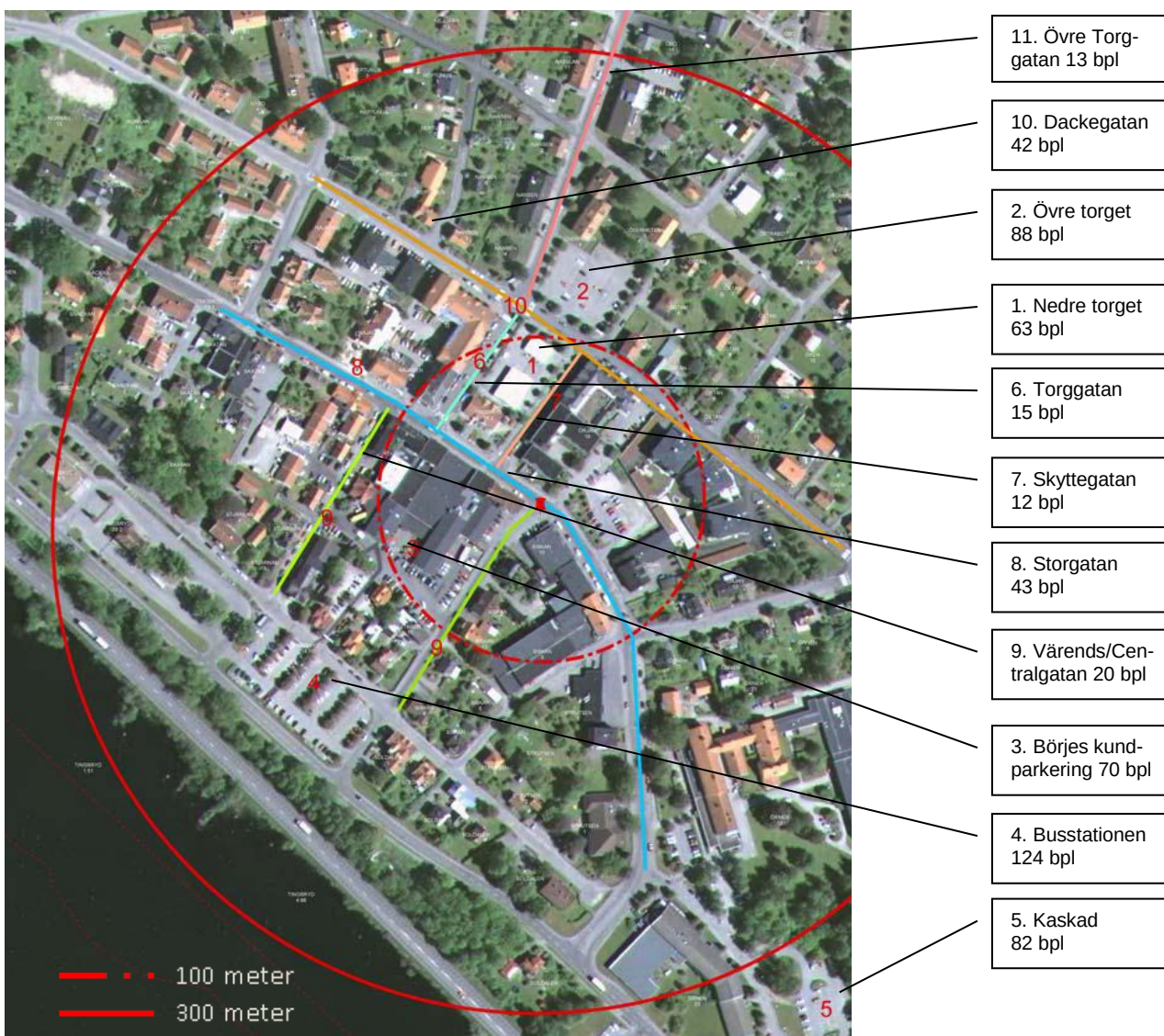
Målpunkter

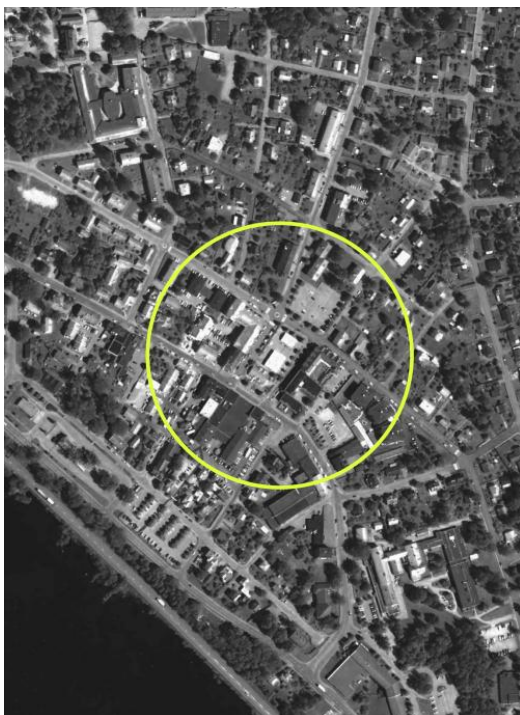
Inom tätorten finns flera viktiga målpunkter av olika dignitet beroende av vem de berör. Viktiga allmänna målpunkter i Tingsryds tätort är detaljhandeln i centrum, vattenpalatset Kaskad, Tingsryds camping, större arbetsplatser och skolor, Tingsryds ishall (ishockey), travbanan och ridklubben m.fl.

Parkering

Plan- och miljökontoret har utfört en kartläggning av dagens parkeringssituation i centrala Tingsryd. Utredningen baseras på en parkeringsräkning som utfördes under vecka 35 och 40 år 2010. Syftet med kartläggningen är att identifiera de brister och behov som förekommer. Inom centrum finns i dagsläget ca 500 parkeringsplatser, de flesta markerade. Flera bilar står med en halv bilbredds mellanrum, vilket borde innebära fler fordon får plats om ytterligare parkeringsrutor tydligt märks upp.

Räkning av bilar har skett på 11 platser vid fyra olika klockslag måndag till lördag samt vid två tillfällen söndagar. Samtliga parkeringsytor ligger inom en radie på 300 meter från korsningen vid

Cirkeln visar avståndet 150 meter från torget vid Storgatan.

Värendsgatan/Storgatan. För att bättre belysa hur parkeringssituationen är i de mest centrala delarna när trycket är som störst har en särskild sammanställning gjorts för de parkeringsytor som ligger inom en radie på ca 150 meter från Torget invid Storgatan. Detta område omfattar ca 350 platser.

Beläggningen är mycket ojämn på de

olika parkeringsytorna.

I dagsläget finns det generellt sett inte någon parkeringsbrist i Tingsryds centrum. Beläggningen överstiger, sett till de inventerade ytorna sällan 75 % vilket betyder att det i princip alltid finns runt 150 lediga bilplatser i centrala Tingsryd varav ett 90-tal inom 150-meters radien från torget/Storgatan.

Den mest utnyttjade parkeringen är längs Skyttegatan och nedre delen av Torggatan. Detta är å andra sidan korttidsparkeringar varför genomströmningen är stor. Korttidsparkering förekommer idag på flera av de mest centrala gatorna och varierar mellan 15 minuter och två timmar.

Övriga välutnyttjade parkeringsplatser är Börjes kundparkering och Centralgatan. Vid tre tillfällen har det varit fler fordon än uppskattade p-platser på Centralgatan, vilket innebär att ett antal bilar varit felparkerade. Detta gäller även Börjes kundparkering vid lunch fredag och lördag. Även här är antalet p-platser uppskattade då inga markerade rutor finns och fordonen i flera fall är felparkerade. Vid beräkning av antalet p-platser har hänsyn tagits till

säkerhetsavstånd till vägkorsning och utfarter.

Vid nämnda felparkeringar har fordon varit parkerade i eller för nära korsning eller utfart eller mot körriktningen.

Ur tillgänglighetssynpunkt bör antalet parkeringar för handikappade ses över och tydligt märkas upp. Vidare bedömning av resultatet kan ligga till grund för eventuella förbättringar men något akut behov av utökning av antalet p-platser föreligger inte utifrån resultatet. Vid utformning av förslag till förändringar samt exploatering ska principen vara att de parkeringar som tas bort ska ersättas inom rimligt avstånd från grundläget. Vidare ska stor hänsyn tas till tillgänglighets- och säkerhetsfrågor vid planering, främst avseende oskyddade trafikanter.

Kartan på föregående sida redovisar dagens situation angående parkeringar i centrala Tingsryd. Föreslagna förändringar redovisas under kapitel Planförslag och Centrumstudie.

Parkeringsutredningen redovisas i sin helhet i dokumentet *Parkering i Tingsryd*, Kartläggning 2010, 11 januari 2011.

Kollektivtrafik

Länstrafiken Kronoberg, svarar för all lokal och regional linjetrafik i länet. Ansvaret omfattar såväl landsbygds- trafik, kompletteringstrafik, tätortstrafik och tågtrafik. Målsättningen är att uppnå en tillfredsställande trafikomfattning för länets invånare till lägsta möjliga samhällskostnad.

Tingsryds tätort trafikeras av flera busslinjer tillhörande regiontrafikens landsbygdstrafik. Det finns nio hållplatser inom planområdet och turtätheten är i dagsläget tillfredsställande.

Arbetspendling

Tingsryd kommun hade år 2009 ca 12 400 invånare, varav knappt 3000 är bosatta i Tingsryds tätort.

Över 6000 kommuninvånare förvärvs- arbetar och av dessa pendlar ca 1500 till arbetsplatser utanför kommunen. Samtidigt pendlar ca 1400 personer in till Tingsryd kommun (år 2009). De största målpunkterna för utpendling är kommuner som Växjö, Olofström, Ronneby och Karlshamn. I Tingsryds tätort finns ca 2200 arbetsplatser (2005). De största arbetsgivarna är kommunen, tillverknings- och utvinningsindustrin,

byggverksamhet, vård och omsorg samt jord- och skogsbruk.

Till fots och på cykel

Det huvudsakliga kommunikations- medlet i hela Tingsryd är bilen. Avstånden till samhällsservice inom kommunens större tätorter är korta, vilket gör det enkelt att ta sig fram till fots eller med cykel. Trots detta väljer de flesta invånarna bil. Gång- och cykelvägnätet är relativt väl utbyggt i Tingsryds tätort men i de centrala delarna finns klara behov av ytterligare utbyggnad. Längs flera gator saknas cykelväg och där anslutning från gemensamma gator till anlagda cykel- vägar finns är kopplingen oklar och i flera fall både med dålig framkomlighet och med stora säkerhetsrisker. Till- gängligheten till områdena söder om väg 27 är begränsad. Planskild korsning i form av gc-tunnel finns i den västra delen vid Tingsryds camping men med tanke på samhällets läge vid sjön vore ytterligare passager för gående och cyklister önskvärt.

Trafiksäkerhetsprogram

Tekniska förvaltningen har tagit fram ett Trafiksäkerhetsprogram för Tingsryds kommun, antaget i november 2007,

vilket ska ligga till grund för kommunens arbete med trafiksäkerhets- frågor. Enligt programmet ska trafik- säkerheten för de oskyddade trafikant- erna (gående och cyklister) prioriteras bland annat genom utbyggnad av gc- vägar, ombyggnad av korsningar, anpassning av hastigheter samt för- bättrad drift och underhåll.

Programmet redovisar förslag till olika åtgärder för respektive samhälle inom kommunen. Nybyggnation av gång- och cykelvägar föreslås på flera platser inom nu aktuellt planområde. Samtliga åtgärder redovisas under *Planförslag, Trafik, Gång- och cykeltrafik*, sid 51 ff.

Sydostleden

Tingsryds kommun tillsammans med sju andra kommuner, tre regioner och Trafikverket Region Syd arbetar med att planera Sydostleden. Sydostleden är en nästan 30 mil lång cykelled mellan Simrishamn och Växjö som erbjuder omväxlande natur, bra boende, god mat, service och rika upplevelser. Mål- sättningen är lönsamma företag och ökad sysselsättning.

Projektet syftar ytterst till att stärka och utveckla befintligt näringsliv inom turist- och besöksnäringen och att nya företag och engagemang skapas bland aktörerna utmed leden. En bra cykelinfrastruktur skapar helt nya förutsättningar för nationell och internationell cykelturism, fullt jämförbar med cykelleder i övriga Europa. Resultatet kan också bidra till förbättrade möjligheter för arbetspendling.

Preliminär sträckning av Sydostleden.
(<http://www.rfss.se/SITE/Sydostleden.aspx>)

Generellt innebär projektet positiva effekter på bl a folkhälsa och miljö och förväntas i sin förlängning bidra till ekonomisk tillväxt, ökad sysselsättning och förbättrad livskvalitet.

Våren/hösten 2010 pågick en fördjupad förstudie som fokuserar på tre väsentliga områden; näringsliv, fysiska åtgärder och vägvisning. Nästa steg är att ta fram finansiering för ett genomförandeprojekt. Med stor sannolikhet måste leden byggas i etapper och i nuläget är visionen en färdig led Simrishamn – Växjö omkring år 2015. Sydostleden är en långsiktig satsning med stor lönsamhetspotential.

Ridvägar

I anslutning till ridanläggningarna finns viss mark för ridning. Det finns behov av stigar och mindre vägar utan kontinuerlig trafik som kan användas som ridstigar. Berörda ridklubbar bör i samråd med markägare och kommunen verka för detta. Det saknas en koppling mellan områdena i form av ridväg eller ridbara vägar. För att ta sig mellan områdena krävs idag att hästarna transporteras med trailer, trots att det faktiska avståndet inte är längre än att man lätt hade kunnat gå mellan. Risker

med att anlägga en ridväg mellan områdena är att andra konflikter uppstår då hästarna kommer närmare såväl bostäder som centrumfunktioner. En utredning om en sådan koppling har gjorts men kostnaderna skulle bli för stora så projektet lades ner. Vidare diskussion om hästlänk utreds under *Planförslag, Ridvägar*.

Hälsa och säkerhet

Till nu aktuell fördjupning har en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättats. Denna redovisar förutsättningar och konsekvenser för miljö- och riskfaktorer. Nedan följer en genomgång av förutsättningarna för MKB:n. I delen *Planförslag* sammanfattas konsekvenserna av de miljö- och riskfaktorer som utretts i miljökonsekvensbeskrivningen utifrån de utvecklingsområden som föreslås.

Radon

Inom kommunen har ingen radonriskkartering utförts. I samband med planhandläggning eller bygglovsprövning utförs vid behov mätning av radonhalt i marken. De mätningar som gjorts i tätorten visar oftast på normala värden, på några platser har förhöjda värden påträffats.

Markförhållanden

Värdefull natur som klassats enligt naturvårdsprogrammet finns inom området samt en del fornlämningsområden och kulturhistoriska miljöer.

Kraftledningar

I norra delen av området leder en kraftledning i öst-västlig riktning som påverkar vissa exploateringsförslag.

Miljöstörande verksamhet

Buller är inget påtagligt problem i Tingsryd men vissa delar av både befintliga och föreslagna bebyggelseområden är utsatta för buller från de större vägarna genom samhället.

Transporter för både personer och gods sker både inom och till och från samhället vilket genererar avgaser. Farligt gods transporteras genom Tingsryd på väg 27, som ingår i Trafikverkets utpekade nät för transporter av farligt gods.

Inom området finns två avslutade deponier samt ett par mindre områden med förorenad mark. En av deponierna ligger sydost om sjön Ygden. Statusen på denna är försumbar och påverkar troligen inte närliggande utvecklingsområden. Vid en exploatering av

området bör dock vidare utredningar genomföras. I planområdets norra del ligger ett gammalt nedlagt sågverk. 2005 genomfördes en MIFO-undersökning fas 2 för området vilken påvisade höga halter av dioxin. Detta innebär att en fördjupad miljöteknisk utredning i samarbete med länsstyrelsen krävs innan vidare planarbete i områdets närhet kan genomföras.

Översvämningsrisk

Risken för översvämningsrisk är mycket liten i Tingsryds tätort. Inga särskilda utredningar är dock gjorda för aktuellt område. På ett antal ställen i samhället förekommer en del lågvattenpunkter där problem med dagvattenhanteringen har påvisats vid extrema skyfall. Vissa av dessa punkter har åtgärdats.

I planområdets norra del, väster om Bräkneån är marken mycket flack och vidare undersökningar inför eventuell exploatering bör göras.

Väg 27 är byggd på sjöbotten och fungerar därmed som dämning för de fastigheter som ligger närmast Tikens norra strand. Tidigare hade flera av dessa fastigheter strandtomt, vilket de oregelbundna fastighetsgränserna (rester av före detta strandlinje) för aktuella

tomter ytterligare bevisar. Vid en eventuell förändring av klimatet med ökad nederbörd som följd ökar naturligtvis riskerna för översvämning. Översvämningsfrågorna bör alltid beaktas vid all form av nyexploatering i samhället.

Räddningstjänst

Brandstation finns inom planområdet.

Djurhållning

Djurhållning i form av hästverksamhet förekommer på flera ställen i anslutning till samhället. Närhet till hästar kan medföra problem i form av allergier,

lukt eller andra olägenheter för närboende. Det är därför en fördel att nytillkommande liknande verksamheter lokaliseras i anslutning till befintlig hästhållning.

En lokalisering i närheten av de större hästsportsanläggningarna är också att rekommendera då dessa ofta utnyttjas av hästägare i närheten. Tidigare rekommenderat avstånd mellan bostäder och hästhållning har legat på 200 meter, 500 vid större anläggningar. Ny forskning tyder dock på att hästallergen inte sprider sig i luften så långt som man tidigare trott. Ytterligare forskning på området krävs men utvecklingen tyder på att avståndet bör anpassas till den aktuella platsen. Vid planering är det viktigast att ta hänsyn till de lokala förhållandena på platsen, bland annat vindriktning, förekomst av vegetation samt antal hästar och typ av verksamhet.

Lokalisering och utformning av gödselhantering, ventilation, rasthagar mm är viktiga frågor som med rätt åtgärder kan ge stora förbättringar. Viktiga aspekter vid lokalisering av hästverksamhet är också säkerheten; ridvägar och vägar för gång- och cykeltrafik och biltrafik ska så långt möjligt separeras för att minimera riskerna för skador på såväl människor som hästar.

I det fortsatta arbetet med utformning av detaljplaner bör hänsyn tas till befintlig hästhållning så att nyttillkommande bostadsbebyggelse inte hamnar för nära och vice versa.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Hensjön är vattentäkt för Tingsryd. Kommunens tekniska förvaltning ansvarar för VA-verksamheten inom kommunen. I den allmänna VA-anläggningen ingår vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer, pumpstationer samt andra anordningar som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. Dagvattendammar finns vid Mårslycke camping (2 st), vid ICA, norr om Preem samt på industriområdet norr om rastplatsen Kungastenarna.

Optokabel

Optokabelnät finns utbyggt i Tingsryds tätort och sköts av Tingsryds kommun. För Mårslyckeområdet är även ett privat ”byanät” under utbyggnad, vilket utgör ett komplement till det kommunala nätet.

Värme och el

Tingsryds Energi AB bedriver fjärrvärmeverksamhet och levererar miljövänlig energi för värme och vatten till bland annat Tingsryds tätort.

E.ON Elnät AB är nätägare och ansvarar för distributionen av el i Tingsryd.

Avfallshantering

Hushållsavfallet i Tingsryd tas om hand inom ramen för kommunens avfallsystem. Sophämtning sker varannan vecka.

Återvinningsstationer avsedda för hushållens förpackningar, tidningar och batterier finns på fyra platser i samhället; Lokgatan, Ebbalyckevägen, Elsemåla deponeringsanläggning samt vid Tinghallens parkeringsplats. Sistnämnda kommer att flyttas österut till Lokgatan, efter korsningen med Strömgatan, under senare delen av 2011. Ansvarig för återvinningsstationer är FTI AB Förpacknings och tidningsinsamlingen.

planförslag Tingsryd tätort

PLANFÖRSLAG TINGSRYDS TÄTORT

Riktlinjer

Tingsryds tätort ska vara en attraktiv ort med stadens funktioner i småskalig charm. Man ska kunna bo bra med närhet till de kvaliteter var och en värderar högst och alla ska känna sig välkomna, både boende och besökare. Utvecklingen av centrum ska ske i ett nära samarbete mellan näringsidkare, boende och kommunen.

Tingsryd har stora såväl natur- som kulturvärden och detta är delvis vägledande vid planering för nya exploateringsområden. Intressen för friluftsliv och andra natur- och kulturvärden är viktiga frågor att beakta för att långsiktigt säkra områdets kvaliteter.

Struktur

För att uppnå målet om en småskalig, attraktiv miljö med närhet till såväl service som natur och kommunikation krävs att utbyggnadsområden till stor del koncentreras till tätortens direkta omland. Bostadsbebyggelse föreslås uppföras enligt principen tätare närmast centrum och glesare utåt. För att skapa

en tydlig centrummiljö med en tillgänglig attraktiv kärna görs även en särskild centrumstudie som ingår i denna plan. Tanken är att förnya samtidigt som man bevarar. Befintlig infrastruktur ska fungera som nav i ortens utveckling och förstärkas/utvecklas där behov finns. Parkerings ska i första hand anordnas på kvartersmark i anslutning till verksamheter/boende. Övriga parkeringsytor utgör komplement till dessa och föreslås märkas upp samt ev ändras till korttidsparkerings vid de viktigaste målpunkterna. Parkeringsfrågan redovisas vidare under kapitlet *Centrumstudie*.

Planområdet består till stora delar av bebyggd mark och föreslagna förändringar berör främst delarna norr om sjön Tiken och väg 27. Väster om sjön är bebyggelsen av en annan karaktär med utspridda gårdar och mindre grupper av nyare bostadshus. Här finns också fler natur- och kulturvärden att ta hänsyn till.

Planen fokuserar till största del på att skapa attraktiva lägen för såväl bostäder som platser för de boende och för besökare. En viktig del är också att tillgängligheten till olika målpunkter ska

vara god, varför planen även föreslår att en översyn av gång- och cykelnätet inom och från samhället, enligt kommunens trafiksäkerhetsprogram ska göras.

Markanvändning

Vid utformningen av planförslaget har hänsyn tagits till de natur- och kulturvärden som finns inom området. Skyddsvärda områden avses bevaras eller utvecklas så långt möjligt och föreslagna förändringar sker i första hand på redan ianspråktagen mark eller i anslutning till sådan. Endast mindre delar av befintlig skogs/naturmark föreslås exploateras för bebyggelse enligt planen.

Omvandling av den mark som kommunen inte äger är beroende av markägarnas intresse för föreslagna förändringar.

Utbyggnad i naturområden och i anslutning till glesare bebyggelseområden ska i största möjliga mån anpassas till befintlig bebyggelse och kan med fördel innehålla inslag av tex hästhållning, då med större tomter och ytor anpassade för ett mindre antal hästar. Inom planområdet förekommer redan hästhållning, dels i form av två större anläggningar, dels i form av mindre privata hästgårdar i östra delen vid Korpalycke samt i väster vid Mårslycke.

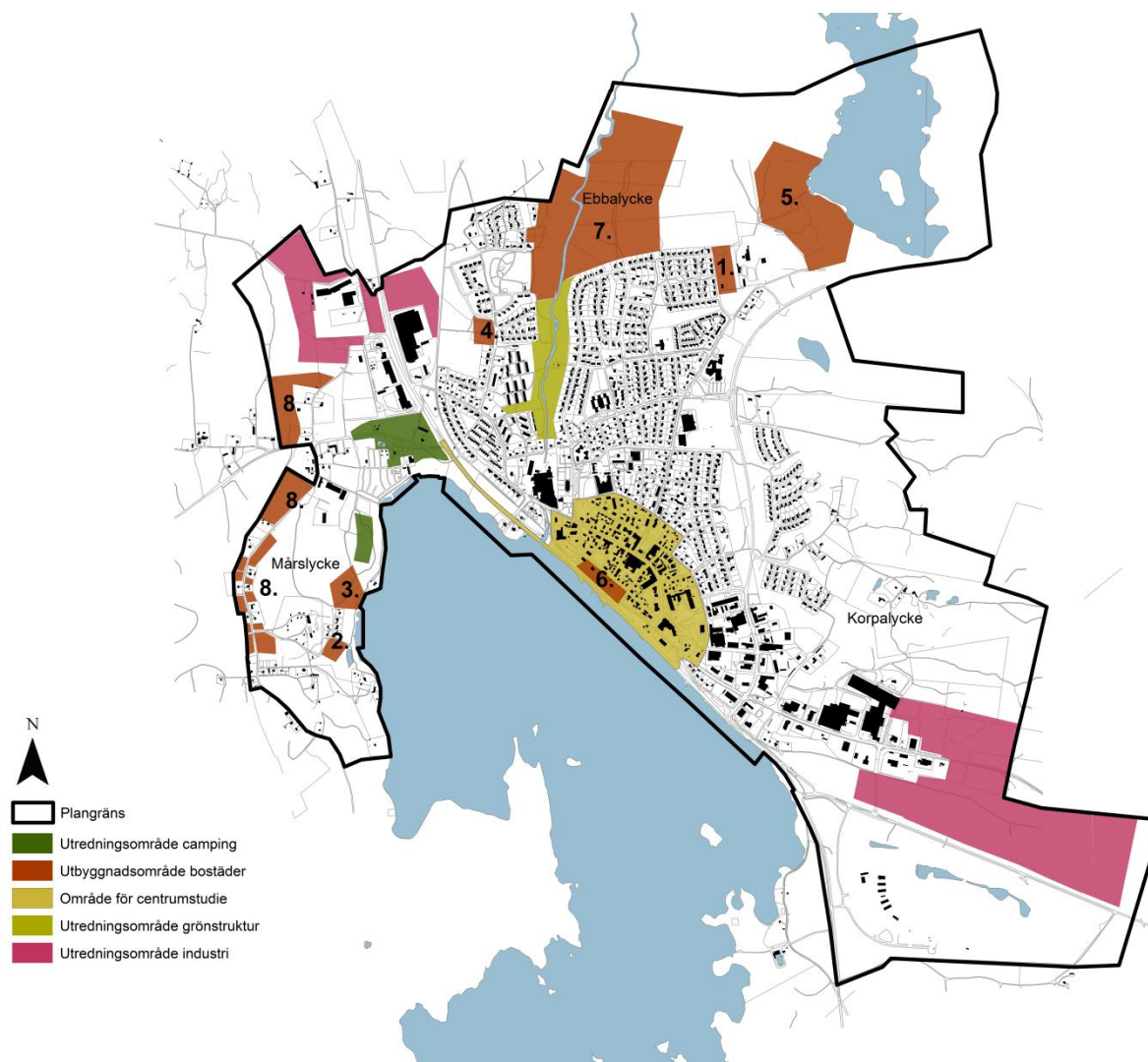
Bebyggelse

Allmänt

Föreslagna förändringar för bebyggelse rör främst bostadsbebyggelse. Verksamheter i form av industrier föreslås ske i direkt anslutning till befintliga verksamhetsområden på redan planlagd mark i första hand och därefter på redovisade utvecklingsområden också i direkt anslutning. Någon större efterfrågan på verksamhetsområden förekommer inte i dagsläget, varför en normal beredskap anses tillräcklig.

Bostäder

Mark för bostadsbebyggelse har lagts ut enligt någon av följande principer:

Föreslagna utbyggnadsområden. Se även bilaga 1.

- Nya bostäder i sjö- eller ånära läge
- Nya bostäder i centrumnära läge
- Nya bostäder med möjlighet till hästhållning
- Nya bostäder som infilltomter i befintliga områden

De olika utbyggnadsområdena redovisas vidare här nedan och är markerade på kartan på föregående sida med nummer 1-8. Numreringen avser även prioriterad utbyggnadsordning. Prioriteringsordningen bör ses över vid uppkommande behov eller vid en revidering av översiktsplanen.

Planförslaget visar en möjlighet att bygga ut Tingsryds tätort med ett varierat bestånd av bostäder där huvuddelen föreslås utgöras av enfamiljshus, dels i form av villor, dels som parhus/radhus närmare centrum. I centrala lägen kan flerfamiljshus i form av högre byggnader vara aktuellt. Målsättningen är att få en blandning av upplåtelseformer för att attrahera en så stor grupp av människor som möjligt.

1 Spånvägen, villatomter

Vid Spånvägen i planområdets nordöstra del är ena sidan av vägen delvis obebyggd. Detta beror på att ett skydds-

område mot sågverket tidigare sparats vid planeringen av bostadsområdet. Sågverket är idag nedlagt men kräver innan vidare planering sker en fördjupad miljöteknisk utredning (se även kapitel *Förutsättningar, Hälsa och säkerhet*). Troligen kommer sågverksområdet efter genomförda saneringar övergå till naturmark och inte medföra krav på skyddsområden för nu aktuell bebyggelse.

Nyttillkommen bebyggelse bör harmoniera med den befintliga både avseende tomtstorlekar och byggnadstyper. Markförhållandena på platsen är goda och byggnation kräver inte någon speciell förberedelse i det avseendet.

Att beakta vid detaljplanering:

- Avvakta resultat från miljöteknisk utredning.

2 Sjönära boende väster om sjön Tiken, nya villatomter

Vid Tikens och planområdets sydvästra del finns idag obebyggd mark som ägs av kommunen. Området omfattas delvis av naturvärden klassade enligt naturvårdsprogrammet som klass 3. Även en del fornåkrar finns inom området. Närmast sjön gäller strandskydd på 100 meter. Möjligheterna att utveckla

bostäder i form av gles villabebyggelse bör utredas då området ligger naturskönt med bra utsiktsmöjligheter samt bra ursolsynpunkt. Då området idag är obebyggt är det viktigt att ny bebyggelse sker med stor hänsyn till natur och kulturvärden på platsen. Bebyggelsen ska vara av liknade karaktär som övrig bebyggelse längs Tiken. Allmänhetens tillträde till ströv- och rekreationsområden vid stranden får inte störas.

Att beakta vid detaljplanering:

- Strandskydd.
- Natur- och kulturvärden.
- Vatten- och avloppsförsörjning.
- Befintlig bebyggelse.

3 Villatomter vid Badvägen

Ett mindre område med helt nya villatomter ligger vid Badvägen väster om

sjön Tiken. Söder om området längs Kurortsvägen är markförhållandena sämre, men ett par tomter bör vara möjligt att planera för, då i form av souterränghus. I anslutning till området ligger fornåkrar samt mark av naturintresse som inte bör påverkas vid en eventuell exploatering.

Att beakta vid detaljplanering:

- Strandskydd.
- Markundersökning.
- Natur- och kulturvärden.
- Rekreativsmöjligheter.

4 Infilltomter Ebbalycke

Väster om Ebbalyckevägen finns ett område som idag är obebyggt. Området ligger strategiskt väl placerat i

anslutning till befintliga gator och bebyggelse. Området skulle kunna medföra 8-10 nya villa- eller parhustomter och kräver ingen vidare utredning inför planläggning. Nyttillkommen bebyggelse bör harmoniera med den befintliga både avseende tomtstorlekar och byggnadstyper.

5 Sjönära boende vid sjön Ygden, nya tomter

Sydväst om sjön Ygden ligger ett kommunägt område. Området omfattas delvis av naturvärden klassade enligt naturvårdsprogrammet som klass 2. Närmast sjön omfattas området av strandskydd på 100 meter. Sydväst om sjön leder en luftburen kraftledning i öst-västlig riktning, vilken i och med befintlig ledningsgata kan medföra vissa restriktioner. I närheten till området ligger dels en nedlagd deponi, dels ett nedlagt sågverk, vilket medför vissa krav på vidare utredningar (se även kapitel *Förutsättningar, Hälsa och säkerhet*).

Möjligheterna att utveckla bostäder i form av gles villabebyggelse bör utredas då områdena ligger naturskönt med bra utsiktsmöjligheter. Planering av ny bebyggelse ska ske med stor hänsyn till

platsens natur och kulturvärden. Allmänhetens tillträde till rekreativs-områden vid stranden får inte störas.

Att beakta vid detaljplanering:

- Strandskydd.
- Natur- och kulturvärden.
- Vatten- och avloppsförsörjning.
- Miljöutredningar pga närliggande förorenade områden.
- Berörs av befintlig regionnätledning
- Sjön Ygdens status och påverkan
- Geoteknisk utredning av mark

6 Centralt sjönära boende, flerfamiljshus

I förlängningen av kvarteren som sträcker sig ner mot sjön Tiken finns stora möjligheter till ny bebyggelse i form av tex flerfamiljshus som vänder sig ut mot sjön. Aktuella kvarter består i dagsläget av parkering, bussterminal mm. Placeringen av ny bostadsbebyggelse kan ske på olika ställen och bör samordnas med befintlig bebyggelse och med befintlig infrastruktur samt föreslagna trafiklösningar. Samtliga förslag på förändringar medför att lokalgatorna i området påverkas och ev stängs av eller leds om. Tanken är att få bebyggelsen närmare vattnet och skapa såväl attraktiva bostäder som platsbildningar med utsikt över sjön. Föreslagen bebyggelse ska utgöra ett modernt inslag i Tingsryd samtidigt som

det ska samspela med omgivande bebyggelse. Stor hänsyn ska tas till kulturvärden inom området. Förslaget med olika alternativ beskrivs vidare under kapitlet *Centrumstudie*.

Att beakta vid detaljplanering:

- Bullerstörning från väg 27.
- Befintlig bebyggelse avseende karaktär samt utsiktsmöjligheter.
- Byggnadshöjder i förhållande till befintlig struktur.
- Parkeringsmöjligheter.
- Ev behov av sanering pga förorenad mark (tidigare järnvägsområde).

7 Bostäder vid Bräkneån, nya tomter

I anslutning till befintligt bostadsområde vid Ebbalycke väster om Bräkneån samt även öster om ån föreslås en utbyggnad av bostäder i form av villor eller parhus/kedjehus. Området utgörs idag av betesmark och skog, som till stor del är avverkad. Genom området leder en kraftledning, vilket kan medföra vissa restriktioner. Bostäderna väster om ån föreslås angöras via Sadelvägen och de öster om ån via Tingsmålavägen.

Området kring ån är strandskyddat och inga bostäder får förekomma inom 100 meter från ån på respektive sida. Arbeta

pågår med att undersöka möjligheterna att anlägga våtmark vid Bräkneån inom det aktuella området. En sådan våtmark kan utgöra ett vackert inslag i miljön och bidra till ett attraktivt område till exempel ur rekreationssynpunkt.

Område inom strandskydd samt eventuellt tillkommande våtmark kan med fördel röjas och iordningställas till naturlig parkkaraktär för boende i området och andra.

Bräkneån utgör idag en barriär genom samhället, vilken man bygger bort om man ser områdena väster och öster om som ett gemensamt område och gör miljön närmast ån mer tillgänglig. Längs hela ån ska möjligheter att komma över till fots och med cykel finnas liksom möjlighet att nå vattnet.

För området bör en skötselplan tas fram som reglerar utformning av markbeläggning, vegetation, belysning etc.

Eventuell exploatering av bostäder ska anpassas till pågående vårmarksplanering och omfattningen av byggbar mark beror därför helt av våtmarkens placering och utformning.

Området gränsar i söder mot Ebbalycke begravningsplats. Vid planering av bostäder i denna delen bör ett respektavstånd bestående av naturmark sparas mellan bebyggelse och begravningsplatsen.

Att beakta vid detaljplanering:

- Pågående våtmarksplanering.
- Strandskyddsområdet.
- Översvämningsrisk.
- Kraftledningen.
- Begravningsplats, avstånd.
- Möjligheter till passager över ån.
- Berörs av befintlig regionnätledning.

8 Bostäder med möjlighet till hästhållning i Mårslycke

Längs väg 651 förbi Mårslycke föreslås infilltomter i form av större villatomter alternativt mindre gårdar med möjlighet

till hästhållning. Antal tomter beror på lokalisering och användning. Hästgårdar bör planeras i anslutning till befintlig verksamhet av samma art och tomterna får inte vara för små för ändamålet. En mindre hästgård innehåller till exempel ett bostadshus, ett stall för 3-4 hästar samt mark för paddock och rasthage. Större ytor för betesmark krävs ej; om betesmöjligheter önskas sommartid får hästarna flyttas och hyras in på större betesmarker. Mer om hästhållning finns bland annat under *Förutsättningar, Hälsa och säkerhet, Djurhållning*.

Att beakta vid detaljplanering:

- Skyddsavstånd mot bostäder.
- Gödselhantering m.m.
- Natur- och kulturvärden.
- Rekreationsmöjligheter.

Centrumfunktioner

Tingsryd är en utpräglad handelsort och förutsättningarna för näringsidkare inom samhället ska vara goda. En utveckling av centrum påverkar handeln positivt under förutsättning att handlarnas intressen beaktas i planeringen. I centrala Tingsryd finns goda parkeringsmöjligheter och man kan ofta få en parkeringsplats precis i närheten av målpunkten. En utveckling av centrum

kan medföra att en del centrumnära parkeringar försvinner, varför planering av ersättningsmöjligheter till dessa är viktig. Om gång- och cykelmöjligheterna inom samhället är goda bör parkering direkt söder om centrum, i anslutning till resecentrum, vara fullt tillräcklig. Parkeringsfrågan redovisas vidare under kapitlet *Centrumstudie*.

Service

I centrala Tingsryd pågår planläggning av kvarteret Öرنen i syfte att möjliggöra en om- och utbyggnad av pågående verksamheter inom fastigheten. Ombyggnaden kommer att förändra centumbilden och blir ett nytt inslag med modern arkitektur. Trafiksituationen kommer att förbättras inom samt till området och möjligheterna för ett modernt sammanhängande servicekvarter ökar. Förslaget redovisas vidare under kapitlet *Centrumstudie*.

Verksamheter

För de två större befintliga industriområdena finns utredningsområden avsatta för eventuell utveckling av verksamheter. Dessa utvecklingsområden avses kvarstå i nu aktuell fördjupning.

Möjligheter för utveckling av andra verksamheter bör stödjas i syfte att skapa ett samhälle med en blandning av verksamheter och bostäder. Moderna verksamheter är inte alltid störande och kan med fördel integreras i bostadsbebyggelse och med centrumfunktioner.

Kommunikationer

För att kunna skapa en attraktiv livsmiljö för såväl boende som besökare krävs att man jobbar mot en hållbar utveckling av samhället. All planering ska ske så att man får en övergripande samhällsstruktur som erbjuder god tillgänglighet och samtidigt stödjer de hållbara transportslagen kollektivtrafik samt gång- och cykeltrafik. Samtidigt ska en trygg och trafiksäker miljö tillgodoses.

I samband med utvecklingen av kommunikationer i Tingsryds tätort och centrum anses följande övergripande mål extra viktiga att arbeta med för att uppnå goda och hållbara lösningar:

- All samhällsplanering ska ske utifrån ett hållbarhetsperspektiv där kollektivtrafik, gång och cykel prioriteras.
- Tingsryds centrum ska präglas av tillgänglighet, säkerhet och attraktivitet och inbjuda till såväl rörelse som vistelse.
- Att välja cykeln alternativt kollektivtrafik som transportmedel ska upplevas som ett naturligt val oavsett vem man är eller vart man ska.
- Parkeringsmöjligheter ska finnas tillgängligt och i anslutning till målpunkter som handel, service mm. Parkerings ska lokaliseras så att den totala trafiken i centrum inte ökar.

I denna fördjupade översiktsplan presenteras främst en analys över rörelse och trafik i centrumkvarteren samt till och från olika målpunkter inom tätorten. Vidare föreslås åtgärder inom olika områden där problem eller brister kunnat påvisas.

Bristanalys

Tingsryds samhälle har en unik centrumkärna som präglas av småskalighet och ett brett utbud av välbevarad handel. Till skillnad från många andra kommuner så har Tingsryd ingen extern handelsetablering utan fokuserar all handel till centrum i tätorten Tingsryd. Detta ställer krav på tillgängligheten dels till affärer, dels mellan affärer för såväl bilister som fotgängare och cyklister. Det ska vara lätt att ta sig till centrala Tingsryd och det ska vara lätt att parkera sin bil och att röra sig i centrumområdet. Det är också viktigt att omgivningen är estetiskt tilltalande, säker för barn och oskyddade trafikanter samt möjliggör för ett flexibelt användande för så många som möjligt.

Att uppnå ovanstående krav innebär många parametrar att ta hänsyn till. De brister som arbetet med denna översiktsplan kunnat påvisa är följande:

- Otydlig infart till Tingsryds centrum från väg 27
- Barriär mellan centrum och sjön Tiken i form av vägar
- Otydlig skyltning

- Bitvis onödigt stora gaturum i centrum
- Bitvis avsaknad av trottoarer
- Spontanparkering på olämpliga platser, dålig uppmärkning
- Upplevd brist på centrumnära parkering
- Ojämn kvalitet på och dålig koppling mellan cykelvägar
- Avsaknad av gc-väg till en del bostadsområden
- Konflikt med Trafikverkets ambition för väg 27

Biltrafik

För att uppnå de övergripande målen (se föregående sida) krävs att de centrala delarna av Tingsryd ska avlastas från onödig biltrafik i form av genomfart, parkeringssökning mm. Målpunkterna ska vara tydliga och lätta att nå och tillgängligheten, för samtliga trafikslag, till, från och inom centrum ska förbättras.

Övergripande vägnät

Markanvändningen för de viktigaste kommunikationsstråken genom tätorten, väg 27, 120 och 797, förändras inte annat än lokalt.

På sikt kan en omdragning av väg 120 vara aktuell i syfte att göra marken som idag ligger norr om vägen mer lättanvänd för t.ex. camping eller handelsändamål. Föreslagen ny vägdragning redovisas på kartan på nästa sida.

Väg 27 föreslås göras om för att ge en stadsmässig karaktär mellan Strömgatan och väg 120. Då vägen ingår i Trafikverkets prioritering Värnat vägnät, en satsning på ökad framkomlighet, är en sänkning av hastigheten på sträckan inte aktuell. Däremot kan vägen ges en ”mjukare”

utformning med tydliga markeringar där centrum börjar och slutar. Framkomligheten avses inte förändras men tanken är att uppmärksamheten ska öka bland trafikanterna.

Infarten till centrum från väg 27 föreslås göras om i syfte att tydliggöra entrén till centrum. Tanken är att det redan vid väg 27 ska vara lätt för trafikanter att göra valet att svänga av mot Tingsryds centrum.

Föreslagen redovisas mer under kapitlet *Centrumstudie*.

Gatustruktur - centrum

I centrum föreslås en gatustruktur där framkomlighet och tillgänglighet för alla trafikslag ska främjas, dock i en småskalig miljö.

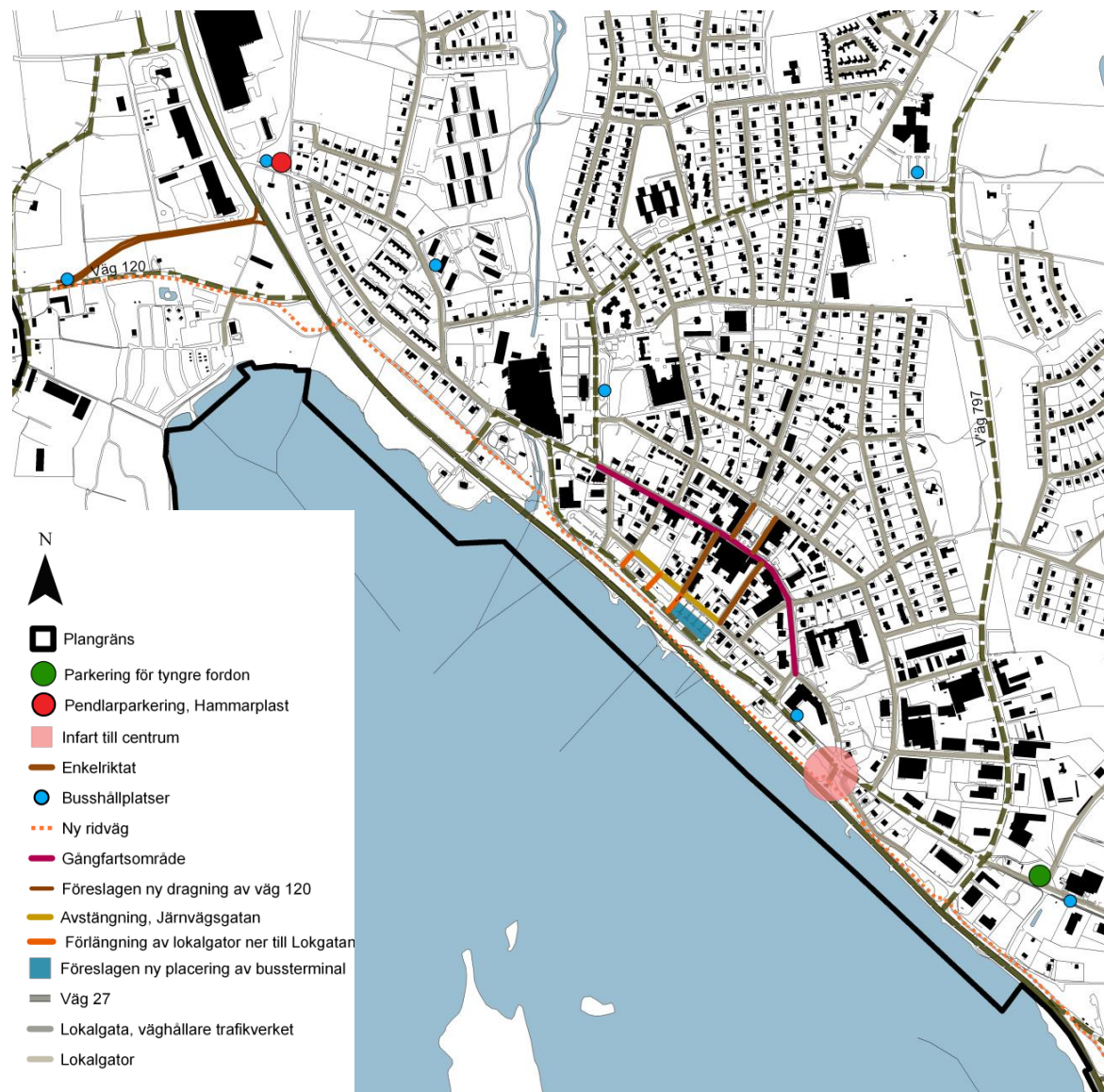
För att skapa utrymme i centrum för åtgärder krävs att en del av den trafik som idag väljer Storgatan som huvudentréväg mot centrum istället lotsas till andra vägar, i detta fall främst Lokgatan, vars funktion helt förändras jämfört med dagsläget.

Lokgatan föreslås liksom idag utgöra en viktig huvudgata förbi centrum, dock

med skillnaden att den tangerar nytt område för boende, resecentrum med busstorg, turistbyrå samt parkeringsmöjligheter. Från Lokgatan leder flera gator mot Storgatan, varav två föreslås enkelriktas, med ökade parkeringsmöjligheter som följd. Tanken är att framkomligheten för biltrafik ska vara god i utkanten av centrum för att längre in mot centrum bli mer anpassad för gång- och cykeltrafik. Förslaget redovisas vidare under *Centrumstudie*.

I de mest centrala kvarteren finns mycket handel. Hit bör biltrafik kunna nå med relativt god framkomlighet. Även parkeringsmöjligheterna ska vara bra för att handeln ska uppfattas som attraktiv.

För Storgatan föreslås förändringar i form av utökning av omvandling till gångfartsområde. Tillgänglighet och säkerhet för oskyddade trafikanter ska prioriteras i all planering, varför åtgärder som medför sänkt hastighet för biltrafiken i centrum anses godtagbara om vinsten för oskyddade trafikanter blir stor. Effekten av dessa åtgärder bedöms bli positiva i de flesta aspekter. Förslaget redovisas vidare under *Centrumstudie*.

Föreslagna förändringar avseende vägar för biltrafik. Se även bilaga 2.

Parkering

Ett fungerande och tillgängligt parkeringssystem är en del i att skapa ett fungerande och trivsamt område. Utöver god parkering bör man också sträva efter ett centrum dit man enkelt kan ta sig med de miljövänliga färdssätten som cykel och kollektivtrafik. För att uppnå ett hållbart Tingsryd ska gång- och cykel samt kollektivtrafik prioriteras framför biltrafik. Denna planeringsprincip gäller även för parkering.

Föreslaget beskriver dagens parkeringssituation, förslag till förändringar samt den framtida situationen utifrån de förändringar som förväntas ske. Planen ska fungera som ett stöd i planeringen för utvecklingen av centrum, samt ge förslag till åtgärder för att möta det framtida behovet av parkering.

Besökare och boende ska prioriteras framför arbetstagare när det gäller parkering. Finns inte boendeparkering i tillräcklig utsträckning kan det leda till att man tar bilen till arbetet för att det är enklare med parkeringsplats där. Arbetspendlare måste acceptera ett längre gångavstånd från parkering till arbetsplats. Det innebär att parkeringen för arbetstagare i många fall kan

lokaliseras i utkanten av centrumkärnan, vilket lämpligtvis regleras genom tidsbegränsad parkering i de centrala delarna. Detta leder i sin tur till bättre parkeringsmöjligheter för besökare.

Tidsbegränsad parkering

I dagsläget finns tidsbegränsad parkering på en del platser i centrum. Tidsbegränsningen varierar mellan 15 minuter upp till två timmar och upplevs i många fall som oklar. För att öka genomströmningen föreslås en enhetlig tidsbegränsning på de parkeringsplatser som används mest frekvent, längs gångfartsstråket samt anslutande gator. Lämplig reglering av tiden kan vara två till tre timmar, undantaget Skyttegatans högra sida där 15 minuter är tillräckligt för att lätt kunna angöra bankomat för kortare ärenden. Ett genomförande av tidsbegränsad parkering kräver vidare studier för att uppnå bästa resultat och bör ske i samband med uppmärksamt av parkeringsplatser och tydlig skyltning. Tidsbegränsningen ställer även krav på kommunen att genomföra kontroller så att regleringen följs.

Tidsbegränsning av varuleveranser

I dagsläget förekommer varuleveranser till butiker i centrum alla möjliga tider

på dygnet. Detta bidrar till en ibland stökig trafiksituation längs centrala gator då många trafikslag ska samsas på trånga utrymmen. För att undvika tung trafik i centrum under de tidpunkter då affärer håller öppet och då många människor rör sig i centrum föreslås en begränsning av tillåten tid för varuleveranser, t.ex. kl. 06.00-10.00.

Markering av platser

På flera platser är parkeringsplatserna inte markerade, vilket leder till att onödigt mycket mark tas i anspråk i förhållande till ändamålet. I samband med genomförande av föreslagna förändringar, vilka främst beskrivs i kapitel *Centrumstudie*, bör uppmärksmningen av parkeringsplatser ses över. I första hand bör de platser som finns vid gator i anslutning till korsningar och in-/utfarter åtgärdas eftersom brister i dessa lägen förutom oklar parkering dessutom medför en trafiksäkerhetsrisk.

För de parkeringsplatser som ligger på privatägd mark ansvarar fastighetsägaren för rekommenderad uppmärksmning. Rent generellt bör kundparkering alltid i första hand ske på kvartersmark om så är möjligt.

Centrumnära parkering för större fordon

Tingsryds tätort har målpunkter som ofta genererar besökare med större fordon, exempelvis hästransporter, husvagnar, bussar och lastbilar. För att möjliggöra för dessa att angöra och besöka även målpunkten centrum utan att behöva köra in på trånga parkeringar eller små stadsgator föreslås en särskild parkering längs Lokgatan avsedd för dessa fordon.

Parkering för tyngre fordon

Lastbilschaufförer stannar ofta i Tingsryd för dygnsvila. I dag saknas särskild parkering för detta ändamål och felparkeringar är mycket vanligt. Särskild rastparkering för tyngre fordon föreslås därför i södra delen av kvarteret Överväxeln norr om Lokgatan mellan Strömgatan och Bultvägen. Se sid 46.

Pendlarparkering

En särskild parkering för arbetspendlare samt för samåkning föreslås intill Växjövägen, vid Hammarplast, där även busshållplats finns. Se karta sid 46.

Parkering i flera plan

Ett sätt att frigöra ytor i centrum och samtidigt skapa goda parkeringsmöjligheter

Föreslagna förändringar avseende parkering. Se även bilaga 3.

heter är att bygga parkeringshus. I ett samhälle i Tingsryds storlek bör en sådan etablering ske småskaligt och så långt möjligt följa lokala byggnadstraditioner. Eftersom de centrala kvarteren har en relativt stor nivå-skillnad kan dessa med fördel utnyttjas och ett parkeringshus byggas i souterräng för att smälta in ytterligare.

Parkeringsfrågorna beskrivs även i kapitel *Centrumstudie* där områden och gator beskrivs för möjlig utveckling av ny parkering.

Gång- och cykeltrafik

Det huvudsakliga kommunikationsmedlet i hela Tingsryd är bilen. Trots korta avstånd till målpunkter såväl inom tätorten som i centrum väljer de flesta invånarna bil. Eftersom nästan hela Tingsryds centrum kan betraktas som inom rimliga gångavstånd, ska stor hänsyn tas till målpunkter och stråk anpassade för fotgängare och cyklister. Möjligheterna att gå och cykla säkert i Tingsryds tätort ska vara en självklarhet men behöver inte nödvändigtvis innebära att särskilda gång- och cykelvägar anläggs. På flera ställen kan med fördel cykeltrafik integreras med biltrafik med relativt enkla medel.

Kommunens Trafiksäkerhetsprogram (se sid 34) redovisar förslag till olika åtgärder i form av nybyggnation av gång- och cykelvägar på flera platser inom nu aktuellt planområde. Utöver dessa åtgärder föreslås ytterligare kompletteringar i gc-nätet för att tillmötesgå de krav på tillgänglighet som följer vid en utbyggnad av nya bostadsområden (se *Bebyggelse* sid 39 ff). En sammanställning av föreslagna åtgärder redovisas på kartan på nästa sida.

Sydostleden

Den planerade cykelleden Sydostleden (se sid 34) bedöms påverka Tingsryds kommun mycket positivt. I samband med att leden färdigställs (beräknat 2015) bör kompletteringar enligt ovan ha genomförts samt målpunkter lokaliseras dels i direkt anslutning till leden, dels via kopplingar från huvudleden via attraktiva alternativ cykelvägar.

Cykelparkering

För att cykelparkeringar ska användas på rätt sätt är det viktigt att de är rätt lokaliserade i förhållande till de anslutande cykelstråken, entréer samt viktiga målpunkter. Det är också av stor vikt att det finns tillräckligt med cykel

platser, annars finns det en risk att de ställs på gång- och cykelbanor istället.

Cykelparkering för kortare ärenden bör inte ligga mer än 25 meter från målet. För att man ska välja att cykla påverkar stöldriskan till stor del, och därför är det viktigt att man ges möjlighet att låsa fast cykeln ordentligt exempelvis genom att utforma cykelstället så att ramen kan låsas fast i denna. Vidare kan väderskydd också innebära att fler väljer cykel som färdmedel.

Kollektivtrafik

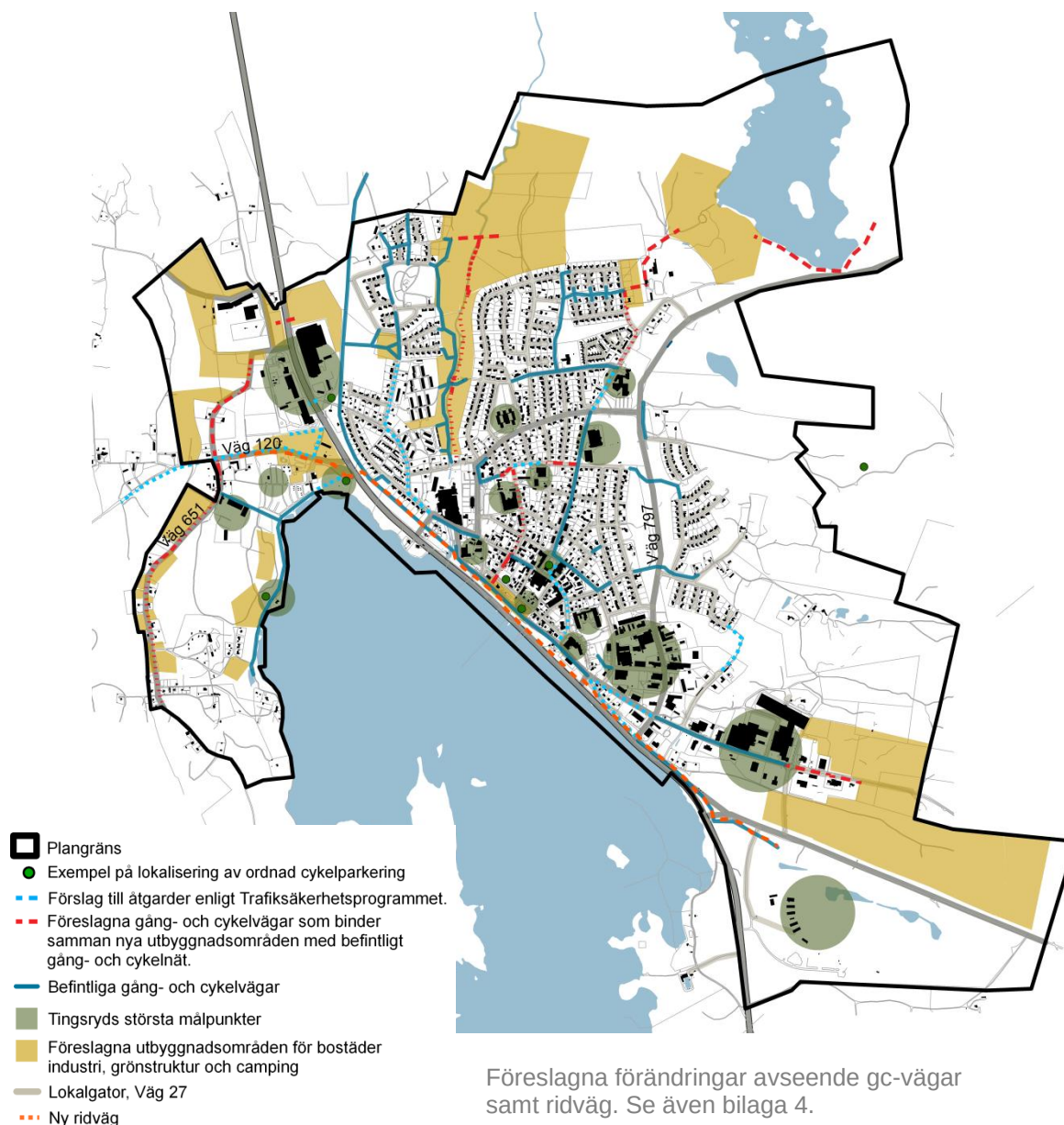
Någon förändring av befintlig kollektivtrafik är inte aktuell inom ramen för nu aktuellt planförslag. Nya hållplatser kan tillkomma samt vissa nya linjdragningar men anses då inte påverka föreslagna åtgärder. Dock ska övrig trafikplanering ske så att möjligheterna att nyttja kollektivtrafik för arbetspendling mm är goda och utgör ett attraktivt alternativ till bilåkning.

Ridvägar

Förslaget medför att befintliga ridvägar består. Kring ridanläggningen vid Mårslycke finns stigar som dagligen används av hästar. För att underlätta för ryttare och kuskare att röra sig mellan de

båda hästanläggningarna väster resp öster om sjön Tiken föreslås en ridväg anläggas som förbinder dessa. En utredning om en hästlänk på utfylld mark mellan sjön Tiken och väg 27 har genomförts men då en sådan skulle bli alltför kostsam föreslås istället en enklare ridväg norr om väg 27, delvis längs befintlig cykelväg vid Lokgatan. Risken med att anlägga denna ridväg mellan områdena är att konflikter uppstår då hästarna kommer närmare såväl bostäder som centrumfunktioner. Fördelen är att hästarna blir synliga även i de mer centrala områdena och profilen Tingsryd som hästrike görs tydligare. Vid anläggande av en ridväg krävs ett säkerhetstänkande för såväl hästar och ryttare/kuskar som för oskyddade trafikanter som rör sig längs gång- och cykelbanan. Ridvägen bör så långt möjligt separeras helt från befintlig gång- och cykeltrafik. Där vägen hamnar i direkt anslutning till cykelbanan bör någon form av avskiljning i form av staket, häck eller kantstöd anordnas. Sträckning av föreslagna ridväg redovisas på kartan under kapitlet *Kommunikation*.

Möjlighet att anlägga ridvägar/hitta möjliga ridbara vägar i en slinga runt

Föreslagna förändringar avseende gc-vägar samt ridväg. Se även bilaga 4.

sjön Tiken bör undersökas för att skapa attraktiva alternativ som kan samordnas för ryttare från olika platser inom närområdet.

Naturmiljö

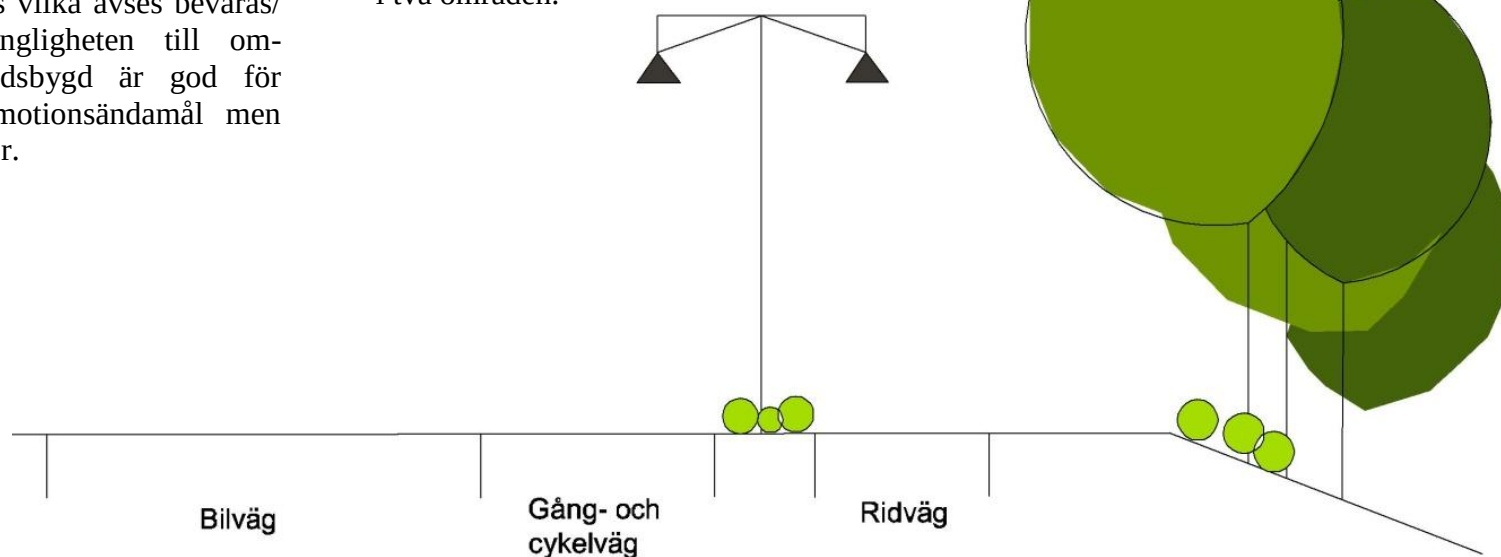
Naturlandskapet i Tingsryds tätort utgörs av de tre sjöarna Tiken, Ygden och Hyllen, Bräkneån samt en fantastisk natur med varierande vegetation som även sträcker sig in i de centrala delarna av området.

Genom området skapar Bräkneån med omgivande natur ett tydligt stråk genom bebyggelsen. I övrigt saknas sammanhängande stråk men flera större centrala grönområden finns vilka avses bevaras/förstärkas. Tillgängligheten till omgivande natur/landsbygd är god för rekreation och motionsändamål men bör tydliggöras mer.

Bräkneån med omgivningar föreslås ges ökad betydelse. Naturområdena på respektive sida om ån bör gallras, röjas och skötas. Arbete pågår där man ser över möjligheterna att anlägga våtmark i anslutning till ån norr om Ebbalycke. Eventuellt kan gemensamhetsföreningar bildas för att säkra skötseln över en längre tid. Bättre belysning och möjlighet att röra sig längs ån samt komma ner mot vattnet, tex anläggande av bryggor eller bastu. Om ny bebyggelse tillkommer i anslutning till Ebbalycke och på östra sidan om ån kommer åns betydelse att öka ytterligare och tanken är att den får utgöra centrum i bostadsområdet istället för att dela upp i två områden.

Mindre grönytor inom bebyggelsen är en viktig resurs för möjligheten till samvaro, rekreation och lek i bostadsmiljön. Dessa funktioner förutsätts inrymmas i de föreslagna bebyggelseområdena.

Typsektion ridväg
längs Lokgatan

Vattenområden

Närheten till vatten är en stor kvalitet i Tingsryd. Tillgängligheten till sjöarna är dock begränsad, främst på grund av barriäreffekter i form av vägar och bebyggelse. Tillgängligheten till sjön Tiken kräver att passager över vägsystemen kring väg 120 löses på ett bättre sätt än i dagsläget. Förslag till ett genomförande av detta redogörs vidare för under kapitlet *Centrumstudie*. I anslutning till Tingsryds camping vid sjön Tiken finns badplats och möjlighet att bada finns även på andra ställen runt sjöarna. Något behov av ytterligare

badplats i Tingsryds samhälle anses inte föreligga. För att öka rekreationsmöjligheterna vid vatten föreslås att båtbygggar, grillplatser/rastplatser mm vid samtliga vatten inom planområdet tillåts och anordnas i större utsträckning. Planförslaget inrymmer även ett förslag på anläggande av hästbadplats, se vidare nästa kapitel *Fritid*.

Fritid

Möjligheterna till en värdefull fritid för alla är goda i Tingsryd. Flera idrottsföreningar med anläggningar finns och påverkas inte av föreslagna förändringar. Möjligen kan planen på sikt medverka till ett ökat invånarantal vilket i sin tur medför ett ökat underlag för olika aktiviteter.

Mårslycke

Ett viktigt fritidsområde är Mårslyckeområdet, väster om sjön Tiken. Här är det många olika intressen som samsas, vilket medför vissa konfliktrisker. I norra delen ligger Tingsryds camping, i västra delen ligger en större ridanläggning och övrig mark är dels ett populärt rekreationsområde, dels ett natur- och kulturhistoriskt intressant område. Intressen av att exploatera områdets södra del med bostads-

bebyggelse finns också (se vidare under rubriken Bebyggelse tidigare i detta kapitel).

För att tydliggöra och väga samtliga intressen i området samt se hur de påverkar varandra och sin omgivning bör en noggrannare utredning för denna del, till exempel i form av planläggning, mer detaljerade skötselplaner eller liknande, bli aktuell. Föreslagna åtgärder för Mårslyckeområdet i denna fördjupning, utöver bostadsbebyggelse vid Badvägen, är följande (redovisas på karta):

Belyst promenadväg längs Tiken

Längs med den befintliga gångvägen vid sjön Tikens västra strand föreslås belysning för att öka tryggheten för de som rör sig genom området på kvällstid. Belysningen kommer även medföra att delen Mårslycke och Tiken kommer att utgöra ett vackert inslag rent estetiskt och synas tydligare från väg 27 vid alla tider på dygnet och därmed öka känslan av samhörighet för områdena väster respektive öster om vägen och sjön (se *analys och förslag i rapporten Tryggare Tingsryd 2010*).

Båtbrygga vid campingen

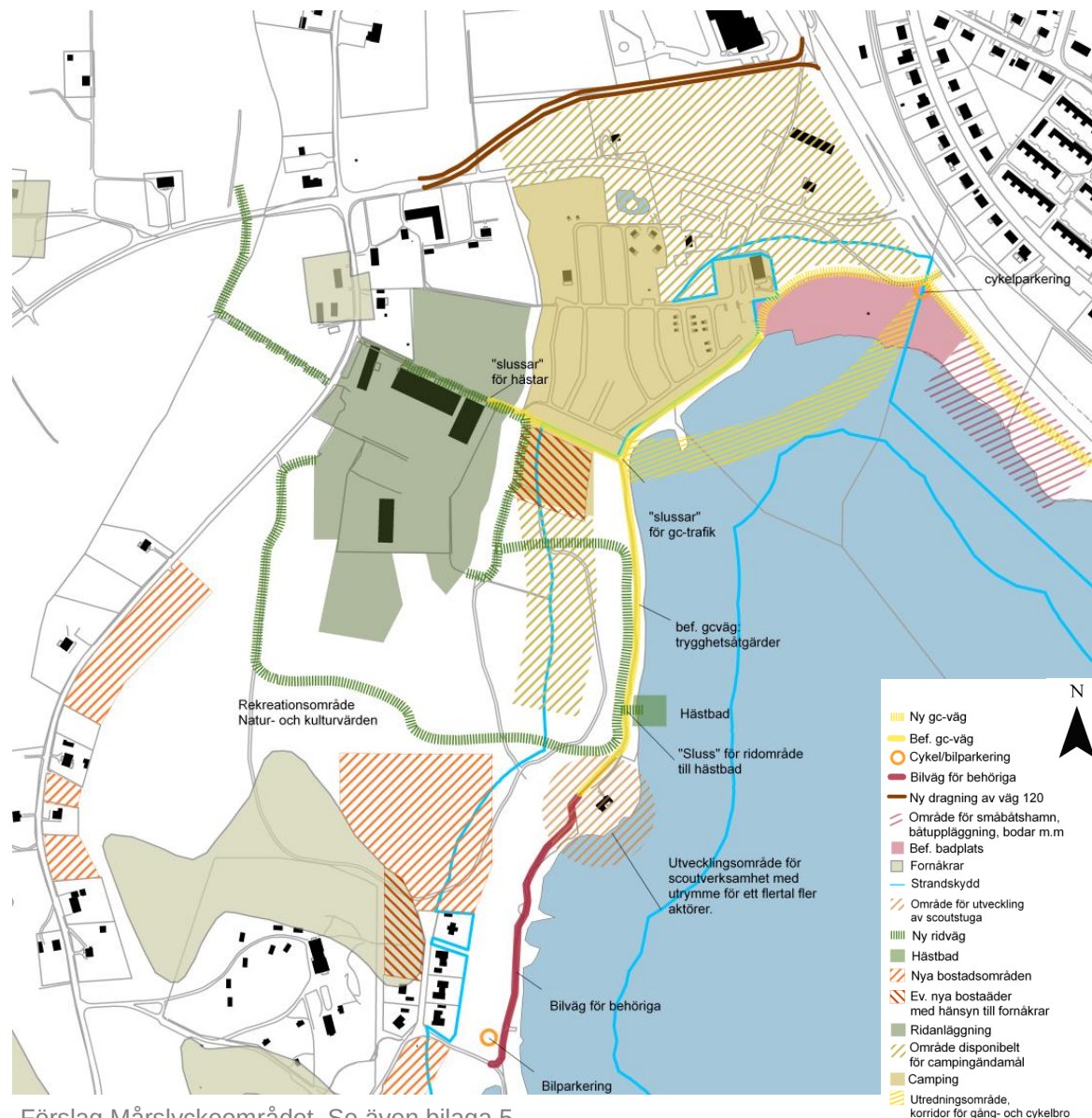
Vid Tingsryds camping ligger en pir i anslutning till befintliga campingplatser. Längs denna pir föreslås en båtbrygga anläggas där campinggäster och andra kan hyra båt/kanot och röra sig på sjön.

Häst- och hundbadplats

I södra delen av Mårslyckeområdet föreslås en badplats för hästar och hundar. I dagsläget förekommer konflikter när ryttare rider och badar med sina hästar på olika ställen längs Tikens strand. Den anlagda badplatsen ska vara tydligt skyltad för ändamålet. Åtgärder som krävs är viss röjning av stenar och vass. Minsta möjliga intrång på eventuella naturintressen bör eftersträvas.

Utökat område för campingverksamhet

Tingsryds camping bedriver en omfattande verksamhet och har behov av att utöka sitt område ytterligare. Nytt område för campingändamål föreslås söder respektive norr om befintligt område. Att beakta vid fortsatt planering är närheten till ridklubben, strandskyddsområde samt väg 120 som genomkorsar det föreslagna norra området.

Förslag Mårslyckeområdet. Se även bilaga 5.

Större badplatsområde

I anslutning till campingen utökas befintlig badplats och görs tydligare och säkrare då smittrafik i form av cyklister och mopedister över området förhindras. Badplatsen integreras med befintlig lekplats på ett naturligt sätt.

Scoutstuga - samordnad verksamhet

Befintlig scoutstuga föreslås utvecklas för att inrymma ytterligare verksamheter och på så sätt fler aktörer.

Småbåtshamn

Söder om väg 27, i anslutning mot badplatsen och campingen, föreslås ett område för småbåtshamn, båtuppläggning, bodar m.m. Om denna utveckling ska vara möjlig krävs ytterligare utredningar då möjlighet att angöra området med bil krävs.

Detaljplanläggning bör göras för att klarlägga framtida mark- och vattenanvändning med hänsyn till framtida markbehov för pågående verksamheter, behov av utbyggnad av vatten- och avlopp, tillkommande bostäder, natur- och kulturvärden liksom strandskyddet.

Turism

I och med föreslagna förändringar kommer turismen indirekt att gynnas. En nackdel för Tingsryd är att samhället inte syns utåt för förbipasserande, varför ”spontanturismen” blir begränsad. För att öka antalet besökare föreslås väg 27 göras stadsmässig, dock med bibehållen framkomlighet för biltrafik.

Turistbyrån som idag är placerad vid torget föreslås flyttas till ett nytt kommunikationstorg söder om kvarteret med Börjes varuhus, där ett nytt resecentrum samt informationsplats för Tingsryd skapas. Tydliga möjligheter till parkering ska finnas i anslutning till den nya funktionen så att man kan ta sig direkt till centrum till fots eller med cykel.

Det befintliga torget norr om Storgatan görs i förslaget om till ett socialt upplevelsetorg, i framtiden helt bilfritt, som bildar en del i ett centrumstråk med tydliga målpunkter mellan torget, genom affärshuset samt vidare mot nytt kommunikationstorg vid sjön Tiken.

Handeln spelar stor roll för turismen och vice versa. Befintlig handel ska lyftas fram och etablering av ny handel ska

främjas. Den småskaliga handeln i Tingsryd är unik och lockar många besökare. Genom ett komplement av textlekmöjligheter och fritidssysselsättningar anses också underlaget för handeln öka.

Den planerade cykelleden Sydostleden bedöms påverka Tingsryds kommun mycket positivt, inte minst avseende turismen, då Tingsryd gör ytterligare avtryck på turistkartan sett ur ett regionalt och nationellt perspektiv.

Centrumstudie

CENTRUMSTUDIE

Inledning

Tingsryds samhälle har en unik centrumkärna som präglas av småskalighet och ett brett utbud av välbevarad handel. Till skillnad från många andra kommuner så har Tingsryd ingen extern handelsetablering utan fokuserar all handel till tätorten Tingsryd. Detta ställer krav på tillgängligheten dels till affärer, dels mellan affärer för såväl bilister som

fortgångare och cyklister. Det ska vara lätt att ta sig till centrala Tingsryd och det ska vara lätt att parkera sin bil och att röra sig i centrumområdet. Det är också viktigt att omgivningen är estetiskt tilltalande, säker för barn och oskyddade trafikanter samt möjliggör för ett flexibelt användande för så många som möjligt.

Centrumstudien är framtagen som en del av fördjupningen och syftar till att skapa ett levande, attraktivt centrum i Tingsryd för handel och boende samt att tydliggöra såväl befintliga områden som utvecklingsområden. Centrumstudien omfattar nio olika delområden som redovisas i form av idéskisser, inspirationsbilder, enklare ritningar samt förklarande text. Övriga områden inom centrumstudiens område redovisas mer översiktligt med områdesvis förslag till användning. Förslagen är inte bindande utan anger en möjlig utveckling av centrala Tingsryd för att uppnå syftet med studien.

Kvaliteter och brister

Utifrån den övergripande inventeringen som gjorts över samhället kan följande kvaliteter och brister kopplas till centrum:

- Flera möjligheter till utveckling av bebyggelse i attraktiva lägen; sjönära, naturnära, centralt etc.
- Centrum med bra service.
- Väl etablerade verksamheter med kända namn.
- Närheten till sjön Tiken.
- Stor förbifart (väg 27) skapar visuell och funktionell barriär mot sjön.
- Parallellväg (Lokgatan) förstärker barriäreffekten ovan.
- Centrumnära industrier.
- Otydliga infarter till centrum, avsaknad av stadskaraktär vid väg 27.

Målsättning

- Bevare den småskaliga miljön samtidigt som nyare inslag och attraktiva miljöer tillkommer som goda komplement till det befintliga.
- Skapa en tydlig samhällsstruktur och ett ännu attraktivare centrum med goda möjligheter för boende, näringsidkare och besökare.
- Effektivt utnyttjande av infrastruktur för att minska transportbehov.
- Planera för tätare bebyggelse närmast centrum och successivt glesa ut bebyggelsen länge norr- respektive söderut.
- Översyn för centrum gällande detaljplaner avseende aktualitet.

Avgränsning

Centrumstudien avgränsas i söder av sjön Tiken, i norr av Trädgårdsgatan, i öster av Skyttegatan och vidare av Dackegatan samt i väster av Kyrkogatan, Storgatan och Hoogenskildsgatan. Väg 27 från korsningen vid Lokgatan till korsningen vid väg 120 ingår också i studerat område.

Förutsättningar

Som grund för centrumstudien ligger faktiska erfarenheter av var problem eller behov förekommer. Vidare har en idépromenad genomförts där Tingsryds invånare och näringsidkare deltagit med synpunkter, vilka till stor del resulterat i nu framtaget förslag.

Funktioner i centrum

För centrum har funktioner och användningsområden delats upp efter befintliga kvarter med utgångspunkt i nuvarande användning samt tidigare centrumplan från 1988. Indelningen syftar främst till att tydligt markera vilken användning som avses prioriteras i respektive kvarter. Vid önskemål om utveckling enligt underordnade funktioner krävs vidare utredningar för att säkerställa den ambition som kommunen beslutat om. Se även bilaga 6.

Avgränsning Centrumstudie samt Funktioner i centrum

Riktlinjer för gestaltning av centrum

Centrumområdet utgörs till största del av offentliga platser i form av gator, parkering, torg och parker. Dessa platser ska vara attraktiva och tillgängliga, vilket är viktigt såväl för de människor som vistas där som för fastighetsägare, köpmän och för kommunen som till stor del ansvarar för utformningen av offentliga platser. För Tingsryds centrum bör ett program/policy tas fram där bland annat följande riktlinjer kan vara ett stöd för de som på något sätt deltar i utformningen av centrum.

Uteserveringar

Uteserveringar ska vara inbjudande och tillgängliga för alla människor. De ska avgränsas med någon form av staket/räcke eller liknande men får gärna vara av en öppen och luftig karaktär. Möblerna ska vara av gediget material och i en färg och stil som passar in i gaturummet. Vita plastmöbler bör undvikas då de lätt reflekterar ljus och kan verka störande för trafik mm.

Möbler

Bänkar, papperskorgar, pollare mm ska så långt möjligt utgöra ett sammanhållet

uttryck med färg och form av stadsmässig karaktär, gärna mörka och enkla.

Belysning

Belysningen är viktig i det offentliga rummet dels för upplevelsen, dels för trygghet och säkerhet. Längs Storgatan har en del av gatubelysningen bytts ut mot en stadsmässigare belysningsstolpe, vilken med fördel kan användas vidare vid fortsatt utveckling av gaturummen. Fokus på denna gatubelysning bör ligga på huvudstråket för handel, nämligen Storgatan. På torgplatser och i parker kan lägre belysningsarmaturer väljas liksom gärna solitära belysningar av till exempel fasader eller träd.

Skyltar mm

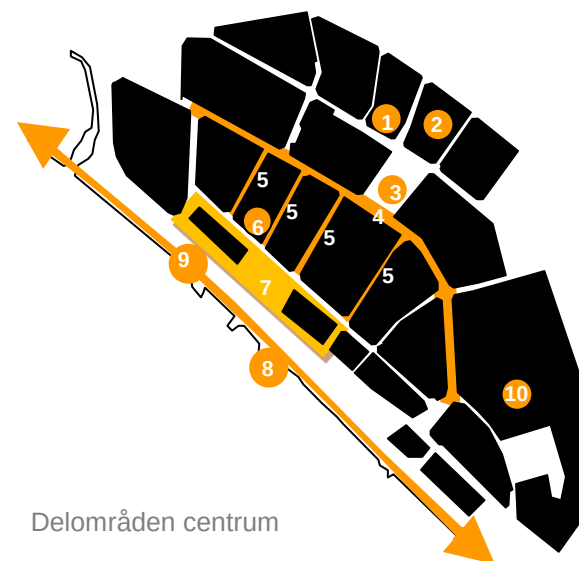
Skyltning i centrum bör begränsas till det som är viktigast. För informations skyltar och butikskyltar gäller att det bör utformas så att de väl smälter in i byggnaders och omgivningens karaktär. Skyltar får inte placeras så att de kan begränsa framkomlighet eller sikt.

Redovisning av föreslagna delområden

Inom centrumområdet har tio olika delområden valts ut, vilka redovisas mer

detaljerat i detta avsnitt med förklarande skisser och text. Dessa områden är:

- 1 Parkeringen och parken norr om befintligt torg.
- 2 Ny parkering och bostäder söder om Trädgårdsgatan.
- 3 Upplevelsetorg med lek, servering och torghandel.
- 4 Storgatan.
- 5 Centralgatan, Värendsgatan, Östra Parkgatan, Västra Parkgatan.
- 6 Askhagen.
- 7 Kommunikationstorg med parkering och nya bostäder.
- 8 Centrumpir.
- 9 Väg 27.
- 10 Kvarteret Ören.

Delområden centrum

1 Parkeringen och parken norr om befintligt torg - grön parkering

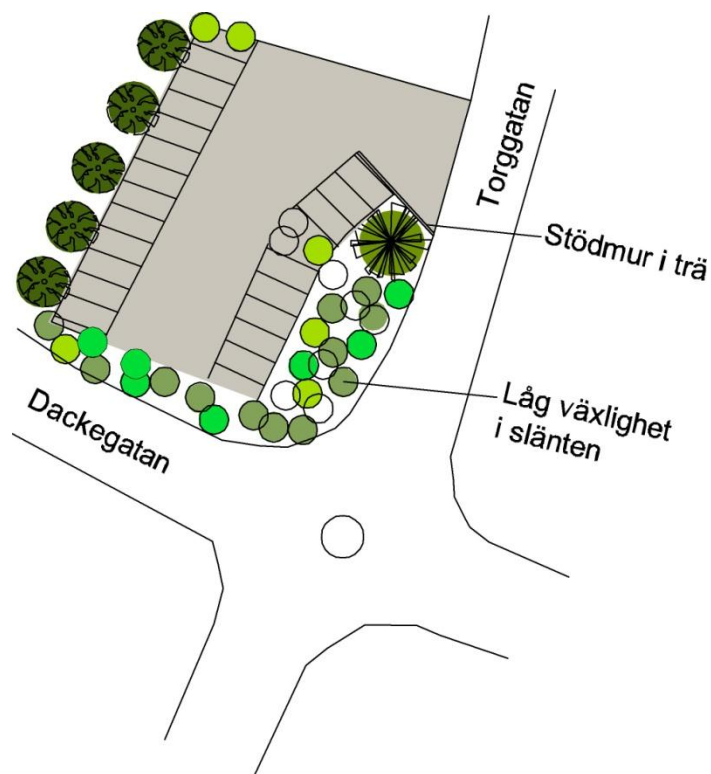
Norr om torget finns idag en parkeringsyta och en mindre parkyta. Parken används i dagsläget inte som park och få människor rör sig i parken eller vistas där. Då parkeringsbehovet i centrum är stort, och några flerbostadshus i centrum saknar parkering för de boende, föreslås parken göras om till parkering med ca 20 nya platser. Parkkaraktären kvarstår genom att slänterna ner mot torget och centrum bibehålls med gräsytor och planteringar. Även i själva parkeringen ska gröna inslag förekomma och i det befintliga parkeringsområdet kan med fördel ytterligare gröna inslag tillföras för att göra områdena enhetliga. Tillfart

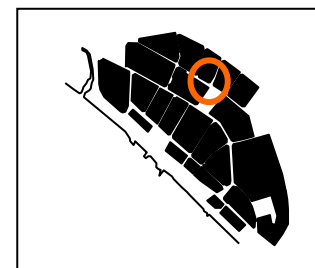
till den nya parkeringen föreslås från Torggatan i parkens nordöstra del.

Att beakta vid detaljplanering:

- Trafiksäkerhet vid utfarter.
- Schaktning/masshantering.
- Bevarande av grönstruktur.

Delområde 1 – skissförslag föreslagna åtgärder

2 Ny parkering söder om Trädgårdsgatan

Söder om Trädgårdsgatan mellan befintlig bebyggelse ligger mark som i dagsläget utgörs av gräsytor och mindre planteringar i form av buskar m.m. Ytan ligger i direkt anslutning till flerfamiljshuset på Skyttegatan. Flerfamiljshuset är i relativt dåligt skick och i behov av renovering.

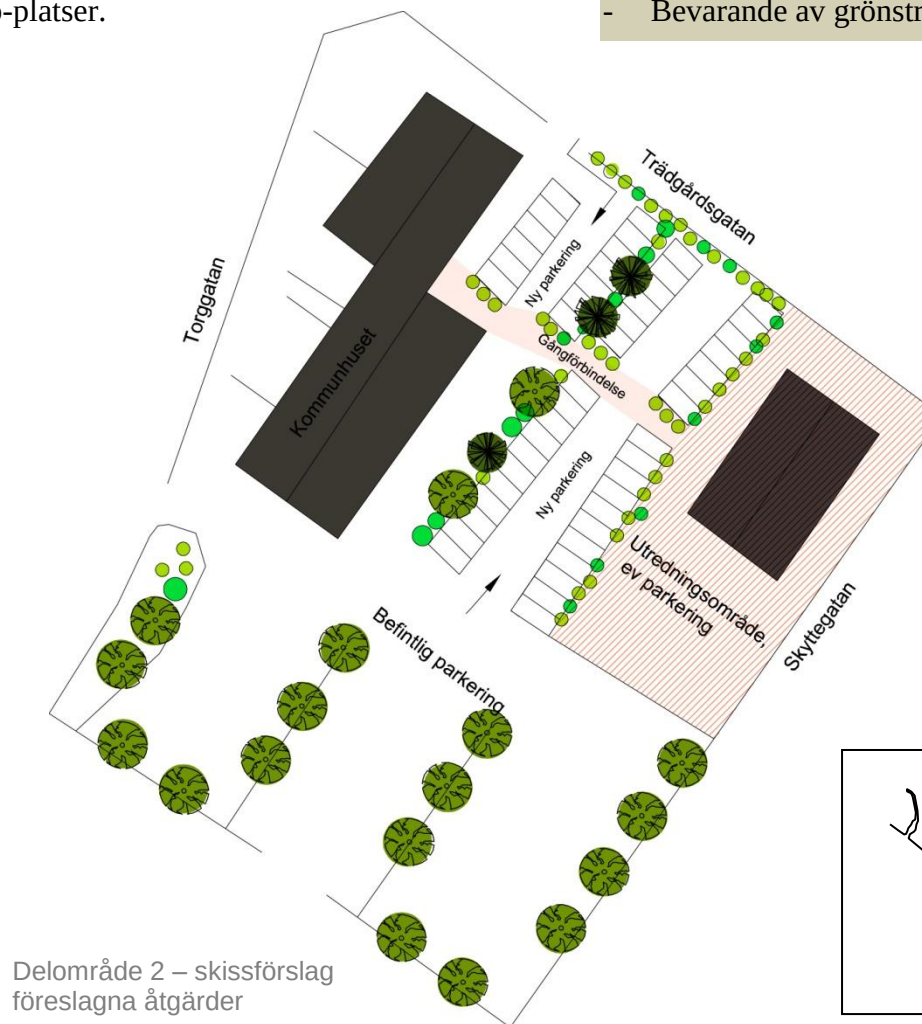
På ovan nämnda gräsytor föreslås även ytor frigöras för anläggande av ny parkering, i syfte att ersätta en del av den parkering som på grund av föreslagna förändringar försvinner vid befintligt torg. Vid en eventuell rivning av flerfamiljshuset kan även denna tomt i förlängningen nyttjas för parkering. Befintlig parkering rustas upp, främst genom ny vegetation mm för att ge ett mer tilltalande intryck som samspelar med Torgytan.

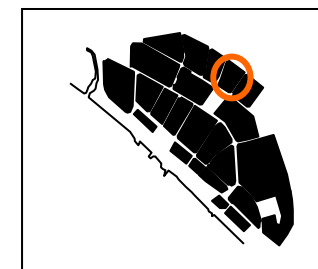
Åtgärden medför att trycket på befintlig parkering söder om aktuellt område troligen minskar med ökat antal platser för besökare som följd. Totalt medför förändringen i en första etapp ca 50 nya p-platser.

Att beakta vid detaljplanering:

- Avvägning antal p-platser i förhållande till grönstruktur.
- Anpassning till befintlig bebyggelse, eventuella skyddsåtgärder.
- Bevarande av grönstruktur.

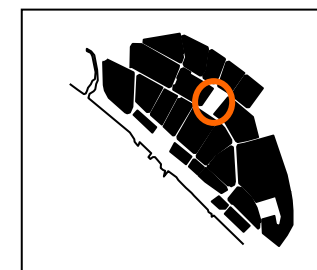
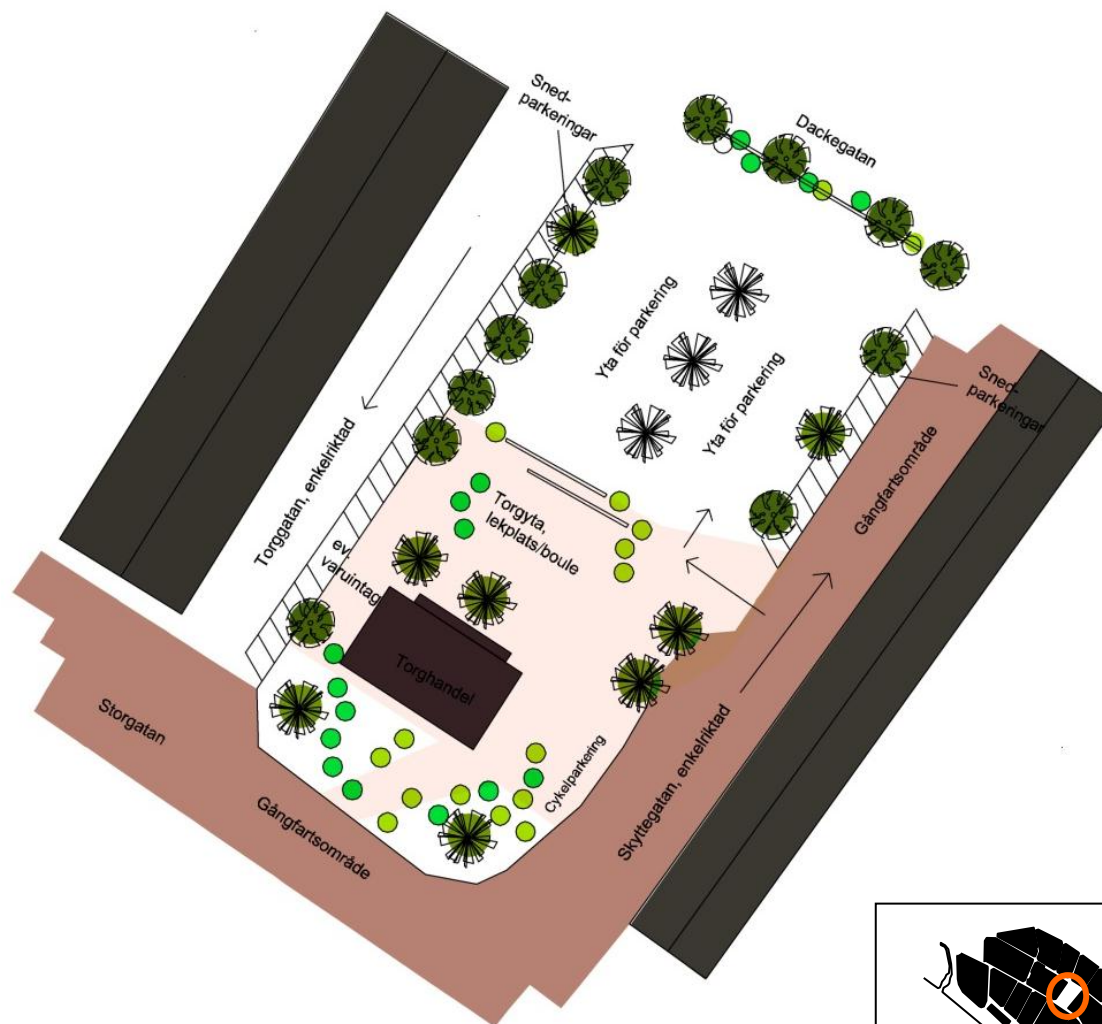
Delområde 2 – skissförslag
föreslagna åtgärder

3 Torget – en mötesplats

Torget används idag främst till parkering. Torghandel förekommer i begränsad omfattning och sker då på parkeringen utan vidare reglering av trafik i förhållande till handel och de som rör sig vid försäljningsstånden. Torget är en vacker plats omgärdad av träd och buskar och väl skyddad då den ligger delvis nedsänkt i förhållande till omgivande gator. Det är naturligtvis bra sett ur ett tillgänglighetsperspektiv att ha parkering på torget medan det samtidigt bildar en baksida där man inte vistas mer än när man ska till eller från sin bil. Parkering på torget sker främst mitt på dagen.

För att skapa ett attraktivt torg föreslås i ett första skede att en del parkering på torgytan tas bort och ersätts med nytilkommen parkering bland annat

Delområde 3 – skissförslag föreslagna åtgärder – etapp 1

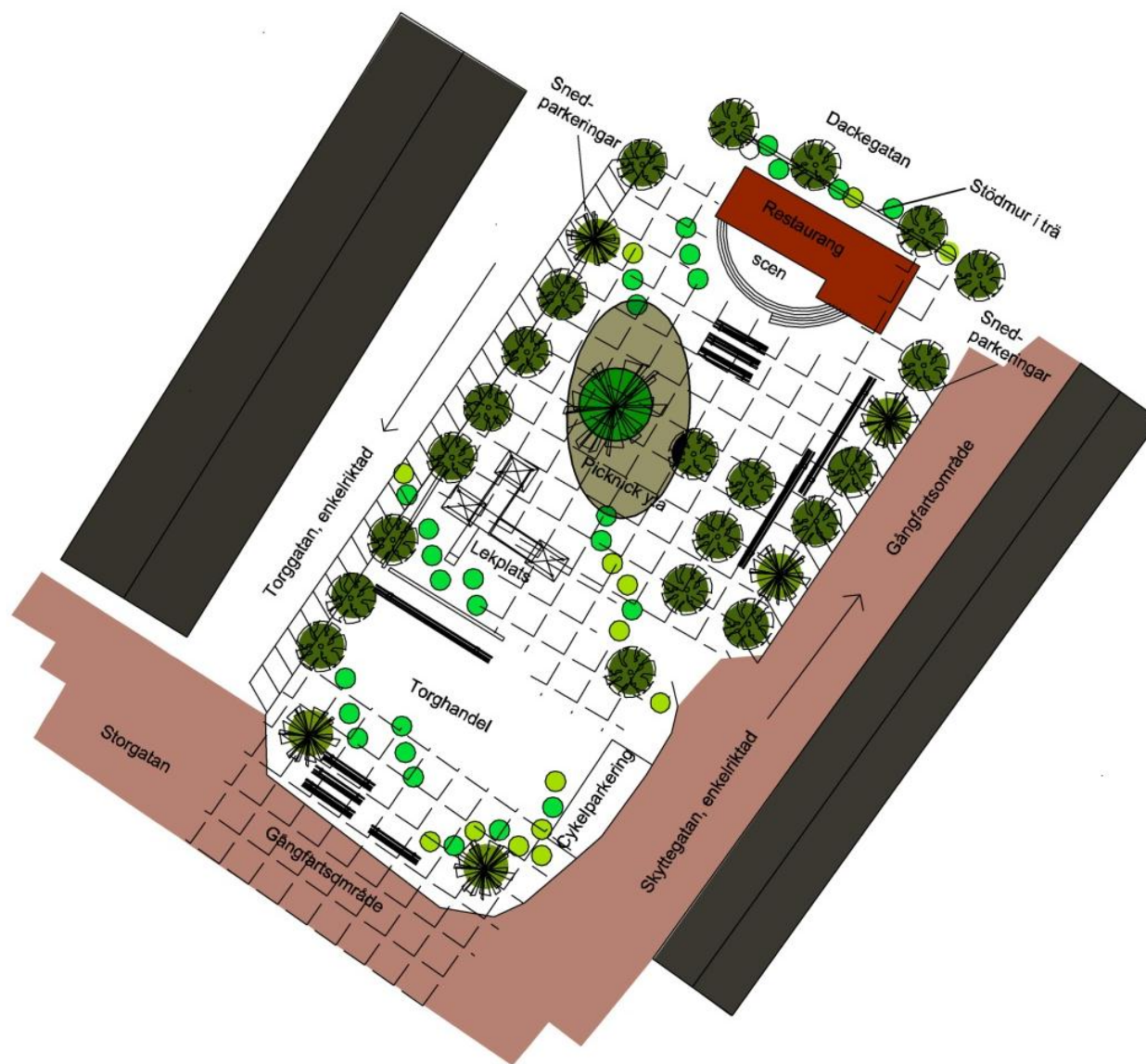
norr om torget samt söder om Järnvägsgatan. Längs Skyttegatan och Torggatan, som föreslås enkelriktas, bör möjligheten till snedställd kantparkering utredas för att skapa ytterligare parkeringsmöjligheter.

Förslaget medför att dagens ca 90 parkeringsplatser på och runt torget minskar. Förslag 1 och 2 (föregående sidor) skapar i sin tur en ökning av antalet parkeringsplatser med ca 50 st. Antalet parkeringsplatser i direkt anslutning till torget kommer därmed totalt sett att öka vid ett genomförande av föreslagna förändringar, vilket ses som positivt.

Ambition upplevelsetorg

Sett ur ett längre perspektiv bör ambitionen vara att torget successivt övergår till ett i princip bilfritt torg med aktiviteter och mötesplatser för alla åldrar. Detta kräver att parkeringsmöjligheterna ska vara helt tillfredsställande i övriga centrala delar, vilket avses genomföras bland annat genom föreslagna förändringar i kapitel Planförslag, Parkering (sid 49).

På ett framtida upplevelsetorg föreslås en stor lekplats anpassad för alla åldrar.

Delområde 3 – skissförslag ambition upplevelsetorg – etapp 2

Lekplatsen fyller ett behov då centrala lekplatser saknas i Tingsryd. Torget bildar i och med lekplatsen en naturlig mötesplats för människor i alla åldrar och bildar tillsammans med till exempel äventyrsbadet och centrumhandeln ett trevligt utflyktsmål för hela familjen.

Gatuköket i torgets södra del föreslås flyttas till den nordöstra delen för att rama in torget istället för att som idag ”vända ryggen mot” torgytan.

Gatuköket samordnas med en enklare scen som förutom scen för olika aktiviteter, såväl anordnade som spontana, även kan utnyttjas som uteservering med utsikt över lekplats och övriga aktiviteter på detta upplevelsetorg.

I den södra delen föreslås sittplatser, cykelparkering samt yta för torghandel. Vidare sittplatser och väderskydd föreslås inordnas i lekplatsen.

Att beakta vid detaljplanering:

- Utformning och koppling till centrumbilden.
- Trafiksäkerhet.
- Parkeringsmöjligheter/ utformning av parkering.

Delområde 3 – skissförslag gemensamt för etapp 1 och 2, vy från korsningen Storgatan - Skyttegatan

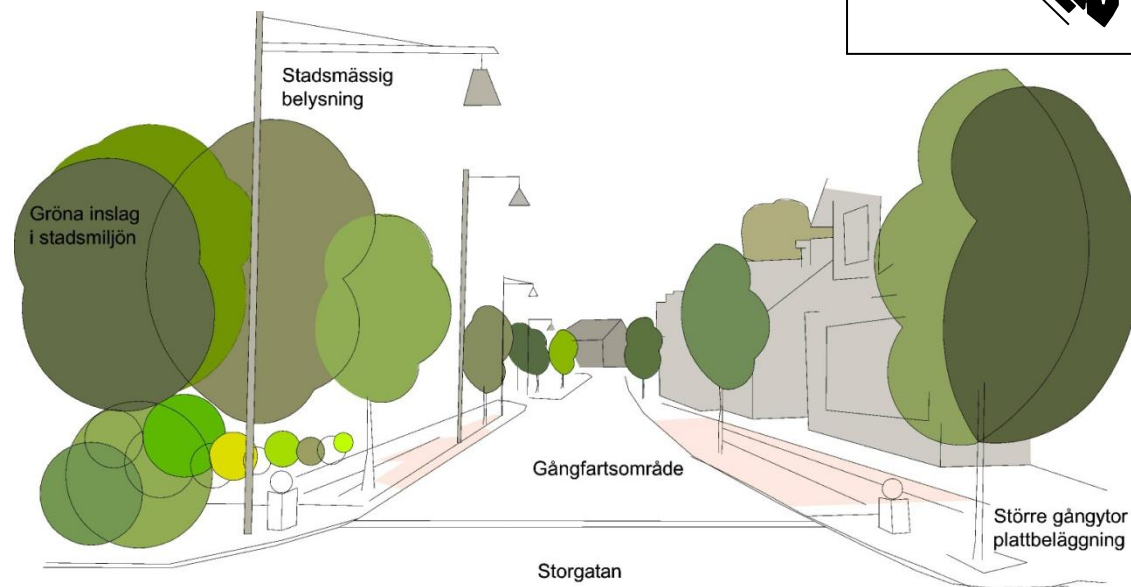
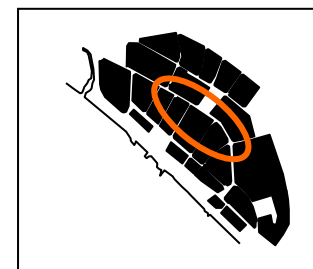
4 Storgatan mellan Bäckgatan och Järnvägsgatan – gångfartsgata med stads-karaktär

Storgatan är en viktig gata för intrycket av Tingsryd som tätort samtidigt som den delvis är i behov av ny beläggning och allmän standardförbättring. På sträckan mellan Torggatan och Södra Smedjegatan har gatan gjorts om till gångfartsområde. På den södra sidan är det en 3,5-4 meter bred yta med plattor och träd, där två meter närmast

fasaderna är en ren gångyta. Mellan gångytan och körbanan finns träd, papperskorgar mm. Två parkeringsplatser är kvar på södra sidan och åtta parkeringsplatser har tillkommit på den norra sidan av Storgatan. Belysningsstolparna har bytts ut mot en mer tilltalande stolpe och lampa som passar in i den nya miljön. Gatan har även tillgänglighetsanpassats.

Resultatet av nämnda förändringar upplevs som positiva varför samma utformning föreslås även i en förlängning av Storgatan ner till korsningen med Järnvägsgatan. Detta skapar en levande handelsgata på de gåendes villkor men med en hög framkomlighet för alla, även bilister och cyklister.

Delområde 4 – skissförslag föreslagna/genomförda åtgärder

För att minska störningar och för att öka säkerheten föreslås all tung trafik förbjudas på Storgatan längs aktuell sträcka, vilket regleras med tydliga trafikskyltar. Varutransporter till butiker längs Storgatan tillåts under begränsade tider.

Idag är Storgatan längs de delar som inte åtgärdats onödigt bred med begränsade parkeringsmöjligheter, trottoarerna är smala alternativt väldigt

breda. En ombyggnad av hela den föreslagna sträckan skulle medföra några nya parkeringsplatser men främst verka för en utveckling av centrumkärnan samt för en trafiksäkrare utformning av gatumiljön för alla trafikanter.

Vid framtida planläggning av nedre kvarteret Örnen ska möjligheten utredas att återskapa Storgatan i sträckningen norr om kvarteret Söderport. Detta skulle innebära en pampigare infart mot centrum som komplement till tidigare föreslagna prioritet Lokgatan. Se mer under område 9, sid 73.

Att beakta vid detaljplanering:

- Framkomlighet.
- Trafiksäkerhet, särskilt avseende gående och cyklister.
- Parkeringsmöjligheter/ utformning av parkering.
- Stadsmässig utformning.

5 Centralgatan, Varendsgatan, Västra Parkgatan och Östra Parkgatan

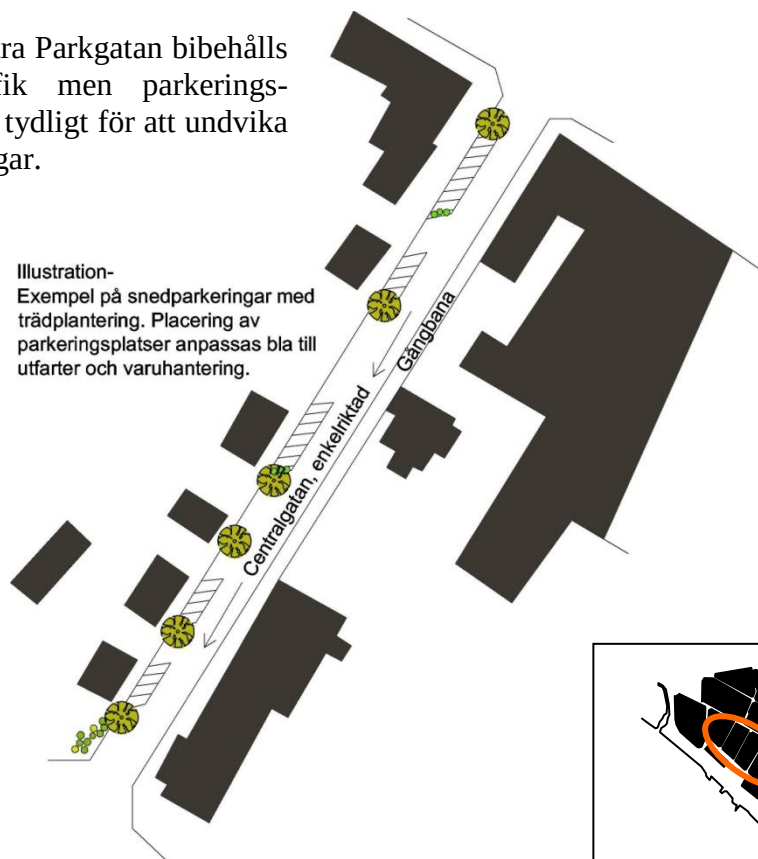
Västra Parkgatan, Östra Parkgatan, Centralgatan och Varendsgatan är mindre tvärgator som förbinder Järnvägsgatan med Storgatan. Trafiksituationen på dessa gator är bitvis svår och trafiksäkerheten är ej tillfredsställande. Längs gatorna finns smala trottoarer och kantparkering samt körfält i båda riktningarna. Vid till exempel i- och avlastning blir det trångt och många trafikslag som ska samsas om liten yta.

Samtliga gator föreslås förlängas i riktning mot Lokgatan, vilket medför tydligare kvartersbildningar med koppling mot sjön Tiken (se vidare delområde 7 *Kommunikationstorg med parkering samt nya bostäder*).

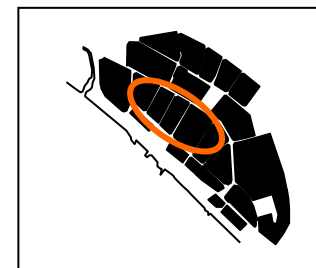
Varendsgatan föreslås enkelriktas i riktning mot Järnvägsgatan och Centralgatan i riktning mot Storgatan. Gatorna utformas med bibehållna trottoarer på båda sidor, en körbana med avlastningsmöjligheter samt snedställd parkering på gatans vänstra sida, vilket medför ett ökat antal parkeringsplatser.

På Västra och Östra Parkgatan bibehålls dubbelriktad trafik men parkeringsplatser märks upp tydligt för att undvika felaktiga parkeringar.

Att beakta vid detaljplanering:

- Framkomlighet.
- Trafiksäkerhet, särskilt avseende gående och cyklister.
- Parkeringsmöjligheter/utformning av parkering.
- Stadsmässig utformning.

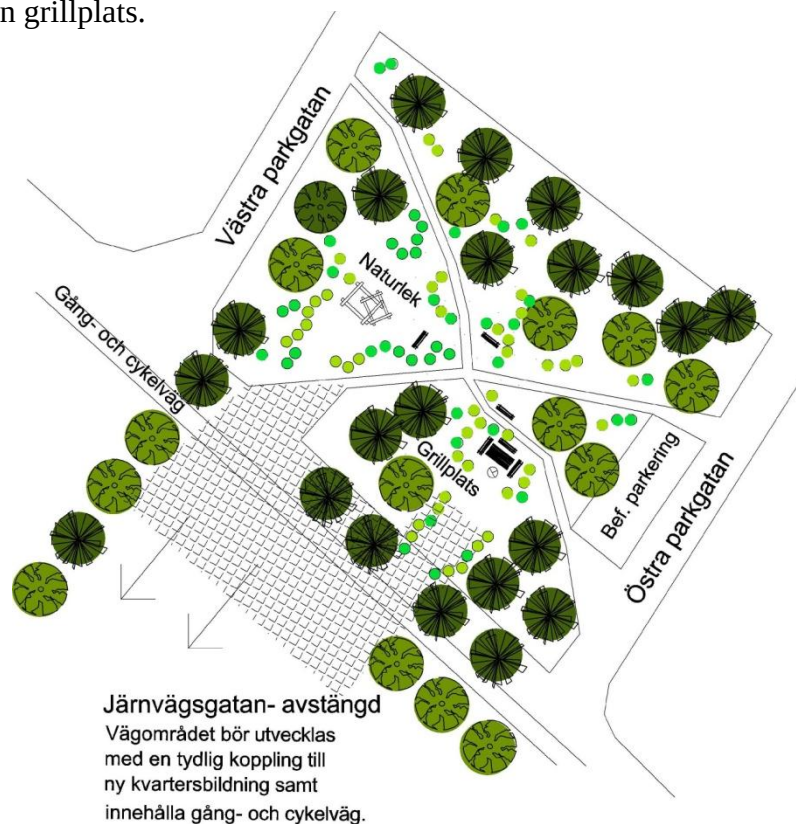
Delområde 5 – skissförslag föreslagna åtgärder

6 Askhagen – en naturlig oas i centrum

Parken Askhagen avgränsas av Östra och Västra Parkgatan samt Järnvägs-gatan och utgörs idag av ängsmark. Gräset slås en gång per år men i övrigt är skötseln av parken minimal. Några naturligt upptrampade stigar leder genom området och en bänk med utsikt över Tiken finns. Parken används av Tingsrydsborna, särskilt många äldre stannar till och sitter en stund i parken. Sommartid kan man se enstaka personer lägga sig i gräset och sola en stund, men något frekvent nyttjande förekommer inte. Många upplever parken som halvprivat då den angränsar till privata trädgårdar. I parkens södra hörn finns en enklare parkering som föreslås iordning-ställas och utvecklas något.

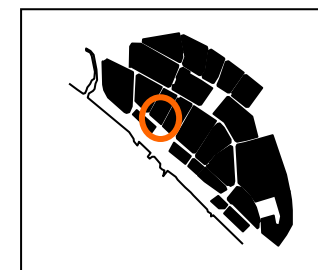
Askhagen föreslås bibehållas som naturmark bortsett från en mindre parkeringsyta. En enklare skötselplan bör upprättas. Tydliga stigar, förslagsvis längs de naturligt upptrampade, bör anläggas där man kan ta sig fram med barnvagn eller rullator. Fler bänkar och sittplatser bör anordnas samt eventuellt en grillplats.

Delområde 6 – skissförslag föreslagna åtgärder

Att beakta vid detaljplanering:

- Utformning så att parken känns inbjudande.
- Skötselprogram.
- Koppling till centrumkaraktären.
- Koppling till ny bebyggelse mot sjön.

7 Kommunikationstorg med parkering och nya bostäder

Området för busstationen utgörs idag av en förhållandevis stor yta. Området ligger på en attraktiv plats, relativt centralt och med utsikt över Tiken, väl tillgängligt för såväl gående som bilar och cyklister.

Söder om kvarteret Staren finns idag en parkering. Flera av parkeringsplatserna upptas av en återvinningsstation. Mellan centrumfunktionerna och sjön Tiken ligger förutom parkeringsplatsen även tre vägar; Järnväggsgatan, Lokgatan samt väg 27. Dessa tre vägar utgör en stor barriär och gör det näst intill omöjligt att uppnå någon form av vattenkontakt annat än visuellt.

Området med busstation och parkering är stort och relativt oplanerat varför det

lätt upplevs otryggt och dessutom är svåränvänt trots det attraktiva läget.

Undersökning om möjligheten att ev minska bussområdets yta har påbörjats genom studie av hur de olika bussarnas turer sammanfaller. Förslagsvis bör om möjligt busstationen planeras om så att mer parkeringsmöjligheter alternativt områden för bostäder eller verksamheter tillkommer i centrumnära läge, dvs i direkt anslutning till befintlig parkering söder om kvarteret Staren.

Det nuvarande parkeringsområdet föreslås som utvecklingsområde för kommunikationstorg/parkering/handel/ evenemang mm med delvis ny utformning för att utgöra en ny mötesplats för såväl nuvarande invånare som resande till och från Tingsryd samt för turister. Turistbyrån som tidigare låg vid torget föreslås flyttas till en ny byggnad vid torget som även kan fungera som utställningshall, resecentrum med enklare vänthall mm. På så sätt leds en del av trafiken om från att ha gått till de centrala delarna av Tingsryd, till att stanna vid resecentrum, varifrån man med fördel kan ta sig till olika målpunkter till fots eller med lånade cyklar. Närheten till Tingsryds camping

är ytterligare en fördel med flytten av turistbyrån. Det nya kommunikationstorget med resecentrum och turistinformation ska tydligt profileras ut mot väg 27, dels för att leda besökare rätt, dels för att locka nya besökare till Tingsryds centrum. Busstrafiken ges mindre utrymme än i dagsläget, varför ytterligare utredningar om exakt utformning bör göras innan ett eventuellt genomförande.

I och med en förlängning av Västra och Östra Parkgatan samt Centralgatan bildas nya kvarter mot sjön. Dessa kvarter föreslås användas för nya bostäder, handel eller kontorsverksamhet samt för det nya kommunikationstorget, i kombination med handel (se funktionskarta prioriterad användning, Bilaga 6).

Järnvägsgatan stängs delvis av på grund av förlängningen av ovan nämnda gator. Den avstängda delen avses användas för gång- och cykeltrafik, vissa varutransporter samt handikapparkering.

Den nya bebyggelsen föreslås utformas med lägre bebyggelse mot Järnvägsgatan för att skapa ett småskaligt gaturum i likhet med den befintliga småstadskarakteren i området. Mot Lokgatan i söder föreslås högre, glesare bebyggelse likt den befintliga vid Dackegatan, eventuellt med parkering eller handel i bottenplan. Den nya bebyggelsen ska utgöra ett tydligt nytt inslag i miljön och vända sig mot sjön Tiken med de kvaliteter det innebär samt tydligt profileras mot väg 27 och förbipasserande trafikanter.

Inspiration: Befintlig bebyggelse, flerfamiljshus, vid Dackegatan i centrum.

Delområde 7 – skissförslag föreslagna åtgärder

Att beakta vid detaljplanering:

- Bulleråtgärder.
- Utformning.
- Framkomlighet/tillgänglighet.
- Parkeringsmöjligheter.
- Möjligheter för kollektivtrafik.
- Koppling till stadskarakteren.

8 Centrumpir – förlängning av centrumstråk

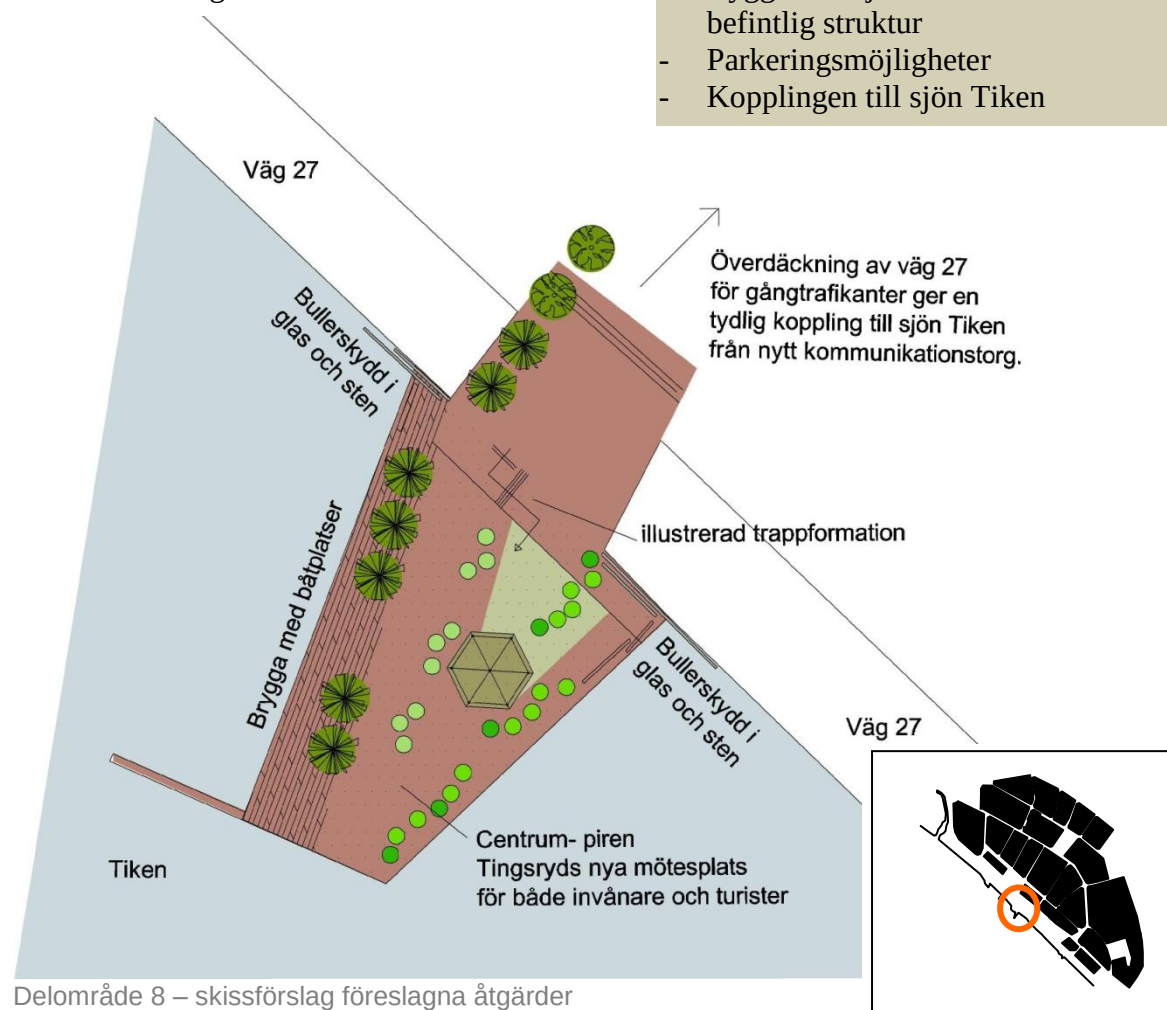
Söder om kvarteret Staren finns idag en parkering. Flera av parkeringsplatserna upptas av en återvinningsstation. Mellan centrumfunktionerna och sjön Tiken ligger förutom parkeringsplatsen även tre vägar; Järnväggsgatan, Lokgatan samt väg 27. Dessa tre vägar utgör en stor barriär och gör det näst intill omöjligt att uppnå någon form av vattenkontakt annat än visuellt.

För att öka den faktiska kontakten med sjön föreslås möjligheterna att anlägga en passage över väg 27 till en ny pir utredas. Förslaget skulle innebära att Lokgatan längs sträckan nedanför det nya kommunikationstorget görs om som en fortsättning av torget med särskild beläggning och åtgärder som gör att trafiken sker på de oskyddade trafikanternas villkor. Åtgärden medför att ett stråk från torget norr om Storgatan, via varuhuset och det nya kommunikationstorget över väg 27 och ut på nytillkommen "centrumpir". Piren utgörs av ytterligare utfyllnad i sjön Tiken och anläggande av trädäck och stenpartier. Glasdetaljer som får utgöra bullerdämpande åtgärder föreslås som

en representation av de typiska smålandsmaterialen trä, sten och glas. Vid detaljerad utformning av föreslagen bebyggelse bör stor vikt läggas vid trafikbulleråtgärder.

Att beakta vid detaljplanering:

- Bullerstörning från väg 27
- Befintlig bebyggelse avseende karaktär samt utsiktsmöjligheter
- Byggnadshöjder i förhållande till befintlig struktur
- Parkeringsmöjligheter
- Kopplingen till sjön Tiken

Delområde 8 – skissförslag föreslagna åtgärder

9 Väg 27 med koppling till centrum

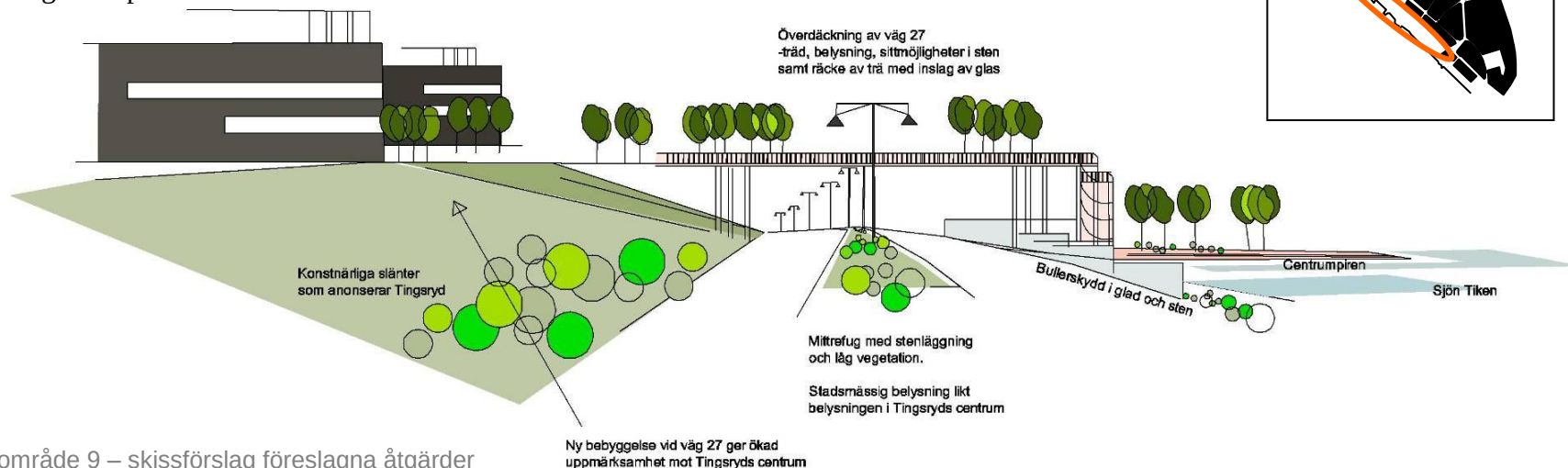
Väg 27 utgör idag den största barriären mellan sjön Tiken och Tingsryds centrum. På grund av de stora barriäreffekterna har det naturligt blivit så att samhället vänder ryggen mot sjön utan att kunna ta tillvara de möjligheter som vattnet erbjuder.

För att tydliggöra Tingsryds centrum samt skapa en kontakt med sjön Tiken i anslutning till centrum föreslås väg 27 mellan Strömgatan och väg 120 göras om. Då vägen ingår i Trafikverkets prioritering Värnat vägnät, en satsning på ökad framkomlighet, är en sänkning av hastigheten på sträckan inte aktuell.

Däremot kan vägen ges en ”mjukare” utformning med tydliga markeringar där centrum börjar och slutar. Belysningen anpassas till en mer stadsmässig karaktär och början och slutet på sträckan tydliggörs genom annan vägbeläggning, skyltning, vegetation, belysning mm. Vägen är i dagsläget mycket bred varför en mittrefug med stenläggning och låg vegetation kan anläggas som grund för belysningsstolpar vilka med fördel kan likna de som finns längs Storgatan. Naturslänterna mellan vägen och centrum bibehålls och kan markeras tex i form av trädbelysning eller konstnärliga utsmyckningar.

Där centrumstråket leder ner mot sjön Tiken ska möjligheten utredas att via en bred gångbro ta sig över väg 27 ner till sjön och en ny centumpir. Framkomligheten avses inte förändras men tanken är att uppmärksamheten ska öka bland trafikanterna.

Infarten till centrum från väg 27 föreslås göras om i syfte att tydliggöra entrén till centrum. Tanken är att det redan vid väg 27 ska vara inbjudande och säkert för trafikanter att göra valet att svänga av mot Tingsryds centrum.

Delområde 9 – skissförslag föreslagna åtgärder

Direkt efter avfarten läggs stor vikt vid den estetiska utformningen för att hjälpa till att styra trafiken rätt, exempelvis genom planteringar, belysning mm. För att undvika felaktig trafik upp på Storgatan ställs stora krav på skyltning mot Lokgatan för större fordon, förbipasserande samt de som ska besöka målpunkter i centrums västra delar, exempelvis Börjes hästavdelning. Ett sätt att markera önskat vägval är att markera i gatan med exempelvis gatsten som följer den tänkta körriktningen alternativt avgränsar den väg som inte ska väljas, då i form av upphöjning som också verkar fartdämpande. Då det i dagsläget förekommer mycket trafik upp mot Storgatan bör denna avfart göras "svårare" att nyttja, tex genom ett smalare gaturum med hinder i form av konst eller växtlighet.

Ambition Entré Storgatan

Vid framtida planläggning av nedre kvarteret Örnen ska möjligheten utredas att återskapa Storgatan i sträckningen norr om kvarteret Söderport. Detta skulle innebära en pampigare infart mot centrum som komplement till tidigare föreslagna prioritet Lokgatan.

Delområde 9 – skissförslag föreslagna åtgärder infart centrum

I förslaget börjar Storgatan i en cirkulationsplats direkt efter avfarten från väg 27. I cirkulationen ska trafiken tydligt styras in på Lokgatan respektive Storgatan beroende på fordon samt målpunkt. Förslaget medför att Storgatans tidigare anslutning mot Lokgatan stängs av, vilket ger plats för nya parkeringsplatser vid Äventyrsbadet.

Samtliga föreslagna förändringar som rör väg 27 kräver ytterligare analyser och konsekvensbedömningar innan en ombyggnad/gestaltning kan genomföras. All planering ska ske i dialog med Trafikverket.

Att beakta vid detaljplanering:

- Bulleråtgärder.
- Koppling till centrum.
- Utformning – stadsmässig karaktär.
- Utformning – infarter till centrum.
- Framkomlighet.

Delområde 9 – skissförslag föreslagna åtgärder infart centrum – framtida ambition

10 Kvarteret Örnen

Ettap ett – Bostäder och vård

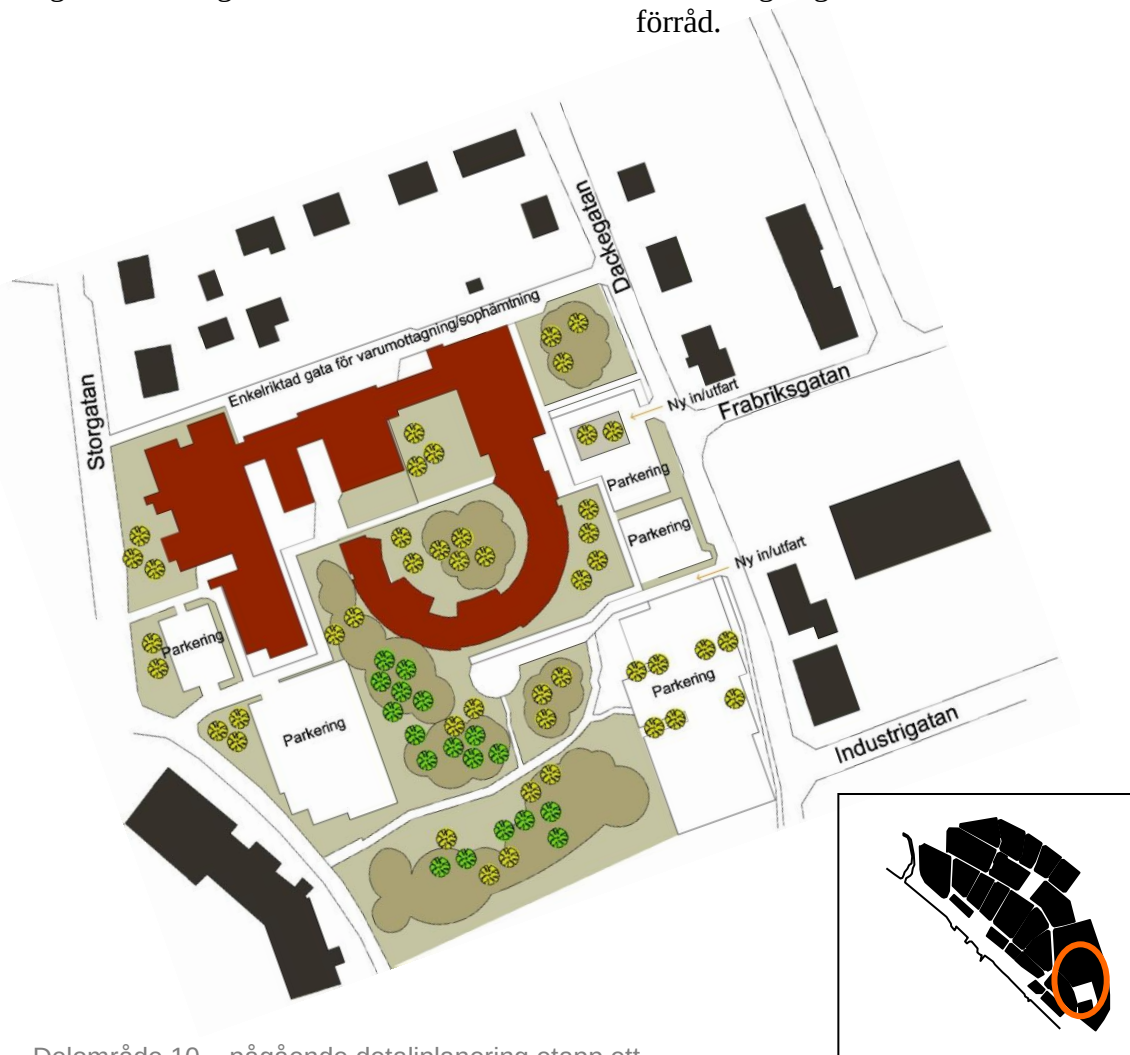
I centrala Tingsryd pågår planläggning av kvarteret Örnen i syfte att möjliggöra en om- och utbyggnad av pågående verksamheter inom fastigheten. I dagsläget är den norra delen av planområdet bebyggd medan södra delen består av ett lätt kuperat parkområde. Genom skogspartiet i söder går en enkel stig mellan Storgatan och Dackegatan. Befintliga naturområden i söder och i anslutning till planerad utbyggnad avses bevaras så långt möjligt då dessa grönytor utgör en värdefull tillgång både för boende och besökare av planområdets vårdanläggning samt kringliggande byggnader och verksamheter.

Planområdet består idag i den norra delen av ett byggnadskomplex med ett antal större byggnadsdelar av olika

åldrar och utförande, inom vilka flera verksamheter ryms som genererar ett större antal besökare främst under vardagar och vanlig arbetstid: äldreboende,

rehabilitering, apotek, vårdcentral, folktandvård, mödravårdscentral (MVC), barnavårdscentral (BVC), ambulansgarage samt diverse tekniska förråd.

Delområde 10 – pågående detaljplanering ettap ett

Tingsryds kommun har 2006 genomfört en formgivningstävling gällande tillbyggnad av nytt äldreboende samt ombyggnad av befintliga byggnader innehållande vårdcentral m.m. vid "Tingsryds sjukhem". Förslaget "Vårdbo" från Atrio arkitekter i Kalmar utsågs till vinnare i tävlingen. Den slutgiltiga utformningen av äldreboendet och landstingets vårdanläggningar är under bearbetning.

Boendet planeras rymma ca 60 lägenheter, gemensamma lokaler, lokaler för personal, centralkök. Övriga verksamheter såsom vårdcentral, apotek, ambulans m fl lokaliseras till västra delen av byggnadskomplexet. Ombyggnationen planeras ske i tre etapper. Färdigställande beräknas 2014.

Ombyggnaden kommer att förändra stadsbilden och blir ett nytt inslag med modern arkitektur. Trafiksituationen och parkeringsmöjligheterna kommer att förbättras inom samt till området och möjligheterna för ett modernt sammanhängande servicekvarter ökar.

Etapp två – Bostäder och parkering

En översyn av den södra delen av kvarteret Örnen kommer fortsättningsvis att ske. Här prövas möjligheten till utbyggnad av nya flerbostadshus med möjlighet till trygghetsboende. Inom området ska även parkering som samordnas för såväl nytillkommande bebyggelse som för verksamheter söder om kvarteret finnas. Vid framtida planläggning av området ska även möjligheten utredas att återskapa Storgatan i sträckningen norr om kvarteret Söderport (se område 9 sidan 73).

Ny bebyggelse föreslås utformas i form av högre, glesare bebyggelse likt den befintliga vid Dackegatan, som även föreslås söder om kvarteret Staren vid Bangatan. Den nya bebyggelsen ska utgöra ett tydligt nytt inslag i miljön och vända sig mot sjön Tiken med de kvaliteter det innebär samt tydligt

profileras mot väg 27 och förbipasserande trafikanter.

Att beakta vid detaljplanering:

- Buller från väg 27.
- Utformning.
- Parkeringsmöjligheter.
- Koppling till centrumkaraktern.
- Utblicksmöjligheter mot sjön.

Delområde 10 – skissförslag föreslagna åtgärder etapp två

Miljöbedömning/ miljökonsekvensbeskrivning

MILJÖBEDÖMNING/ MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Allmänt om miljöbedömning

Enligt 4 kap 2 § i plan och bygglagen, PBL, ska bestämmelserna i 6 kap 11-18 §§ i miljöbalken, MB, tillämpas om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Enligt 4 § MKB-förordningen bedöms översiktsplaner alltid medföra betydande miljöpåverkan och ska därför miljöbedömas. Detta gäller även fördjupningar av översiktsplanen. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas. Bedömningen ligger på en översiktlig nivå.

Miljöbedömning är benämningen på processen då miljökonsekvensbeskrivningen arbetas fram. I miljöbedömningsprocessen ingår genomförande av samråd, framtagande av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) samt beaktande av samrådsynpunkterna och MKB:n i beslutsprocessen.

Sammanfattning av och syfte med planen

Ett av huvudsyftena med planen är att få till stånd ett underlag för olika former av åtgärder som på sikt ska stärka och utveckla Tingsryd samhälle. Den fördjupade översiktsplanen beskriver och formulerar rekommendationer för hur kulturmiljö, naturmiljö, grönstruktur, bebyggelse, service, kommunikationer, tekniskförsörjning samt säkerhet och risker ska kunna hanteras, bevaras eller utvecklas.

Inom Tingsryd finns goda möjligheter att skapa trevliga boendemiljöer med olika kvaliteter. Den fördjupade översiktsplanen syftar till att utreda om, och i så fall var och i vilken omfattning, ny bebyggelse kan vara möjlig inom planområdet.

Planen ska också ge förslag till säkra trafiklösningar för såväl bil- som gång- och cykeltrafikanter i området. Dessa förslag kan även ligga till grund för Trafikverkets långsiktiga planering. Fördjupningen omfattar även en centrumstudie, vilken syftar till att skapa ett levande attraktivt centrum.

Fysiska åtgärder bostäder:

- Bostäder vid Bräkneån.
- Centralt sjönära boende.
- Sjönära boende väster om sjön Tiken.
- Fler tomter vid Badvägen.
- Sjönära boende vid sjön Ygden.
- Spånvägen.
- Infilltomter Ebbalycke.
- Bostäder med möjlighet till hästhållning i Mårslycke.

Fysiska åtgärder övrigt:

- Utveckling av området kring Bräkneån.
- Utveckling av industriområden.
- Upprustning av väg 27 genom Tingsryd samhälle till en attraktiv, stadsmässig väg.
- Hästled samt åtgärder som förbättrar för gång- och cykeltrafikanter.
- Utveckling av Tingsryds centrums kvalitéer och möjligheter.

Avgränsning av miljökonsekvensbeskrivning

Formella krav på när, och i vilket syfte, miljöbedömning av en plan ska genomföras finns i plan- och bygglagen (PBL) och i miljöbalken (MB). Krav på innehåll i MKB finns i 6 kap 12 och 13 §§ MB. Planens betydande inverkan på människors hälsa, miljö och hushållning med mark och vatten samt andra resurser ska bedömas. Det innebär att vissa konsekvenser av liten betydelse behandlas översiktligt eller utelämnas.

Att landskapet inom planområdet radikalt förändras när det exploateras är uppenbart. Det gäller att klart avgränsa det som måste bevaras för framtiden och integrera det i det nya. Det som tål förändring ska utvecklas så att resultatet blir långsiktigt hållbart och ger ett positivt tillskott till utbyggnaden av Tingsryd. I arbetet med att ta fram nya bostadsområden har stor anpassning gjorts för att undvika intrång i kända natur- och kulturmiljövärden.

Miljöbedömningen avgränsas till att omfatta de fysiska åtgärderna som föreslås i planen och fokuserar på följande:

- Planförslagets påverkan på miljömålen och kommunens miljöprogram.
- Landskapsbild/naturmiljöer.
- Kulturmiljö/fornlämningar.
- Friluftsliv/rekreation.
- Växt- och djurliv.
- Trafik/buller/barriärer.
- Vatten/strandskydd.
- Luftföroreningar.
- Klimatfaktorer.

Faktorer med betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken 6 kap 12 §:

Den fördjupade översiktsplanens åtgärder är koncentrerade till vattenområden och trafikområden. För att få en tydlighet i vad fokus bör ligga på i den fortsatta planprocessen har två faktorer – *trafik* samt *vatten och strandmiljöer* – studerats. Det är dessa som störst fokusering bör ligga på vid uppföljning av planen.

Alternativ

För att kunna bedöma planförslagets konsekvenser behövs alternativ att jämföra mot. När det gäller lokaliseringsalternativ har bedömningen gjorts att Tingsryd samhälle har flera olika typer av utbyggnadsriktningar, se

Sammanfattning av och syfte med planen. Den här fördjupningen syftar till komplettering till befintlig bebyggelse samt en expansion av samhället i västlig och nordöstlig riktning. Härav följer att det inte är meningsfullt att ta fram fler lokaliseringsalternativ.

Om planen inte genomförs - nollalternativ

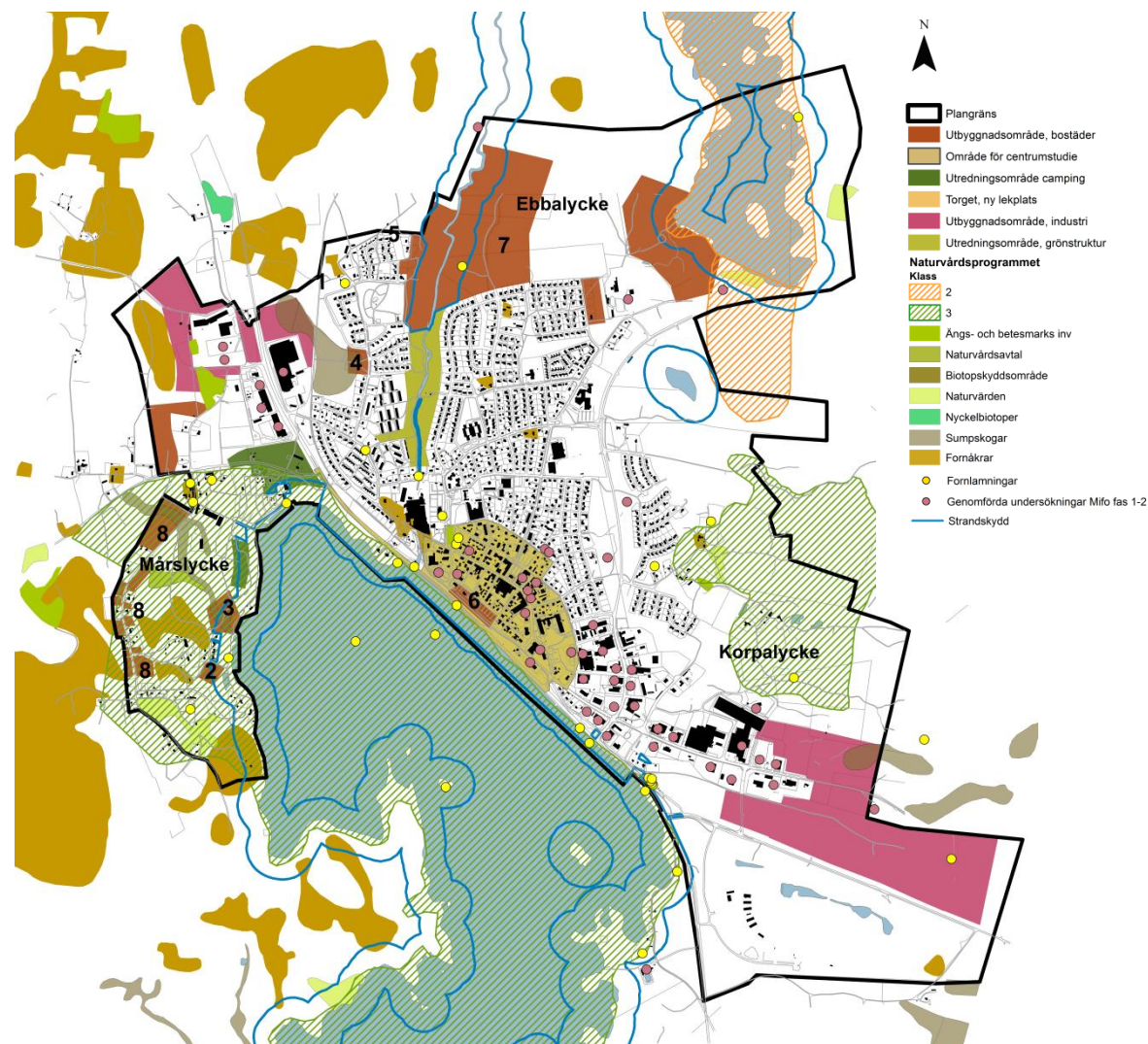
I denna MKB redovisas nollalternativet som om de föreslagna åtgärderna inte skulle genomföras. Nollalternativet avser därmed en tänkt framtida situation om den föreslagna fördjupningen av översiktsplanen inte genomförs. Ett troligt nollalternativ är att ingen ny bebyggelse uppförs inom planområdet inom överskådlig tid och att pågående markanvändning för jordbruk, bostadsbebyggelse, verksamheter och kommunikationer fortsätter i samma omfattning som idag. Om inte föreslagna åtgärder genomförs kan man ändå förvänta sig att den befintliga markanvändningen genomgår en del förändringar i form av mindre exploateringar och förbättringar. Nollalternativet används som jämförelsealternativ till planförslaget.

Nollalternativ:

- Man förlorar det man avser med planen; ett befolkningstillskott som ger underlag för social och annan service samt underlag till kollektivtrafik.
- Några nya bostadsområden tillkommer inte.
- Riksintressena påverkas inte.
- Strandskyddet påverkas inte.
- Samhället Tingsryd utvecklas inte.
- Natur och vegetation inom planområdet exploateras inte för bebyggelse.
- Fornlämningar påverkas inte av exploatering.
- Barriäreffekterna inom orten kvarligg.
- Någon utveckling av väg 27 till en attraktiv genomfartsväg kommer inte tillstånd. Väg- och gatunätets otydlighet kvarstår.
- Någon utveckling av Tingsryds centrum sker inte.

Nulägesbeskrivning

För att få en beskrivning av föreslagna åtgärders påverkan på miljön, redovisas nuläget värden tillsammans med föreslagna åtgärder. Områdesbeskrivning enligt kartans siffermarkering beskrivs under *Planförslag Tingsryds tätort*.

Värden och intressen samt föreslagna åtgärder (även som bilaga 7)

Bedömning av föreslagna åtgärder

Miljöfaktorer Åtgärd	Landskapsbild/ naturmiljöer	Kulturmiljö/ Fornlämningar	Friluftsliv/ Rekreation/ Barriärer	Växt- och djurliv	Trafik/ Buller	Vatten/ Strandskydd	Luft- föroreningar	Klimat- faktorer
1. Bostäder vid Bräkneån	Påverkan på värdefull landskapsbild. Ansluter dock till befintligt bostadsområde. Miljön kring Bräkneån lyfts fram som en landskapskvalitet.		Tillsammans med föreslaget bostadsområde skapas en bättre tillgänglighet mellan befintliga bostadsområden öster och väster om Bräkneån.		Ökad trafik till ny bebyggelse ger bullerstörningar för boende i Ebbalycke samt för boende i intilliggande bostadsområden öster om Bräkneån.	Kräver strand-skyddsdispens. En utbyggnad av området kräver utredningar kring vatten och avlopp.		Kan innebära en ökad pendling till arbetsplatser och service.
2. Centralt sjönära boende	Aktuellt område tillsammans med föreslagna åtgärder på väg 27 ger Tingsryd en attraktiv och välkomnande stadsbild. Byggnaderna blir kopplingen mellan centrum och sjön Tiken.		Barriären mellan centrum och sjön Tiken minskas genom föreslagen exploatering. Ett nytt område att bo och vistas i skapas. Nya platsbildningar med utsikt över sjön Tiken.		Förslaget innebär att trafiken delvis leds om och att delar av gator tas bort. Den faktiska hastigheten på de närmaste gatorna blir lägre. Området kommer att påverkas av buller från väg 27.		Minskad biltrafik pga. minskad pendling, vilket ger minskning av luftföroreningar	
3. Sjonära boende väster om sjön Tiken	Påverkan på värdefull landskapsbild. Området ingår i naturvårdsprogrammet (klass 3).	Hänsyn ska tas till intilliggande fornlämnar. Tillstånd för intrång ska undersökas.	Framkomlighet för allmänheten längs sjön Tiken skall prioriteras vid en eventuell exploatering.		Vägar är till viss del utbyggda. Ökad trafik till ny bebyggelse ger bullerstörningar för boende längs väg 120.	Kräver strand-skyddsdispens.		Kan innebära en ökad pendling till arbetsplatser och service.

Miljöfaktorer Åtgärd	Landskapsbild/ naturmiljöer	Kulturmiljö/ Fornlämningar	Friluftsliv/ Rekreation/ Barriärer	Växt- och djurliv	Trafik/ Buller	Vatten/ Strandskydd	Luft- föroreningar	Klimat- faktorer
4. Fler tomter vid Badvägen	Påverkan på värdefull landskapsbild. Delar av område föreslaget för exploatering ingår i naturvårdsprogrammet (klass 3) Delar av förelaget utbyggnadsområde ingår i redan ianspråk- tagen mark.	Hänsyn ska tas till intilliggande fornåkrar. Tillstånd för intrång ska undersökas.	Området Mår- lycke har flera användnings- områden och föreslagen ut- byggnad står i konflikt med ett flertal ex. område för camping- utveckling, rekreation samt område till- hörande rid- anläggning.		Vägar är till viss del utbyggda. Ökad trafik till ny bebyggelse ger bullerstörningar för boende längs väg 120.	Kräver strandskydds- dispens. Va- ledningar är till viss del utbyggda		Kan innebära en ökad pendling till arbetsplatser och service.
5. Sjönära bostads- område vid sjön Ygden	Området närmast Ygdens strand ingår i naturvårdsprogrammet (klass 2) Orörd mark tas i anspråk Förorenade områden som kräver utredning innan ev exploatering.		Mellan nytt bostadsområde och Tingsryds samhälle ligger fd sågverket som en barriär. Detta område bör ut- redas och ut- vecklas så att det får en tydlig användning.			Kräver strandskydds- dispens.		Kan innebära en ökad pendling till arbetsplatser och service.
6 & 7. Förtätning av befintliga bostads- områden, Spånvägen, Ebbalycke	Tomtluckor fylls igen och ger en helhet i stadsbilden. Ev förorenade områden vid Spånvägen (gamla sågverket), vidare utredningar krävs.				Utbyggd infrastruktur	Va- anslutningar finns förberedda.	Minskad biltrafik pga. minskad pendling. Vilket ger minskning av luftföroreningar	Boende i närheten av arbetsplatser kan ge minskade transporter, minskade koldioxid- utsläpp.

Miljöfaktorer Åtgärd	Landskapsbild/ naturmiljöer	Kulturmiljö/ Fornlämningar	Friluftsliv/ Rekreation/ Barriärer	Växt- och djurliv	Trafik/ Buller	Vatten/ Strandskydd	Luft- föroreningar	Klimat- faktorer
8. Bostäder med möjlighet till hästhållning i Mårslycke	Viss påverkan på område inom naturvårdsprogrammet (klass 3). Ansluter dock redan ianspråktagen mark. Förslaget är av lantlig karaktär vilket minskar påverkan på omgivningen.	Hänsyn ska tas till intilliggande fornlämnar.	Kan påverka människors rörelsemönster.		Ökad trafik längs väg 120. Val av boendeform genererar lite trafik.			Kan innebära en ökad pendling till arbetsplatser och service.
9. Utveckling av grönområden samt campingområde	Gröna element lyfts fram och nya skapas. Positivt för landskaps- och stadsbilden.		En utveckling av campingområdet samt av området kring Bräkneån är positivt för fritidsaktiviteter, utevistelse och rekreation.	Kan påverkas genom trädavverkning.	Utökning av campingområdet kan alstra något mer trafik men anses försumbar i sammanhanget.	Del av föreslagna åtgärder kräver strandskyddsdispens.	Vegetation och träd fångar upp partiklar vilket bidrar till bättre luft.	
10. Utveckling av industriområden			Industriområden i sig kan upplevas som barriärer men genom god detaljplanering bör hög tillgänglighet inom och genom nya industriområden prioriteras.		Ökad tung trafik till industrierna. När det gäller industriområdet i norr kan detta innebära bullerstörningar för boende i Ebbalyske.	Dagvatten bör omhändertas genom infiltration, relativt liten risk för grundvattenpåverkan	Tyngre industri i sydöst och lättare i nordväst. Beroende på vilken sorts industri som etablerar sig kan luftkvaliteten påverkas.	En ökning av tyngre trafik kan ge ökade koldioxidutsläpp.

Miljöfaktorer Åtgärd	Landskapsbild/ naturmiljöer	Kulturmiljö/ Fornlämningar	Friluftsliv/ Rekreation/ Barriärer	Växt- och djurliv	Trafik/ Buller	Vatten/ Strandskydd	Luft- föroreningar	Klimat- faktorer
12. Upprustning av väg 27 genom Tingsryd samhälle till en attraktiv, stadsmässig väg.	Landskapsbild/stadsbild påverkas positivt. Väg 27 blir en del av Tingsryds centrum. Ändrad utformning ger trafikanten möjlighet att uppleva landskapet på båda sidor vägen.	Hänsyn ska tas till intilliggande fornlämningar.	Barriären mellan centrum och sjön Tiken minskas genom föreslagna åtgärder gällande väg 27 genom Tingsryd samhälle.		Ändrad utformning leder förhoppningsvis till sänkt hastighet och lugnare körmönster vilket ger minskat buller mot centrum och ny bebyggelse.		Ett lugnare körmönster ger bättre luft.	Minskade koldioxidutsläpp.
13. Ridväg samt åtgärder som förbättrar för gång- och cykeltrafikanter	Kvaliteterna i Tingsryds centrum lyfts fram och tas till vara som torget, kopplingen till sjön Tiken, parkerna, befintliga byggnader och karaktärer.	Hänsyn ska tas till intilliggande fornlämningar.	Tillgängligheten i samhället ökar. Flera barriärer kan övervinnas genom ökad satsning på gång- och cykeltrafiken.		Bidrar till minskat buller.	Delar av föreslagen hästled kan kräva strandskyddsdispens.	Med bra och säkra cykel- och gångvägar ersätts en del av biltrafiken inom samhället med cykel och promenader. Detta ger minskade utsläpp av avgaser.	Minskade koldioxidutsläpp.
14. Utveckling av Tingsryds centrums kvalitéer och möjligheter	Sjön Tiken med sina vackra kvalitéer lyfts fram. En utbyggnad av "centrum- piren" påverkar område av klass 3 i naturvårdsprogrammet. Åtgärder kring Tingsryds torg ger en tydligare centumbild med gröna inslag.		Med en utveckling av parkeringsområdet mellan Järnvägs-gatan och Lok-gatan utvecklas "baksidan" till ett område att uppehålla sig i vilket bidrar till att barr- iäreffekten mellan centrum och sjön Tiken minskar.	Föreslaget "centrum- pir" i sjön Tiken kan påverka växt- och djurlivet vid stranden.	Gårdsgata, mindre antal parkeringsplatser på torget ger minskat buller i Tingsryds centrum.	Föreslagen "centrum- pir" i sjön Tiken kräver ett flertal tillstånd bla strandskyddsdispens och vattendom.	Att flytta ett antal parkeringsplatser en bit från Tingsryds allra centralaste delar ger bättre och friskare luft.	

Miljöfaktorer Åtgärd	Landskapsbild/ naturmiljöer	Kulturmiljö/ Fornlämningar	Friluftsliv/ Rekreation/ Barriärer	Växt- och djurliv	Trafik/ Buller	Vatten/ Strandskydd	Luft- föroreningar	Klimat- faktorer
Nollalternativ	Ingen påverkan. Tingsryd förblir samhället man åker förbi/igenom. Område som ingår i naturvårdsprogrammet påverkas inte.	Ingen bevarande- strategi för kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Område av kulturhistorisktv ärde (fornåkrar) påverkas inte.	Barriäreffekter mellan sjön Tiken och centrum, bostadsområdena vid ån samt mellan ridsports- anläggning och travbana kvarstår.	Ingen påverkan	Bullerkällor som väg 27, befintliga industrier samt trafiken i Tingsryds centrum kvarstår.	Vattnet, sjön Tiken, förblir en outnyttjad kvalité som utgör Tingsryds baksida.	Konstanta med en trolig ökning, då pendlingen ökar pga. brist på attraktiva bostads- områden/ tomter.	Ökat bil- beroende ger sämre klimat. Utemiljön i centrum försämras genom ökad trafik. Ökad trafik ger minskad attraktivitet vilket i sin tur påverkar handeln i centrum i negativ riktning.

Miljökvalitetsmålen

Riksdagen har lagt fast sexton nationella miljökvalitetsmål. De nationella miljömålen har en direkt koppling till miljöbalkens första kapitel. Länsstyrelsen i Kronobergs län har regionalt anpassat, preciserat och konkretiserat de nationella miljökvalitetsmålen. Detta arbete har resulterat i ett regionalt miljömålsdokument, *Miljömål för Kronobergs län*, fastställt den 16 december 2002. Miljömålsarbete i Tingsryds kommun har sin utgångspunkt i detta dokument. *Miljöprogram för Tingsryds kommunmål och åtgärder kopplande till det nationella miljömålsarbetet*, antaget av Kommunfullmäktige i Tingsryds kommun, 2006-12-15, § 125, fungerar som ett samlat miljödokument för kommunen. I miljöprogrammet behandlas 13 av de 16 nationella miljökvalitetsmålen. För beskrivning av nedanstående miljömål hänvisas till ovan nämnda dokument.

Följande miljökvalitetsmål berörs av de föreslagna åtgärderna i den fördjupade översiktsplanen.

Begränsad klimatpåverkan

Planen erbjuder bland annat en förtätning av bostäder i Tingsryd samhälle, vilket kan minska behovet av bil i människans vardag. Minskad pendling till Tingsryd genom bostadsbyggande bidrar till att minska växthusgasen koldioxid och till att uppfylla miljömålet.

En förbättring av gång- och cykelnätet inom planområdet bidrar till att uppfylla målet.

Frisk luft

En större användning av gång- och cykelnätet ger minskade utsläpp av bilavgaser och en friskare luft. Ett effektivt utnyttjande av befintlig infrastruktur kan ge ett minskat transportbehov.

En förflyttning av parkeringsplatser en liten bit från centrum ger även det en friskare luft och en trevligare miljö att uppehålla sig i.

Etablering av viss industri inom de föreslagna industriområdena kan ge ökade luftutsläpp som motverkar miljömålet.

Ett rikt odlingslandskap

Vid utbyggnad av föreslagna bostadsområden kommer ängar och hagar att tas i anspråk vilket motverkar miljömålet. Största hänsyn tas dock och val av boendeform kommer att minska påverkan. Exempelvis planeras det för hästgårdar i de områden som lämpar sig bäst för detta ändamål. Landskapets kvalitet lyfts fram och brukas.

God bebyggd miljö

Ett av huvuddragen i den fördjupade översiktsplanen är att föreslå områden för ny bebyggelse. Målet *En god bebyggd miljö* har därför en stor betydelse för planens genomförande.

De föreslagna bostadsområdenas placering i natursköna lägen, med arbetsplatser på gång- och cykelavstånd och med natur- och grönområden i omedelbar närhet för rekreation och motion bidrar till att uppfylla miljömålet.

Förslaget att skapa en hästled inom Tingsryd samhälle mellan ridsportanläggningen och travbanan bidrar även till att uppfylla miljömålet.

Ett genomförande av föreslagna åtgärder på väg 27 genom Tingsryd samhälle ger

ett minskat buller tack vare ett lugnare körmönster. Ett genomförande av Storgatan till gångfartsområde (centrumstudien) bidrar till att minska bullret i Tingsryds centrum. Även ett minskat antal parkeringsplatser på torget minskar bullret då antalet accelerationer minskar.

En utveckling av samhällets grönområden ex. området vid ån, Skatparken och nya planteringar längs med väg 27 bidrar till att uppfylla målet.

Genom att planera för olika boendeformer i de föreslagna utbyggnadsområdena tas hänsyn till karaktärsdrag som befintlig bebyggelse och landskapsbild.

En etablering av lekplats i Tingsryds centrum uppfyller målet genom att ge en miljö som stimulerar till inläring och kreativ lek. En utveckling av området kring ån ger även barnen tillgång till rofyllda miljöer.

Nyetablering av industrier kan ge ett ökat buller vilket motverkar miljömålet. Dock ligger dessa i samhällets utkant med ett större avstånd till bebyggelse.

Miljökvalitetsnormer

Regeringen har utfärdat en förordning (SFS 2001:527) om miljökvalitetsnormer för utomhusluft. Normerna syftar till att skydda människors hälsa och miljön samt uppfylla EU-krav. Miljökvalitetsnormer för utomhusluft finns för Kvävedioxid, Kväveoxider, Svaveldioxid, Bly, Partiklar (PM10), Bensen, Kolmonoxid, Ozon, Arsenik, Kadmium, Nickel samt Bens(a)pyren.

Planen bedöms inte medföra att miljökvalitetsnormer för utomhusluft överskrids. Mot bakgrund av förekommande trafikmängder samt utformning av trafiksystem och bebyggelse, kan man på goda grunder utgå ifrån att miljökvalitetsnormer för luft inte kommer att överskridas i Tingsryd.

Hänsynsreglerna, Miljöbalkens 2 kapitel

Nylokaliseringar görs för bostadsområden och verksamhetsområden. Områden ska enligt **lokaliseringsprincipen väljas så att verksamheter eller åtgärd medför minsta intrång eller olägenhet på miljön.**

Utvidgning av befintliga bostadsområden samt infilltomter längs väg 120 samt industriområden kan ske med relativt liten

påverkan på miljön. Vägar och VA-ledningar är delvis klara för dessa områden.

Vad gäller mindre bostadsområden vid sjön Tiken samt större bostadsområden på båda sidor om ån (Ebbalycke) innebär dessa ett större, nytt ingrepp i miljön. Även bostadsområde intill sjön Ygden ger en större påverkan på miljön, detta utbyggnadsprojekt har dock prioriterats ned i planen.

Sammanfattande miljöbedömning - föreslagna åtgärders miljöpåverkan

De miljöaspekter som bedöms vara av störst betydelse i arbetet med fördjupningen och kommande detaljplaner bedöms vara konsekvenser kopplade till trafiken samt för vatten- och strandmiljöer. Miljöbedömningen kommer därför huvudsakligen att inriktas på dessa aspekter.

Ett av syftena med den fördjupade översiktsplanen är att stärka orten Tingsryds attraktivitet som bostadsort, hitta bra lägen för attraktiva bostäder och därmed kunna förse ortens företag med arbetskraft som också bor i Tingsryd. Detta bör få till följd att pendlingstrafiken

med bil minskar och därmed även koldioxidutsläppen från trafiken, sett i ett större perspektiv.

Nya bostads- och verksamhetsområden kan ge en påverkan på landskapsbilden. Mark med vissa natur- och kulturvärden tas i anspråk. En skonsam exploatering med ett val av passande boendeformer bör Tingsryds natur och kulturvärden klara. Goda boendemiljöer erbjuds med ren luft i lugna och tysta omgivningar.

Minskat transportbehov ger positiva miljöeffekter. Minskad biltrafik då attraktiva bostäder byggs i närhet till arbete, centrum och rekreation. Gång- och cykelbanor underlättar för minskat bilåkande inom samhället. Även en etablering av hästled mellan ridsportanläggning och travbanan, alternativt flytt av ridsportsanläggning till travbaneområdet bidrar till minskat bilåkande.

Ett ökat boendeunderlag i samhället ger möjlighet för förbättrad service, vilket i sin tur kan minska bilresorna till närliggande tätorter.

Föreslagna åtgärder för väg 27 och intilliggande kvarter kan påverka känslig

vattenmiljö men attraktiva områden vid sjön Tiken tillgängliggörs för Tingsryds invånare/besökare vilket ger samhället en positiv utveckling. Konsekvenser för vattenmiljön bör studeras vidare i kommande detaljplaner/arbetsplan.

Förslag på åtgärder

I kommande detaljplaner bör följande särskilt beaktas:

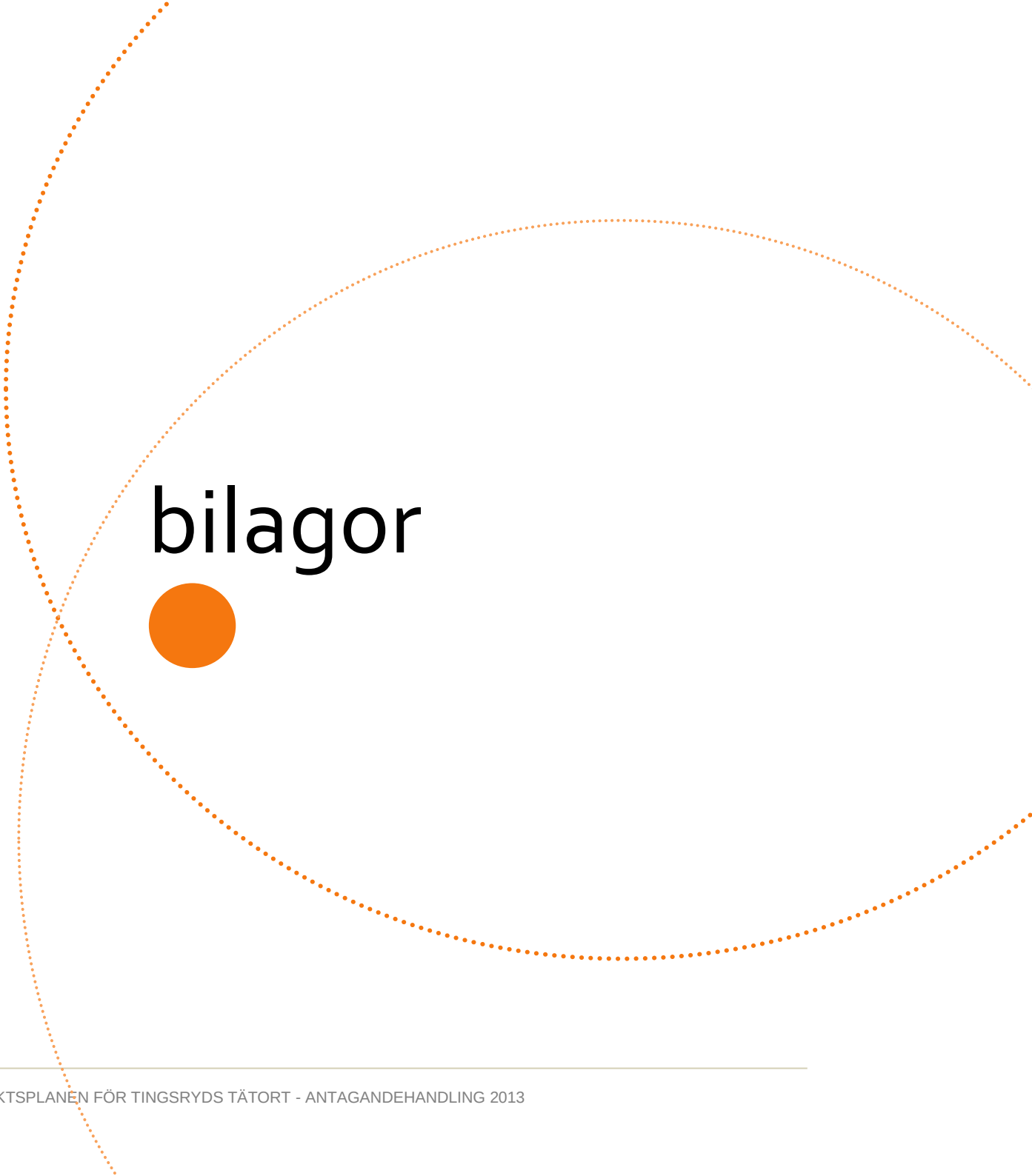
Trafik

- Mobilitetsåtgärder som påverkar människors resande och underlättar hållbart resande.
- Lokalisera och utforma trafikinfrastrukturen med hänsyn till människors hälsa. Det kan röra sig om avstånd till bostäder och utformningar som dämpar hastigheten i bostadsområden.
- I sista hand bör skyddsåtgärder i form av bullerplank väljas.

Vatten

- Lokalisera och utforma infrastruktur och bebyggelse så att konsekvenser för friluftsliv samt växt och djurliv minimeras.
- Om möjligt förbättra livsförutsättningarna för växt- och djurliv, t.ex. genom tillskapande av dammar och våtmarker.

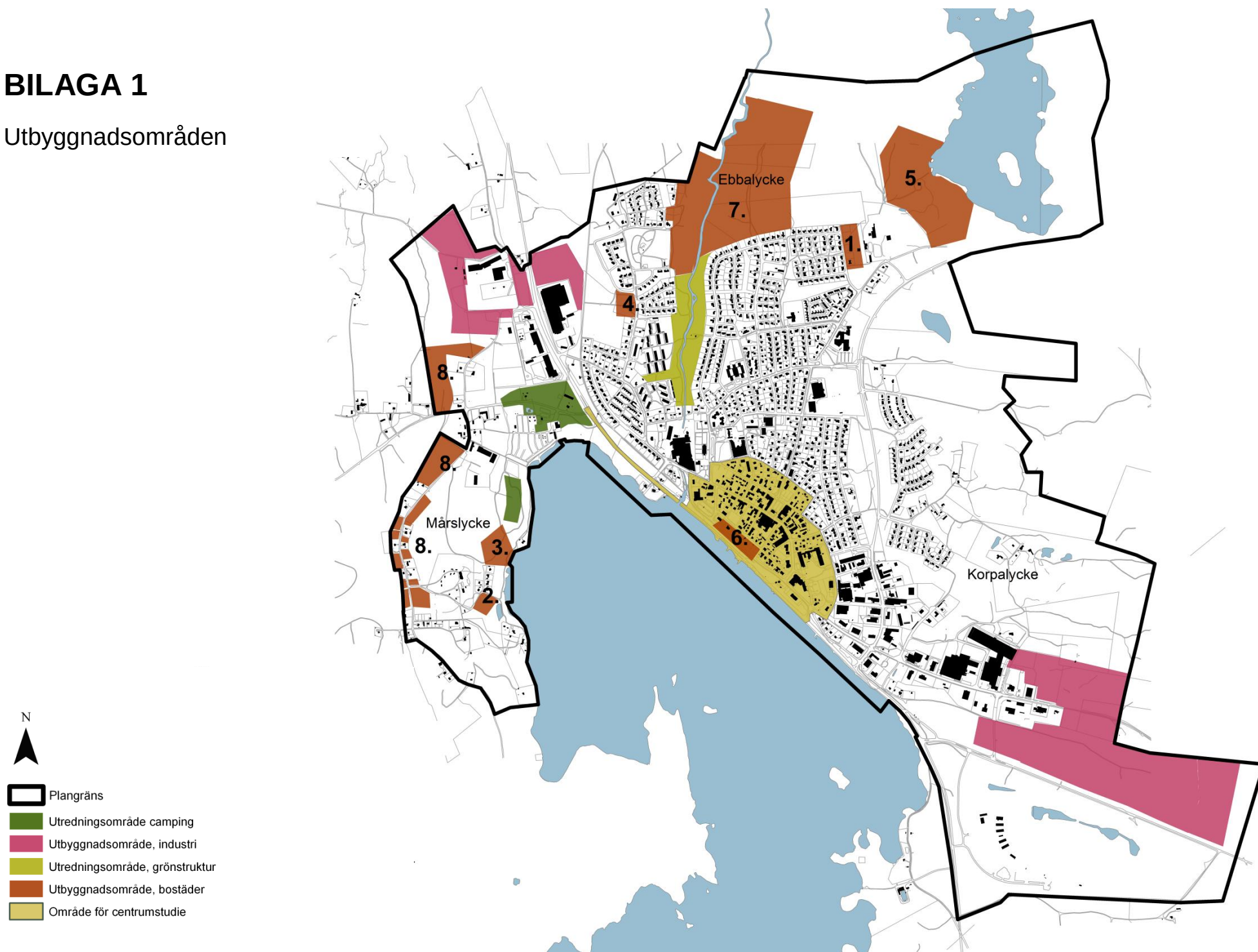
- Där så är lämpligt tillgängliggöra strandområden genom anläggande av promenadstråk m.m.

bilagor

BILAGA 1

Utbyggnadsområden

BILAGA 2

Förslag - trafik

- Plangräs
- Parkering för tyngre fordon
- Pendlarparkering, Hammarplast
- Infart till centrum
- Enkelriktat
- Busshållplatser
- Ny ridväg
- Gångfartsområde
- Föreslagen ny dragning av väg 120
- Avstängning, Järnvägsgatan
- Förlängning av lokalgator ner till Lokgatan
- Föreslagen ny placering av bussterminal
- Väg 27
- Lokalgata, väghållare trafikverket
- Lokalgator

BILAGA 3

Förslag – parkering Tingsryds centrum

- Befintlig handikappsparkering
- Nya handikappsparkeringar
- ▨ Samordning parkering/centrumfunktioner/bostäder
- Befintliga parkeringar
- Nya parkerings platser
- privat parkering
- Centrumnära parkering för större fordon
- ▨ Tidszon för korttidsparkering, Skyttegatan
- ▨ Tidzon för 2-3 timmars parkering
- ▨ Område för centrumstudie

BILAGA 4

Förslag – Gång- och cykeltrafik

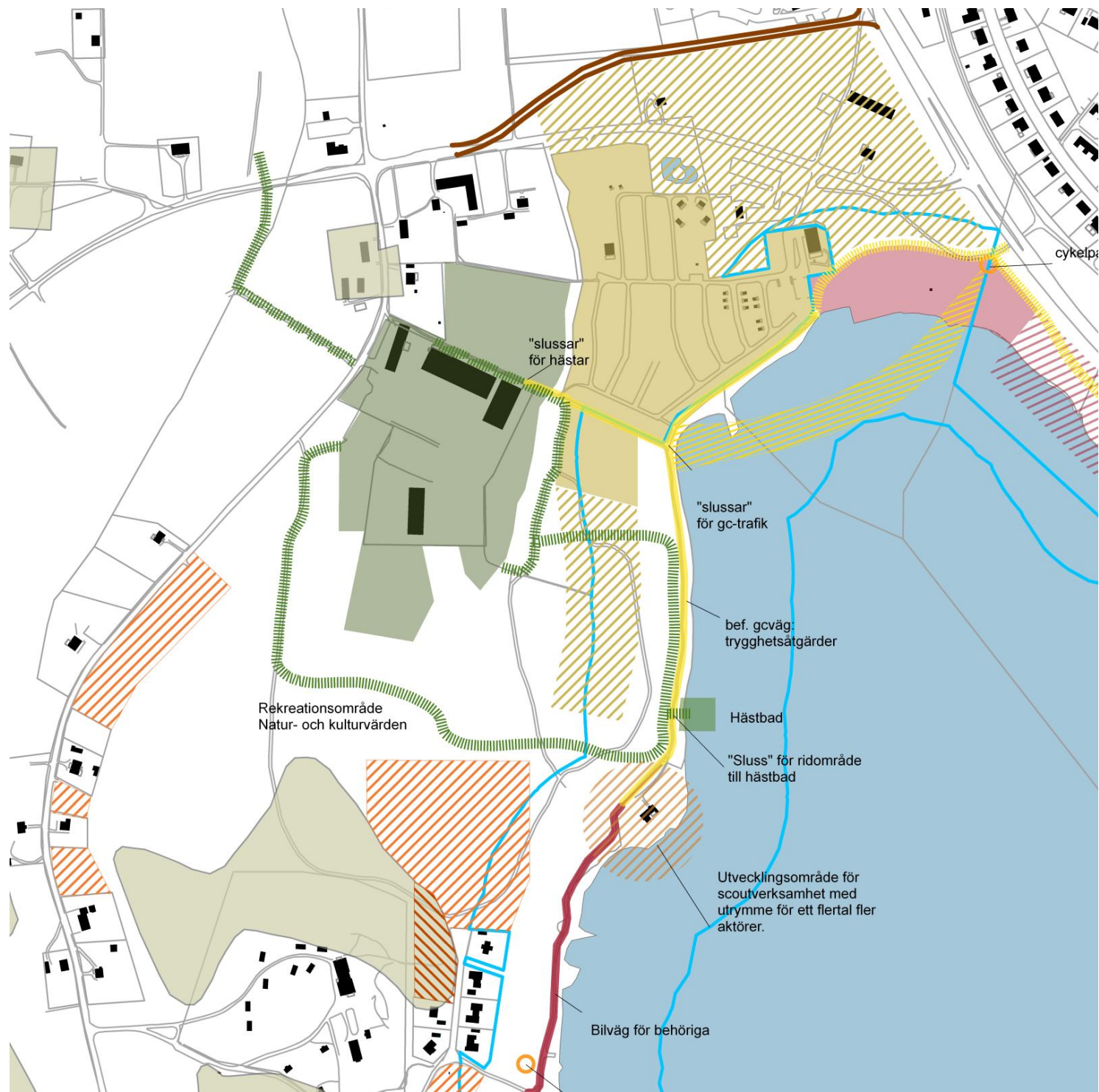

BILAGA 5

Förslag – Mårslycke

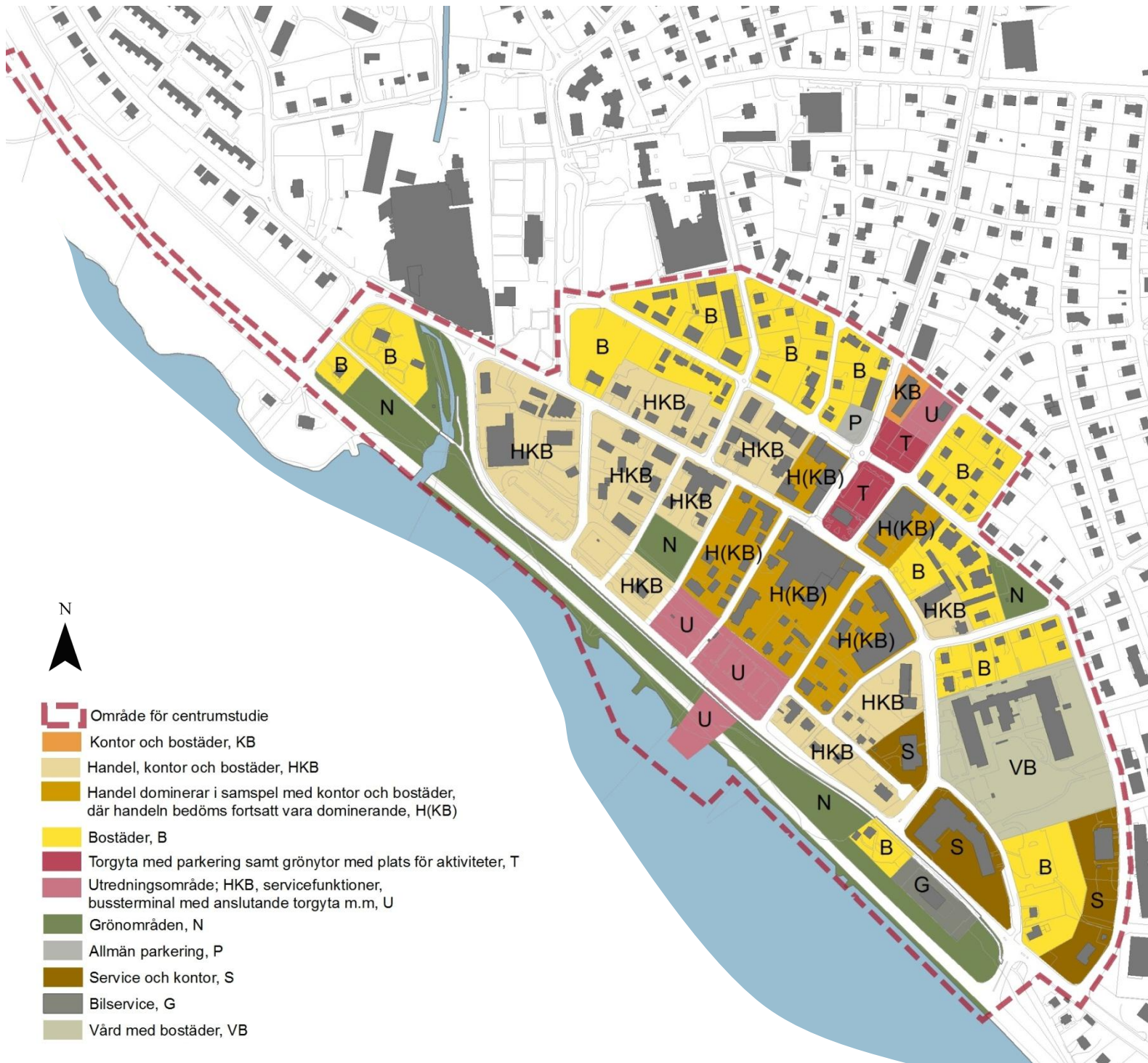

- Ny gc-väg
- Bef. gc-väg
- Cykel/bilparkering
- Bilväg för behöriga
- Ny dragning av väg 120
- Område för småbåtshamn, båtuppläggning, bodar m.m
- Bef. badplats
- Fornäkrar
- Strandskydd
- Område för utveckling av scoutstuga
- Ny ridväg
- Hästbad
- Nya bostadsområden
- Ev. nya bostaäder med hänsyn till fornäkrar
- Ridanläggning
- Område disponibelt för campingändamål
- Camping
- Utredningsområde, korridor för gång- och cykelbro

BILAGA 6

Funktioner i centrum
och dess
prioriteringsordning

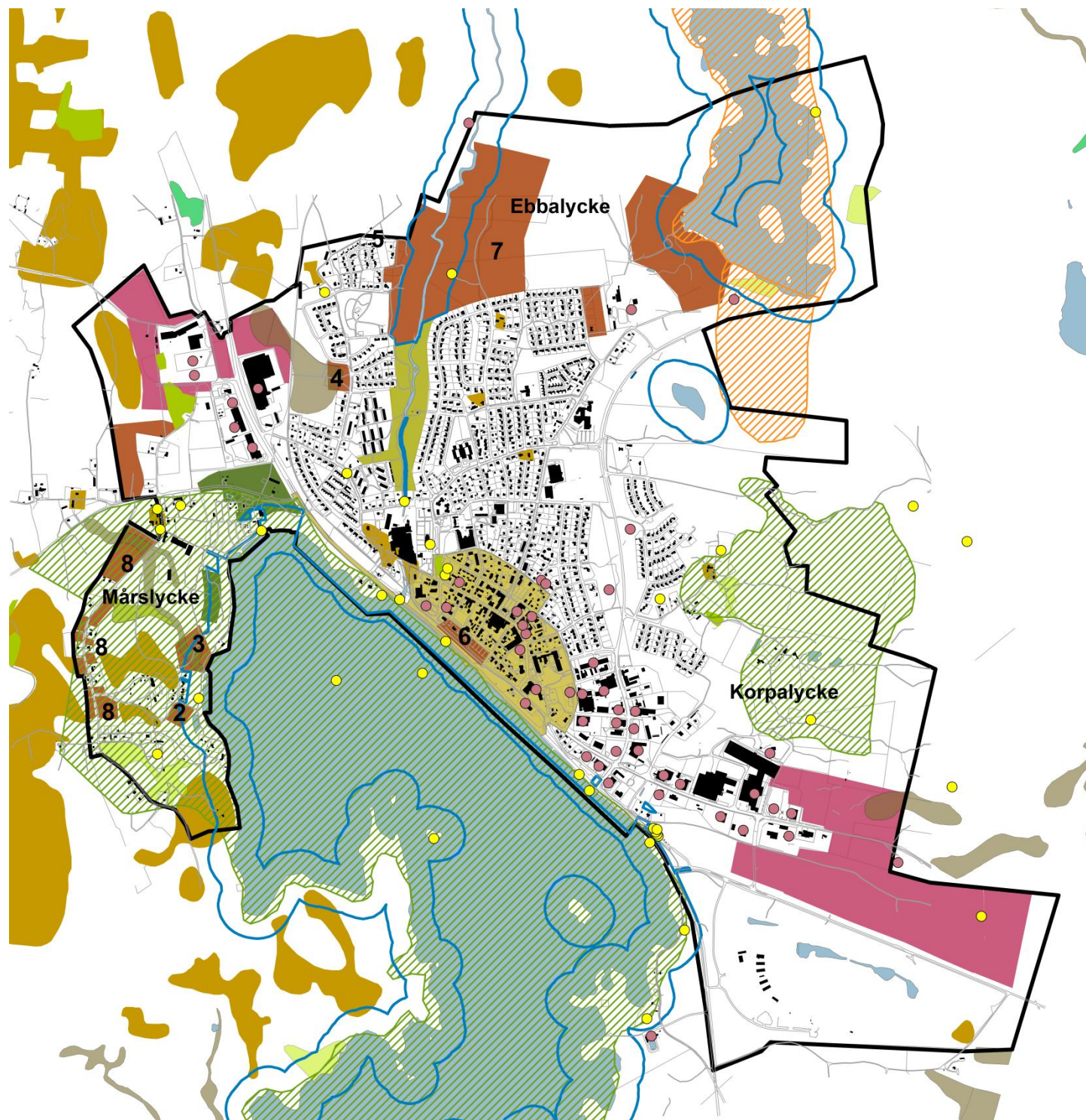

BILAGA 7

MKB –
Utbyggnadsområden i
relation till natur- och
kulturvärden

- Plangräns
- Utbyggnadsområde, bostäder
- Område för centrumstudie
- Utredningsområde camping
- Torget, ny lekplats
- Utbyggnadsområde, industri
- Utredningsområde, grönstruktur
- Naturvårdsprogrammet**
- Klass**
- 2
- 3
- Ängs- och betesmarks inv
- Naturvårdsavtal
- Biotopskyddsområde
- Naturvärden
- Nyckelbiotoper
- Sumpskogar
- Fornåkrar
- Fornlämningar
- Genomförda undersökningar Mifo fas 1-2
- Strandskydd

BILAGA 8

LIS-områden vid Tingsryd

- Lis-område; Bebyggelse
- Lis-område, Det rörliga friluftslivet
- Planlagd mark
- Naturvårdsavtal
- Biotopskyddsområde
- Naturvärde
- Nyckelbiotop
- Sumpskog
- Ängs- och betesmarksinventering
- Kulturmiljöprogrammet
- Yttre vattenskyddsområde
- Fornlämningsomåden
- Naturvårdsplan
- Naturvårdsprogrammet
 - Klass 1
 - Klass 2
 - Klass 3
- Strandskyddslinje

